



# EUROJUST

Godišnje izvješće za 2013.



© Eurojust, 2014.

Ova publikacija obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2013.

Kataloški broj: QP-AA-14-001-HR-C

ISBN: 978-92-95084-59-9

ISSN: 1831-4279

DOI: 10.2812/5714

*Za upite:*

Telefon: + 31 70 412 5000

E-pošta: [info@eurojust.europa.eu](mailto:info@eurojust.europa.eu)

Internetska stranica: [www.eurojust.europa.eu](http://www.eurojust.europa.eu)



# Godišnje izvješće Eurojusta za 2013.

Godišnje izvješće Eurojusta za 2013. prevedeno je s engleskog originala, a prijevode je izradio  
Prevoditeljski centar za tijela Europske unije.



Eurojustova misija podupiranje je i jačanje koordinacije i suradnje između nacionalnih tijela u borbi protiv teških oblika prekograničnog kriminala koji utječu na Europsku uniju



# Sadržaj

Napomena u odnosu na Odluku o Eurojustu .....	5
Akronimi i kratice .....	5
Uvod.....	7
Izvršni sažetak .....	8

## 2013 KRATAK PREGLED DOGAĐAJA.....10

### 1. O EUROJUSTU .....12

1.1. Misija, vizija i vodeća načela.....	13
1.2. Nacionalni odjeli, Kolegij, tužitelji za vezu iz trećih zemalja .....	13
1.2.1. Sastav .....	13
1.2.2. Nadležnosti, zadaće i ovlasti .....	13
1.2.3. Upravljanje i radne metode .....	14
1.2.4. Osposobljavanje .....	15
1.2.5. Sustav ENCS i fiches suédoises (švedski sažeci).....	15
1.3. Eurojustova uprava .....	15
1.4. Eurojust i mreže stručnjaka .....	17
1.4.1. Europska pravosudna mreža .....	17
1.4.2. Mreža zajedničkih istražnih timova .....	18
1.4.3. Mreža za genocid.....	18
1.4.4. Savjetodavni forum .....	19

### 2. KAKO FUNKCIONIRA EUROJUST.....20

2.1. Eurojustovi koordinacijski sastanci .....	21
2.2. Eurojustovi koordinacijski centri.....	23
2.3. Razmjena informacija i sustav CMS .....	24
2.3.1. Razvoj sustava CMS .....	24
2.3.2. "Pametna" obrazac na temelju članka 13. ....	24
2.3.3. Uspostava veza između sustava ENCS i sustava CMS.....	25
2.4. Eurojust i zajednički istražni timovi .....	25
2.4.1. Eurojustova obrada predmeta .....	25
2.4.2. Godišnji sastanak stručnjaka zajedničkih istražnih timova .....	27
2.4.3. Financiranje/financijska pomoć zajedničkim istražnim timovima .....	27

### EUROJUSTOV OPERATIVNI RAD .....28

3.1. Eurojustova obrada predmeta u najčešćim područjima kaznenih djela.....	29
3.1.1. Trgovina drogama .....	29
3.1.2. Nezakonito useljavanje .....	30

3.1.3.	Trgovina ljudima .....	31
3.1.4.	Prijevarena .....	32
3.1.5.	Korupcija .....	33
3.1.6.	Računalni kriminal .....	33
3.1.7.	Pranje novca .....	35
3.1.8.	Terorizam .....	36
3.1.9.	(Pokretne) skupine organiziranog kriminala .....	37
3.2.	Eurojustova pomoć u ostalim područjima kriminalne aktivnosti .....	39
3.2.1.	Kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a .....	39
3.2.2.	Kazneno djelo protiv okoliša .....	40
3.2.3.	Pomorsko piratstvo .....	41
3.2.4.	Eurojustova osoba za kontakt za zaštitu djece .....	41
3.3.	Eurojustove veze .....	42
3.3.1.	Veze s trećim zemljama i organizacijama izvan Europske unije .....	42
3.3.2.	Suradnja s Europolom i OLAF-om .....	43
3.4.	Izazovi i najbolje prakse u obradi predmeta .....	44
4.	<b>EUROJUSTOV SREDIŠNJI GODIŠNJI CILJ: OCJENJIVANJE ZAJEDNIČKIH ISTRAŽNIH TIMOVA.....</b>	<b>46</b>
	<b>TEMA: RAZVOJ ZAKONODAVNOG OKVIRA .....</b>	<b>50</b>
	<b>PRILOG 1.: JAVNI PRISTUP DOKUMENTIMA .....</b>	<b>54</b>
	<b>PRILOG 2.: PRAĆENJE ZAKLJUČAKA VIJEĆA .....</b>	<b>55</b>
	<b>PRILOG 3.: EUROJUSTOVI STATISTIČKI PODACI O PREDMETIMA .....</b>	<b>56</b>
Slika 1.	– Obrada predmeta od 2009. do 2013. ....	56
Slika 2.	– Bilateralni i multilateralni predmeti od 2009. do 2013. ....	56
Slika 3.	– Bilateralni i multilateralni predmeti koje su otvorile države članice.....	57
Slika 4.	– Država članica moliteljica/zamoljena država članica.....	57
Slika 5.	– Predmeti tužitelja za vezu od 2009. do 2013. ....	58
Slika 6.	– Eurojustove vrste prioritetnih kaznenih djela .....	58
Slika 7.	– Treće zemlje u Eurojustovoj obradi predmeta.....	59
Slika 8.	– Uključenost zemalja koje nisu članice EU-a, partnera EU-a, & međunarodnih organizacija u Eurojustovoj obradi predmeta.....	59
Slika 9.	– Glavne vrste kaznenih djela koja uključuju treće zemlje.....	60
Slika 10.	– Koordinacijski sastanci: Države članice .....	60
Slika 11.	– Koordinacijski sastanci: zemlje koje nisu članice EU-a, partneri EU-a i međunarodne organizacije..	61
Slika 12.	– Pojavnost vrsta kaznenih djela na koordinacijskim sastancima.....	61
Slika 13.	– Koordinacijski centri.....	62
Slika 14.	– Eurojust i zajednički istražni timovi .....	62
Slika 15.	– Broj predmeta na temelju članka 13. ....	63
Slika 16.	– Provedba europskih uhiđenih naloga: Država članica moliteljica/zamoljena država članica.....	63

# Napomena u odnosu na Odluku o Eurojustu

Odluka o Eurojustu, Odluka Vijeća od 28. veljače 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela, kako je zadnje izmijenjena Odlukom Vijeća 2009/426/PUP od 16. prosinca 2008. o jačanju Eurojusta, u ovom se

dokumentu naziva “Odlukom o Eurojustu”. Konsolidirana inačica Odluke o Eurojustu koju je pripremila Glavno tajništvo Vijeća isključivo u svrhu pružanja informacija dostupna je na našoj internetskoj stranici na [www.eurojust.europa.eu](http://www.eurojust.europa.eu).

## Akronimi i kratice

CMS	Sustav upravljanja predmetima
EAW	Europski uhidbeni nalog
EC3	Europski centar za računalni kriminal
EJN	Europska pravosudna mreža
EMPACT	Europska multidisciplinarna platforma za borbu protiv kaznenih djela
ENCS	Eurojustov nacionalni koordinacijski sustav
EPPO	Ured europskog javnog tužitelja
JIT	Zajednički istražni tim
JSB	Eurojustovo zajedničko nadzorno tijelo
MASP	Višegodišnji strategijski plan
MLA	Uzajamna pravna pomoć
MOCG	(Pokretne) skupine organiziranog kriminala
MoU	Memorandum o razumijevanju
MPJM	Bilten za pravosudno praćenje pomorskog piratstva
MTIC	Prijevara povezana s PDV-om unutar Zajednice
OAP	Operativni akcijski plan
OCC	Dežurni koordinacijski ured
OCG	Skupina organiziranog kriminala
OLAF	Europski ured za borbu protiv prijevara
PIF	Zaštita financijskih interesa Europske unije
SOCTA	Procjena prijetnje od teškog i organiziranog kriminala
TCM	Bilten za praćenje presuda za terorizam
TE-SAT	Izvješće o situaciji i trendovima u području terorizma
THB	Trgovina ljudima
UFEU	Ugovor o funkcioniranju Europske unije



Težimo najboljim operativnim rezultatima  
pružanjem visokokvalitetnih usluga koje  
odgovaraju potrebama zainteresiranih strana



**Z**adovoljstvo mi je predstaviti dvanaesto izvješće koje pruža uvid u način na koji Eurojust funkcionira i radi, kao i uvid u predmete i strategijske aktivnosti tijekom 2013. Eurojust je postao općepriznati ključni akter u podupiranju država članica Europske unije u njihovoj borbi protiv teških oblika prekograničnog kriminala. Naše iskustvo i stručna znanja stečena tijekom 11 godina postojanja od dodatne su vrijednosti za nacionalne tužitelje i tijela za provedbu zakona u rješavanju transnacionalnih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć, primjeni instrumenata za uzajamno priznavanje i koordinaciji kaznenih predmeta. Broj predmeta za koje su države članice zatražile Eurojustovu pomoć povećao se za 2,8 %, s 1 533 predmeta u 2012. na 1 576 predmeta u 2013. godini.

Uz pomoć koordinacijskih sastanaka i koordinacijskih centara, svojih jedinstvenih alata, Eurojust združuje tijela za provedbu zakona i pravosudna tijela država članica i trećih zemalja, olakšava suradnju u pogledu strategijskih i operativnih radnji te rješava postupovne i praktične poteškoće uzrokovane razlikama u 30 postojećih pravosudnih sustava u Europskoj uniji. Eurojustova glavna zadaća zadovoljavanje je potreba stručnjaka i neprestano unapređivanje organizacije i potpore pružene tijekom takvih koordinacijskih nastojanja.

Eurojust je nastavio pružati sveobuhvatnu potporu u postavljanju i vođenju zajedničkih istražnih timova i poboljšao svoju ulogu centra stručnosti EU-a u zajedničkim istražnim timovima. Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova razvilo se kao središte za pružanje informacija o pitanjima povezanim sa zajedničkim istražnim timovima poticanjem sinergija s Mrežom stručnjaka zajedničkih istražnih timova i Eurojustovim nacionalnim odjelima. Eurojust je nadalje pokazao snažnu predanost financiranju zajedničkih istražnih timova radi pružanja izravne koristi

za stručnjake u državama članicama snošenjem povezanih troškova iz vlastitog proračuna nakon što je ukinuta mogućnost dobivanja posebne potpore u tu svrhu.

Tijekom 2013. došlo je do porasta u Eurojustovoj obradi predmeta, osobito u odnosu na predmete koji uključuju trgovinu drogama, trgovinu ljudima, prijevaru, korupciju, pranje novca, kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a i (pokretne) skupine organiziranog kriminala. Dodatno rješavanju prioritetnih kaznenih djela EU-a Eurojust nastoji odgovoriti na zahtjeve nacionalnih tijela kao i na nove kaznene fenomene te dodatno osigurati doprinose institucijama EU-a pri pregledu odgovarajućih pravnih i političkih okvira.

Osim *Biltena za praćenje presuda za terorizam* ove smo godine pokrenuli i *Bilten za pravosudno praćenje pomorskog piratstva*. Obje publikacije služe kao izvor informacija za stručnjake. Tri izdanja *Vijesti o Eurojustu* objavljena na Eurojustovoj internetskoj stranici 2013. bila su posvećena *Uredu europskog javnog tužitelja, zajedničkim istražnim timovima i kaznenom djelu protiv okoliša*. Ti bilteni sadrže informacije o pravnom okviru, političkom kontekstu, doprinosima stručnjaka i Eurojustovoj ulozi u specifičnim tematskim područjima.

Eurojustov organizacijski razvoj pokrenut je stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona i njegovim novim mogućnostima, s jedne strane, za jačanje Eurojusta i, s druge strane, uspostavu Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) "iz Eurojusta". Rezultati trenutačnih uzajamnih ocjenjivanja provedbe Eurojustova postojećega pravnog okvira u državama članicama zasigurno će biti jedan od važnih poticaja za njegov razvoj, kao i ocjenjivanje Eurojusta koje je zakazano za sljedeću godinu. Ključan korak poduzet je u srpnju 2013. kada je Europska komisija uvela reformu o Eurojustu kako bi unaprijedila njegov pravni okvir i naposljetku ojačala njegove kapacitete. Istodobno iznesen je prijedlog za osnivanje EPPO-a. Obje inicijative moraju se razviti "u paketu" kako bi se osigurala podudarnost i izbjeglo stvaranje jaza u nekažnjivosti.

Izrazili smo dobrodošlicu prvom nacionalnom članu iz Hrvatske, Josipu Čuli, a imenovanjem Francisca Jiménez-Villareja i Ladislava Hamrana novim potpredsjednicima, predsjednički tim, zajedno s Kolegijem i Eurojustovim osobljem očekuje uspješnu i produktivnu 2014. godinu.



**Michèle CONINSX**  
Predsjednica Eurojusta

# Izvršni sažetak

- ▶ Broj predmeta za koje su države članice zatražile Eurojustovu pomoć u borbi protiv teških oblika prekograničnog kriminala povećao se za 2,8 %, s 1 533 predmeta u 2012. na 1 576 predmeta u 2013.
- ▶ Stručnjaci su združili uporabu koordinacijskih alata – koordinacijskih sastanaka, koordinacijskih centara i zajedničkih istražnih timova.
- ▶ Broj se koordinacijskih sastanaka povećao na 206, broj koordinacijskih centara ostao je isti (sedam), a broj zajedničkih istražnih timova koje podupire Eurojust iznosio je 102, od kojih su 42 nova zajednička istražna tima. Preostalih 60 timova su zajednički istražni timovi od proteklih godina.
- ▶ Broj zabilježenih predmeta koji se odnose na izvršenje europskih uhidbenih naloga iznosio je 217.
- ▶ Tijekom 2013. Eurojustova obrada predmeta povećala se u sljedećim područjima kaznenih djela: trgovina drogama, trgovina ljudima, prijevarena, korupcija, pranje novca, kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a i (pokretne) skupine organiziranog kriminala.
- ▶ Eurojust je 2013. održao dva strategijska sastanka:
  - *Prekogranična prijevarena u vezi s trošarinom: nove prijetnje u Europskoj uniji*, 14. i 15. studenoga, zajedno s litavskim predsjedništvom EU-a; i
  - *Prema poboljšanoj koordinaciji tužbi za kaznena djela protiv okoliša na području EU-a: uloga Eurojusta*, 27. i 28. studenoga, zajedno s Europskom mrežom tužitelja za kaznena djela protiv okoliša.
- ▶ Eurojust je bio domaćin dvaju sastanaka Savjetodavnog foruma, u travnju u organizaciji irskog predsjedništva EU-a i u prosincu u organizaciji litavskog predsjedništva EU-a.
- ▶ Projekt za razvoj *Biltena za pravosudno praćenje pomorskog piratstva*, započet 2012., dosegao je vrhunac objavom prvog izdanja u rujnu 2013. Publikacija će se ažurirati svakih 18 mjeseci.
- ▶ Radi razvoja prioriteta Vijeća, Eurojust aktivno podupire sve projekte Europske multidisciplinarnе platforme za borbu protiv kaznenih djela (EMPACT). Eurojust je također bio uključen u pripremu višegodišnjih strategijskih planova (MASP) za novi ciklus politika 2014. – 2017. kao i u prijenos u operativne akcijske planove.
- ▶ Europolov Centar za računalni kriminal (EC3) pušten je u rad u siječnju 2013. Eurojust je imenovao nacionalnog člana u Odbor za program i privremeno imenovao člana osoblja u centar EC3.
- ▶ Eurojust je potpisao sporazum o suradnji s Kneževinom Lihtenštajn 7. lipnja 2013.
- ▶ Eurojust je potpisao Memorandum o razumijevanju s Interpolom 15. srpnja 2013. i s Frontexom 18. prosinca 2013.
- ▶ Eurojust je financijski potpomogao 34 zajednička istražna tima. Osim toga, pokrenut je projekt za ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova u smislu postignutih rezultata. Skupljeni podaci s ocjenama pomoći će u potrazi za rješenjima pravnih i praktičnih izazova.
- ▶ Eurojustov proračun za 2013. iznosio je 32,4 milijuna EUR. Izvršenje proračuna doseglo je rekordnih 99,6 %.

Zahvaljujemo **Carlosu Zeyenu**, bivšem potpredsjedniku i nacionalnom članu iz *Luksemburga*, **Lamposu Patsavellasu**, bivšem nacionalnom članu iz *Grčke*, i **Hans-Holgeru Herrnfeldu**, bivšem nacionalnom članu iz *Njemačke* na njihovu radu i vrijednu doprinosu Eurojustu



C. Zeyen,  
1.4.2007. – 1.10.2013.



L. Patsavellas,  
1.6.2005. – 31.5.2013.



H. Herrnfeld,  
1.9.2010. – 31.5.2013.

Zahvaljujemo **Raivu Seppu** na njegovu izvanrednu doprinosu kao potpredsjedniku Eurojusta



Potpredsjednik,  
13.9.2007. – 8.11.2013.



## Eurojustov Kolegij nacionalnih članova u 2013.



Michèle Coninx, Belgija



Mariana Ilieva Lilova, Bugarska



Lukáš Stary, Češka Republika



Jesper Hjortenber, Danska



Annette Böhringer, Njemačka



Raivo Sepp, Estonija



Robert Sheehan, Irska



Nikolaos Ornerakis, Grčka



Francisco Jiménez-Villarejo, Španjolska



Sylvie Petit-Leclair, Francuska



Josip Čule, Hrvatska



Francesco Lo Voi, Italija



Katerina Loizou, Cipar



Gunārs Bundzis, Latvija



Laima Čekelienė, Litva



Olivier Lenert, Luksemburg



László Venczl, Mađarska



Donatella Frendo Dimech, Malta



Jolien Kuitert, Nizozemska



Ingrid Maschl-Clausen, Austrija



Mariusz Skowroński, Poljska



João Manuel Da Silva Miguel, Portugal



Daniela Buruiană, Rumunjska



Malči Gabrijelčič, Slovenija



Ladislav Hamran, Slovačka Republika



Harri Tiesmaa, Finska



Leif Görts, Švedska



Frances Kennah, Ujedinjena Kraljevina

# 2013.

## Kratak pregled događaja.



**7. lipnja, Luksemburg**  
Sporazum o suradnji između  
Eurojusta i Lihtenštajna



**19. i 20. lipnja**  
Taktički i strategijski sastanak na temu terorizma:  
Okvirna odluka Vijeća 2008/919/PUP od  
28. studenoga 2008.: dodatna vrijednost i učinak



**27. i 28. lipnja** 9. sastanak stručnjaka JIT-a

SIJEČANJ

VELJAČA

OŽUJAK

TRAVANJ

SVIBANJ

LIPANJ



**11. veljače**

Posjet Odbora LIBE i CRIM Europskog parlamenta



**17. i 18. travnja** Mrežni sastanak osoba za kontakt za borbu  
protiv genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina



**25. i 26. travnja** Sastanak Savjetodavnog foruma glavnih  
tužitelja i predsjednika državnog odvjetništva





**9. rujna**  
*Završni projekt za nove prostorije Eurojusta*



**29. rujna**  
*Međunarodni dan Den Haaga*



**27. i 28. studenoga**  
*Strategijski sastanak Eurojusta i Europske mreže tužitelja za kaznena djela protiv okoliša (ENPE):  
"Prema poboljšanoj koordinaciji tužbi za kaznena djela protiv okoliša na području EU-a: uloga Eurojusta"*



**14. i 15. studenoga**  
*Seminar litavskog predsjedništva i Eurojusta:  
"Prekogranična prijevara u vezi s trošarinom: nove prijetnje u Europskoj uniji"*

## SRPANJ

## KOLOVOZ

## RUJAN

## LISTOPAD

## STUDENI

## PROSINAC



**1. srpnja**  
*Hrvatska se pridružila Europskoj uniji*



**14. i 15. listopada**  
*Seminar Eurojusta:  
"Napredak u borbi protiv prekograničnog kriminala?"*



**13. prosinca**  
*Sastanak Savjetodavnog foruma glavnih tužitelja i predsjednika državnog odvjetništva*



**15. srpnja, Den Haag** *Posjet glavnog tajnika Interpola i potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Eurojusta i Interpola*



**29. i 30. listopada**  
*Mrežni sastanak osoba za kontakt za borbu protiv genocida, zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina*



**18. prosinca, Varšava**  
*Memorandum o razumijevanju između Eurojusta i Frontexa*

**17. srpnja**  
*Objava Komisijina Prijedloga Uredbe o Eurojustu*

**29. listopada i 10. prosinca**  
*Izabrani potpredsjednici*





# O Eurojustu

# 1.1. Misija, vizija i vodeća načela

## Naša misija

Eurojustova misija podupiranje je i jačanje koordinacije i suradnje između nacionalnih tijela u borbi protiv teških oblika prekograničnog kriminala koji utječu na Europsku uniju.

## Naša vizija

Eurojustova je vizija postati ključnim akterom i centrom stručnosti na pravosudnoj razini radi učinkovitog djelovanja protiv organiziranog prekograničnog kriminala u Europskoj uniji.

## Vodeća načela

U radu Eurojusta vodimo se sljedećim načelima:

- ▶ Svoju budućnost temeljimo na izgradnji uzajamnog povjerenja s državama članicama, tijelima EU-a, međunarodnim organizacijama i trećim zemljama kao u radu s ostalima kako bismo osigurali zajedničke ciljeve.
- ▶ Težimo postizanju koordinacije i suradnje s ostalim agencijama i tijelima u europskom području slobode, sigurnosti i pravosuđa.
- ▶ Težimo postizanju najboljih operativnih rezultata pružanjem visokokvalitetnih usluga koje odgovaraju potrebama zainteresiranih strana.
- ▶ Prikupljamo najbolje prakse i dijelimo svoje znanje s nacionalnim pravosudnim tijelima i ostalim partnerima kako bismo pridonijeli borbi protiv teških kaznenih djela.
- ▶ Promičemo provedbu i ispravnu primjenu pravnih instrumenata pravosudne suradnje i pridonosimo njihovu daljnjem razvoju.
- ▶ Primjenjujemo načela zdravog upravljanja, isplativosti, učinkovitosti, vodstva i transparentnosti te se izgrađujemo na profesionalnosti i predanosti našega osoblja i najboljem upravljanju ljudskim potencijalima.

# 1.2. Nacionalni odjeli, Kolegij, tužitelji za vezu iz trećih zemalja

## 1.2.1. Sastav

Eurojust se sastoji od 28 nacionalnih članova, jednoga iz svake države članice, poslanih na dužnost u skladu s njihovim pravosudnim sustavima. Mandat nacionalnog člana traje najmanje četiri godine. Redovito mjesto rada nacionalnih članova nalazi se u sjedištu Eurojusta u Haagu.

Osim toga, većini nacionalnih članova pomažu zamjenik i asistent. Trenutačno su nacionalni članovi, zamjenici i asistenti viši tužitelji ili suci.

Krajem 2013. nacionalni odjeli sastojali su se od 65 predstavnika od kojih je 44 postavljeno na radno mjesto u Eurojustu. Ukupno 25 od 28 nacionalnih članova postavljeno je na radno mjesto u Haagu, a podupire ih 19 zamjenika nacionalnih članova i 18 asistenata, od kojih je 9 i 11 postavljeno na radno mjesto u Eurojustu. Jedanaest nacionalnih stručnjaka države članice poslale su u svoje nacionalne odjele. Nacionalni su odjeli 2013. zabilježili ukupno 1 576 predmeta.

Nacionalni članovi čine Eurojustov Kolegij koji je odgovoran za organizaciju i rad Eurojusta. Predsjed-

nica Eurojusta je Michèle Coninx, nacionalna članica iz Belgije. Godine 2013. Francisco Jiménez-Villarejo, nacionalni član iz Španjolske i Ladislav Hamran, nacionalni član iz Slovačke Republike imenovani su potpredsjednicima.

Eurojust podupire uprava kojom predsjedava upravni direktor, a čine ga tajništva Europske pravosudne mreže, Mreža zajedničkih istražnih timova i Mreža za genocid.

Osim toga, tužitelj za vezu iz Norveške od 2005. je postavljen na radno mjesto u Eurojustu. SAD je 2007. postavio tužitelja za vezu na radno mjesto u Eurojustu, a uskoro se očekuje imenovanje novog tužitelja.

## 1.2.2. Nadležnosti, zadaće i ovlasti

**Eurojust je nadležan** za iste vrste kaznenih djela i prijestupa za koje je nadležan i Europol, kao što su terorizam, trgovina drogama, trgovina ljudima, krivotvorenje, pranje novca, računalni kriminal, kaznena djela protiv imovine ili javnih dobara uključujući prijevare i korupciju, kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a, kaznena djela protiv okoliša i sudjelovanje u zločinačkom udruženju. Osim toga, na zahtjev

nadležnog nacionalnog tijela Eurojust može pomoći u istragama i kaznenim progonima povezanim s bilo kojom drugom vrstom kaznenog djela. u općenitom smislu Eurojust se bavi zahtjevima koji uključuju dvije ili više država članica, no može i pomagati u predmetima koji se odnose na samo jednu državu članicu i treću zemlju ili jednu državu članicu i Europsku uniju.

**Eurojustove su glavne zadaće** poticanje i unapređenje koordinacije istraga i kaznenih progona u državama članicama; unapređenje suradnje između nadležnih tijela država članica i podupiranje nacionalnih tijela u njihovim istragama i kaznenim progonima na sve moguće načine. Eurojust može djelovati putem jednog ili više nacionalnih odjela ili kao Kolegij. U obavljanju svojih zadaća Eurojust može od nadležnih nacionalnih tijela zatražiti sljedeće:

- ▶ da pokrenu istragu ili kazneni progon za određena djela;
- ▶ da prihvate da se jedno od njih nalazi u boljem položaju za pokretanje istrage ili kaznenog progona od drugoga;
- ▶ da se usklade jedno s drugim, npr. da uspostave zajednički istražni tim;
- ▶ da pruže Eurojustu sve potrebne informacije za obavljanje njegovih zadaća; i/ili
- ▶ da poduzmu posebne istražne mjere ili poduzmu ostale mjere opravdane u određenoj istrazi ili kaznenom progonu.

Osim toga, na zahtjev nadležnih nacionalnih tijela, Eurojust može pomoći u rješavanju sukoba nadležnosti u određenom predmetu i nadilaženju neprestanih odbijanja ili poteškoća do kojih dolazi u pravosudnoj suradnji objavom neobvezujućih mišljenja nadležnim tijelima dotičnih država članica.

**Nacionalni članovi također mogu izvršavati ovlasti** koje su im dostupne u njihovoj funkciji nacionalnih nadležnih tijela koja djeluju u skladu sa svojim nacionalnim zakonima. Većina nacionalnih članova ima ovlasti za primanje, prijenos, olakšavanje, praćenje i pružanje dodatnih informacija povezanih s provedbom zahtjeva za pomoć. Ostale ovlasti koje se mogu provoditi u dogovoru s nacionalnim tijelom uključuju izdavanje i provedbu zahtjeva za pravosudnu suradnju, izdavanje naredbi za istražne mjere u državama članicama koje se smatraju potrebnima tijekom Eurojustovih koordinacijskih sastanaka te izdavanje odobrenja i koordinaciju nadziranih isporuka. u hitnim slučajevima većina nacionalnih članova izravno je ovlaštena za izdavanje odobrenja i koordinaciju nadziranih isporuka te provedbu zahtjeva za pravosudnu suradnju. Većina nacionalnih članova

ovlaštena je za sudjelovanje i u zajedničkim istražnim timovima.

**Dežurni koordinacijski ured (OCC)** Eurojustovi nacionalni odjeli dostupni su 24 sata dnevno, sedam dana u tjednu. u slučaju hitnih zahtjeva i u skladu s člankom 5.a Odluke o Eurojustu, Dežurni koordinacijski ured može primiti i obrađivati zahtjeve za pomoć od nacionalnih tijela izvan redovitog radnog vremena. Do lipnja 2011. Eurojust je uspostavio sustav upravljanja pozivima s pomoću kojeg se pozivi preusmjeruju na predstavnika Dežurnog koordinacijskog ureda dotičnog nacionalnog odjela. Time se pozivateljima omogućuje komunikacija na vlastitu jeziku. Predstavnik Dežurnog koordinacijskog ureda može poduzeti odgovarajuće mjere, kao što je kontaktiranje predstavnika Dežurnog koordinacijskog ureda drugoga nacionalnog odjela.

### 1.2.3. Upravljanje i radne metode

Eurojustovi načini upravljanja mješovite su prirode. Nacionalni članovi koje imenuju nacionalna tijela s položajem u skladu s nacionalnim zakonom, pridružuju se u nastojanjima osoblja EU-a koje djeluje pod nadležnošću upravnog direktora. Eurojustove aktivnosti pripadaju trima glavnim kategorijama koje su međusobno povezane:

- ▶ **Obrada predmeta** odnosi se na aktivnosti koje obavljaju nacionalna tijela i Kolegij rješavanjem sadržaja predmeta, što je primarni cilj Eurojusta kako je navedeno u članku 85. stavku 1. UFEU-a. Pojam se odnosi na predmete povezane s kaznenim istragama upućene na Eurojust putem zahtjeva nacionalnih tijela, ali i na obradu predmeta koja potječe iz primljenih informacija, osobito od država članica, Europolu i OLAF-a.
  - ▶ **Izrada politika** uključuje aktivnosti koje zahtijevaju institucionalni pristup ili pristup usmjeren na postupke u cijeloj organizaciji. Kategorija izrade politike jest dvojaka: s jedne strane čine je stvaranje politika i smjernica za regulaciju operativnog rada Eurojusta, a s druge strane razvoj proizvoda kao što su strategijska izvješća, studije povezane s obradom predmeta, dokumenti o politikama, mišljenja o nacrtima zakonodavnih instrumenata, provedba strategijskih projekata usmjerenih na specifična područja pravosudne suradnje s ciljem analize Eurojustove obrade predmeta, utvrđivanje područja koja treba unaprijediti i promicanje najbolje prakse u pravosudnoj suradnji.
  - ▶ **Upravne aktivnosti** odnose se na upravne zadaće kao što su upravljanje financijama, organizacija i upravljanje upravnom potporom i ostale usluge kojima se pruža neizravna potpora obradi predmeta.
- Funkcije Kolegija** Kolegij je proveo praktične korake kako bi povećao količinu vremena koju posvećuje operativnom radu, a pritom smanjio vrijeme koje

posvećuje svojoj uključenosti u upravna pitanja. 2011. Kolegij je unaprijedio svoj rad na operativnim pitanjima tijekom plenarnih sastanaka Kolegija. 2012. Kolegij je detaljnije regulirao svoje radne metode i djelovanje, što je rezultiralo mogućnošću uspješnijeg i učinkovitijeg rada u 2013. godini. Razlikovanje između operativnih sastanaka i sastanaka Upravnog odbora Kolegija trenutačna je praksa u Eurojustu.

**Timovi Kolegija** Devet timova Kolegija obavlja pripreme i pomaže Kolegiju u njegovu radu i donošenju odluka. Timovi se sastoje od članova Kolegija koji dobrovoljno rade na temelju stručnosti u različitim područjima. Podjela u timovima Kolegija odraz je glavnih područja rada Kolegija.

**Predsjednički tim** Predsjednički tim podupire predsjednika u ispunjavanju njegovih/njezinih dužnosti, a sastoji se od dva potpredsjednika i upravnog direktora u potpornoj funkciji. Predsjednik nadzire svakodnevno upravljanje koje osigurava upravni direktor i upravlja radom Kolegija. u skladu s Pravilnikom Eurojusta, predsjednik saziva i predsjedava sastancima Kolegija, predstavlja Eurojust i potpisuje svu službenu komunikaciju u ime Kolegija. Predsjednički tim koordinira i osigurava usklađen pristup radu Kolegija s operativnog, političkog i upravljačkog gledišta.

#### 1.2.4. Osposobljavanje

**Europska mreža za pravosudno osposobljavanje** u skladu s Memorandumom o razumijevanju između Eurojusta i Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN) iz 2008., nastavila se suradnja između Eurojusta i EJTN-a u području pravosudnog osposobljavanja. Osam tužitelja/sudaca iz Austrije, Bugarske, Italije, Španjolske i Poljske sudjelovalo je u dugoročnim stažiranjima u Eurojustu i bilo uključeno u svakodnevni rad nacionalnih odjela zemalja iz kojih potječu. Osim toga, članovi nacionalnih odjela aktivno su sudjelovali u dvama seminarima EJTN-a, pod nazivom

*Međunarodna pravosudna suradnja u kaznenim pitanjima u praksi*. Ti su seminari bili usmjereni na uzajamnu pravnu pomoć i provedbu europskih uhitbenih naloga koji uključuju Francusku, Rumunjsku i Italiju (u ožujku u Parizu) te Finsku, Švedsku i Portugal (u travnju u Lisabonu). Eurojust je također pružio potporu za osposobljavanje zajedničkim istražnim timovima CEPOL-a/EJTN-a u rujnu.

**CEPOL** u skladu s Memorandumom o razumijevanju između Eurojusta i CEPOL-a iz 2009. unaprijedila se suradnja u području osposobljavanja. Eurojust je nastavio sa sudjelovanjem u CEPOL-ovim tečajevima i seminarima na internetu. Osim toga, zajednički plan i program o Eurojustu dovršen je i predan Upravnom odboru CEPOL-a.

#### 1.2.5. Sustav ENCS i *fiches suédoises* (švedski sažeci)

**Sustav ENCS** Cilj uspostave sustava ENCS u svakoj od država članica koordinacija je rada koji obavljaju ključni nacionalni akteri odgovorni za pravosudnu suradnju, npr. nacionalni dopisnici za Eurojust i za EJNI te predstavnici ostalih relevantnih mreža, kao što su Mreža zajedničkih istražnih timova i Mreža za genocid. Među glavnim zadaćama sustava ENCS podupiranje je razmjene informacija između Eurojusta i država članica osiguravanjem da sustav CMS učinkovito i pouzdano primi informacije; olakšavanje dodjele predmeta između Eurojusta i EJNI-a te održavanje bliskog odnosa s Europolom i nacionalnim jedinicama. Razina provedbe sustava ENCS razlikuje se u državama članicama, ali je dalje napredovala u 2013.

**Fiches suédoises (švedski sažeci)** Eurojust podupire provedbu 28 sustava ENCS pružanjem tzv. *fiches suédoises*, posebnog alata za pružanje informacija o sustavu ENCS. *Fiches suédoises*, pružaju pregled strukture i sastava sustava ENCS u svakoj od država članica, a Eurojust ih redovito ažurira.

## 1.3. Eurojustova uprava

U ovom su odjeljku istaknuti upravni razvoji u 2013. Rad Kolegija podupire uprava kojom predsjedava upravni direktor.

Krajem 2013. uprava se sastojala od 230 djelatnika od kojih je 203 bilo privremeno osoblje, a 27 ugovorno osoblje. Osim toga, tri nacionalna stručnjaka poslana su na rad u Eurojustovu upravu. Dodatne informacije o upravljanju i zbivanjima mogu se pronaći u Godišnjem izvješću o aktivnostima upravnog direktora Eurojusta za 2013.

**Stopa izvršenja proračuna** u 2013. stopa izvršenja proračuna narasla je na 99,6 % (odnosno na 32,2 milijuna EUR od 32,4 milijuna EUR), što je najviša Eurojustova stopa izvršenja proračuna; prosjek u posljednje četiri godine iznosio je 97,8 %. Stopa izvršenja plaćanja u iznosu od 86,8 % također je bila viša 2013. od prosjeka u posljednje četiri godine kada je iznosila 82,8 %.

**Financijska potpora zajedničkim istražnim timovima** u 2013. završio je drugi projekt za financiranje



zajedničkih istražnih timova na temelju potpore koju je dodijelila Europska komisija u okviru Programa za sprečavanje i borbu protiv kriminala (ISEC). Taj je program omogućio Eurojustu da između listopada 2010. i rujna 2013. pruži potporu 95 različitih zajedničkih istražnih timova uspostavljenih između 22 države članice. u rujnu 2013. Eurojust se posvetio osiguravanju kontinuiteta financijske potpore zajedničkim istražnim timovima pružanjem sredstava iz svojega redovitog proračuna. Za jačanje dosljednosti između različitih projekata koje vodi organizacija u odnosu na zajedničke istražne timove, uprava potporama zajedničkim istražnim timovima dodijeljena je Tajništvu Mreže zajedničkih istražnih timova.

**Ljudski potencijali** Plan zapošljavanja za 2013. proveden je stopom od 95,3 %. Ostatak se planira dovršiti u prvom tromjesečju 2014. Međutim, zbog potrebe za smanjenjem radnih mjesta u 2014. i za očuvanjem provedbe proračunskih rezova krajem 2014., ne mogu se popuniti sva otvorena radna mjesta. Pokrenut je projekt kojim će se osigurati da se potrebno smanjenje radnih mjesta (kao posljedica proračunske odluke institucija EU-a) provede bez raskidanja ugovora koje je potpisalo osoblje Eurojusta.

**Struktura uprave** Tijekom 2013. dovršeno je restrukturiranje uprave, a uključivalo je uporabu

postupaka ponovne klasifikacije i konkurentnog zapošljavanja, što je pridonijelo gotovo dovršenoj stopi provedbe plana zapošljavanja.

**Eurojustova trajna lokacija** Nova Eurojustova lokacija nalazit će se na "internacionalnom kvartu" Haaga, u ulici Jana Willema Frisolaana, tek nekoliko minuta hoda od lokacija ostalih međunarodnih organizacija i Europol. Završni projekt za novu lokaciju odobren je 2013., a tehničke specifikacije donesene su u prosincu 2013. za ocjenjivanje koje vrše zemlja domaćica i Eurojust. Općina Haaga izdala je građevinsku dozvolu. Početak izgradnje planira se u ljeto 2014., završetak radova očekuje se u prosincu 2016., a Eurojust će useliti u taj prostor početkom 2017.

**Suradnja s agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove** Eurojust je sudjelovao u aktivnostima agencija za pravosuđe i unutarnje poslove koje su se tijekom 2013. usredotočile na vanjske odnose, ljudske potencijale i mobilnost te koordinaciju osposobljavanja. u suradnji s Europskim parlamentom, u studenom je organiziran Događaj o vidljivosti uslijed donošenja komunikacije Komisije o europskom planu za provedbu zakona čiji je cilj povećanje mogućnosti EU-a u borbi protiv kaznenih djela. Eurojust je nastavio svoju praksu razmjene programa rada s ostalim agencijama za pravosuđe i unutarnje poslove.







*S lijeva nadesno:* Jacques Vos, Korporativne usluge; Mike Moulder, Proračun, financije i nabava; Vincent Jamin, Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova; Alinde Verhaag, Analiza predmeta; Klaus Rackwitz, upravni direktor; Jon Broughton, Upravljanje informacijama; Alfredo García Miravete, Operativna potpora; Diana Alonso Blas, Zaštita podataka; Matevž Pezdirc, Tajništvo mreže za genocid; Carla Garcia Bello, pravna tajnica Kolegija; Claudia Trif, Ljudski potencijali; Catherine Deboyser, Pravna služba.

## 1.4. Eurojust i mreže stručnjaka

Eurojust ugošćuje tajništva Europske pravosudne mreže (EJN), Zajedničkih istražnih timova (JIT) i Mreža za genocid te olakšava interakciju između nacionalnih odjela i mreža u njihovim zajedničkim ključnim poslovima. Tajništva se koriste Eurojustovim upravnim sredstvima za pružanje usluga mrežama. Eurojust također podupire aktivnosti Savjetodavnog foruma glavnih tužitelja i predsjednika državnog odvjetništva država članica Europske unije (Savjetodavni forum) jačanjem pravosudne dimenzije strategije EU-a za unutarnju sigurnost.

### 1.4.1. Europska pravosudna mreža

EJN je uspostavljen Zajedničkim djelovanjem 98/428/PUP od 29. lipnja 1998. zamijenjenim Odlukom Vijeća 2008/976/PUP od 16. prosinca 2008. kao mreža nacionalnih osoba za kontakt za olakšavanje pravosudne suradnje u kaznenim pitanjima. Tajništvo EJN-a odgovorno je za upravljanje EJN-om.

**Zajednička radna skupina EJN-a i Eurojusta** Rad se nastavio na zajedničkom dokumentu u kojem se opisuju usluge koje pružaju EJN i Eurojust za pomoć stručnjacima u donošenju odluka o tome treba li se predmetima baviti EJN ili Eurojust.

**Trostruko predsjedništvo EJN-a** Dana 23. listopada Predsjedništvo Eurojusta, upravni direktor i Trostruko predsjedništvo EJN-a sastali su se i raspravili o jačanju suradnje, proračunu EJN-a za 2014. – 2015. i šestom krugu uzajamnih ocjenjivanja o praktičnoj provedbi i djelovanju revidirane Odluke o Eurojustu. u okviru šestog kruga uzajamnih ocjenjivanja, preporuke se također upućuju Tajništvu EJN-a. Eurojust je potaknuo EJN na promišljanje o sustavu ENCS koji bi služio kao kanal za pravosudnu suradnju.

**Portal e-Pravosuđe** Internetska stranica EJN-a integrirat će se s portalom e-Pravosuđe koji je zamišljen kao buduća postaja za “ve na jednom mjestu” u području pravosuđa i koristan alat za stručnjake.

**Plenarni i regionalni sastanci EJN-a** Održana su dva plenarna sastanka koja su pružila platformu za osobe za kontakt EJN-a kako bi podijelile iskustva i razgovaralo o praktičnim i pravnim problemima na koje nailaze države članice u području međunarodne pravosudne suradnje u kaznenim pitanjima. Na tim je sastancima Eurojust također imao svoje predstavnike. Četrdeseti plenarni sastanak u organizaciji irskog predsjedništva EU-a bio je usmjeren na borbu protiv prijevare i na praktične primjene odluka za osiguranje oduzimanja. Četr-

deset i prvi plenarni sastanak u organizaciji litavskog predsjedništva EU-a bio je usmjeren na suradnju EJNI-a s trećim zemljama, uključujući zemlje istočnog partnerstva EU-a. EJNI također promiče regionalne sastanke za pomoć pri usmjeravanju na probleme određenoga regionalnog karaktera. Predstavnici iz relevantnih nacionalnih odjela Eurojusta često su pozvani da prisustvuju tim regionalnim sastancima.

### 1.4.2. Mreža zajedničkih istražnih timova

Mreža nacionalnih stručnjaka za zajedničke istražne timove uspostavljena je 2005. radi poticanja razmjene informacija i najbolje prakse o zajedničkim istražnim timovima između država članica. Tajništvo Mreže nalazi se u okviru Eurojusta od 2011. čime se potvrđuje potreba za interakcijom i podudarnošću između Mreže i Eurojusta.

**Sekcija s ograničenim pristupom** Sekcija Mreže zajedničkih istražnih timova s ograničenim pristupom službeno je aktivirana na 9. godišnjem sastanku (27. i 28. lipnja). Taj alat, dostupan imenovanim nacionalnim stručnjacima kao dio Eurojustove internet-ske stranice, namijenjen je kao platforma za komunikaciju između stručnjaka i kao potpora u razmjeni znanja, najbolje prakse i usvojenih lekcija. Nakon što bude u potpunosti operativan, taj alat trebao bi olakšati pristup stručnjacima relevantnim praktičnim pravnim informacijama s ciljem omogućivanja uspostave i učinkovitog vođenja zajedničkih istražnih timova.

**Obrazac za ocjenjivanje** Na temelju prijedloga Tajništva mreže zajedničkih istražnih timova, stručnjaci su odobrili format i sadržaj obrasca za ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova. Obrazac je namijenjen kao pomoć u radu stručnjaka uključenih u ocjenjivanje alata zajedničkih istražnih timova za procjenu radne učinkovitosti zajedničkih istražnih timova i postignutih rezultata (*vidi* 4. poglavlje, "Središnji godišnji cilj: ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova").

**Financiranje zajedničkih istražnih timova** Od 1. rujna 2013. Eurojust se posvetio nastavku financiranja aktivnosti zajedničkih istražnih timova iz svojega redovitog proračuna. Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova odgovorno je za daljnju provedbu financiranja zajedničkih istražnih timova (*vidi* Odjeljak 2.4., "Eurojust i zajednički istražni timovi").

**Godišnji sastanak** Na godišnjem sastanku koji združuje nacionalne stručnjake i nacionalne članove, zamjenike i asistente Eurojusta pružena je prilika za raspravljanje o temama od zajedničkog interesa povezane sa zajedničkim istražnim timovima. Ove su se godine rasprave na radionicama o pitanjima povezanima s objavom operativnih informacija i prihvatljivosti dokaza temeljile na stvarnom predmetu koji podupire Eurojust.

### 1.4.3. Mreža za genocid

Mreža osoba za kontakt za istragu i kazneni progon u predmetima genocida, kaznenog djela protiv čovječnosti i ratnih zločina (Mreža za genocid) uspostavljena je Odlukom Vijeća 2002/494/PUP, a ponovno potvrđena Odlukom Vijeća 2003/335/PUP. Tajništvo Vijeća Mreže za genocid uspostavljeno je u srpnju 2011. radi osiguravanja bliske suradnje između nacionalnih tijela u provedbi istraga i kaznenih progona u navedenim kaznenim djelima. Održavanjem sastanaka Mreže za genocid i Tajništva mreže za genocid, Eurojust pruža jedinstveni forum za stručnjake na kojem se mogu sastati, raspravljati i razmjenjivati informacije, najbolju praksu i iskustva te surađivati i pomagati jedni drugima u istrazi i kaznenom progonu.

**Strategijska zbivanja** Aktivnosti u Europskoj uniji uključivale su rasprave Vijeća o povećanju učinkovitosti u borbi protiv nekažnjivosti te jačanju istrage i kaznenog progona u teškim oblicima međunarodnog kriminala s pomoću sveobuhvatne strategije i akcijskog plana za institucije EU-a i države članice.

**Sekcija s ograničenim pristupom** Tajništvo Mreže za genocid pokrenulo je sekciju internetske stranice s ograničenim pristupom i pritom omogućilo članovima pristup informacijama i komunikaciju u povjerljivom okruženju.

**Godišnji sastanci** Eurojust je bio domaćin 14. i 15. sastanka Mreže za genocid na svojoj lokaciji. Oba sastanka združila su stručnjake iz gotovo svih država članica i njihove kolege iz Kanade, Norveške, Švicarske, SAD-a, Međunarodnog kaznenog suda (ICC) i ad hoc međunarodnih kaznenih sudova, Međunarodnog odbora Crvenog križa, Interpolu i predstavnika civilnog društva. Na oba sastanka članovi Mreže za genocid raspravili su o važnosti istražnih komisija UN-a i njihova doprinosa u borbi protiv nekažnjivosti za počinitelje povrede ljudskih prava i revidiranim pitanjima funkcionalnog imuniteta, osobnog imuniteta i imuniteta za posebne misije koje mogu biti nesukladne s pojedinačnom kaznenom odgovornošću. Osim toga, Mreža za genocid istražila je opsežno iskustvo Hrvatske u kaznenom progonu ratnih zločina i njezine suradnje s trećim zemljama. Važan predmet analize Mreže za genocid odnosio se na osiguravanje odgovornosti za korporativne aktere koji počinu, podupiru, pomognu i potaknu ili ostvare korist iz teških oblika međunarodnog kriminala.

**Tematski seminar** Eurojust je bio domaćin seminara pod nazivom *Povezivanje žrtava i svjedoka međunarodnog kriminala s nacionalnim kaznenim pravosudnim tijelima*, a organiziralo ga je civilno društvo i Tajništvo Mreže za genocid.

#### 1.4.4. Savjetodavni forum

Savjetodavni forum osnovan je 2010. s ciljem jačanja pravosudne dimenzije strategije unutarnje sigurnosti EU-a, razmjene iskustava i najbolje prakse u području teških oblika kriminala i organiziranog kriminala, uključujući uporabu instrumenata pravosudne suradnje te doprinosa zakonodavnim inicijativama poduzetima na razini EU-a. Eurojust pruža upravnu i financijsku potporu, kao i znatan doprinos pripremi sastanaka Savjetodavnog foruma.

**Sastanci Savjetodavnog foruma** Eurojust je 2013. bio domaćin dvaju sastanaka Savjetodavnog foruma, u travnju u organizaciji irskog predsjedništva EU-a, a u prosincu u organizaciji litavskog predsjedništva EU-a.

Na sastanku u travnju Savjetodavni je forum razmatrao zaključke radionice pod nazivom *Predloženi Ured europskog javnog tužitelja: kako će funkcionirati u praksi?* Radionica je bila podijeljena u četiri radne skupine, a svaka od njih usredotočila se na određenu fazu ili značajan aspekt rada Ured europskog javnog tužitelja (EPPO). Savjetodavni forum također je raspravio i razmijenio iskustva o ulozi žrtava u kaznenim postupcima s ciljem provedbe Direktive

o pravima žrtava od 25. listopada 2012. o utvrđivanju minimalnih standarda u području prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela.

Na sastanku u prosincu Savjetodavni forum raspravio je o novom nacrtu Uredbe o Eurojustu i razmijenio stavove o daljnjim načinima unapređenja Eurojustova rada. Savjetodavni forum također je nastavio svoju raspravu o radu i uspostavi EPPO-a, uključujući Eurojustov poseban odnos s EPPO-om u operativnim pitanjima. Naposljetku sudionici su raspravili o budućem razvoju područja pravosuđa i unutarnjih poslova te su obaviješteni o strategiji unutarnje sigurnosti EU-a i ciklusu politika EU-a za 2014. – 2017., uključujući Eurojustove aktivnosti u tom području.

Zaključci sastanka Savjetodavnog foruma od 14. prosinca 2012., sažetak odgovora na upitnik o kaznenim djelima na štetu financijskog interesa EU-a (8151/13), zaključci sastanka od 26. travnja 2013. i sažetak odgovora na upitnik o EPPO-u (11628/13) preneseni su institucijama EU-a i objavljeni kao dokumenti Vijeća.

Zaključci sastanka Savjetodavnog foruma od 13. prosinca 2013. bit će predani radnim skupinama Vijeća početkom 2014.





Kako funkcionira Eurojust

## 2.1. Eurojustovi koordinacijski sastanci

Eurojust je 2013. održao 206 koordinacijskih sastanaka. Francuska (45), Italija (23), Ujedinjena Kraljevina (15) i Njemačka (14) bili su glavni organizatori, dok su Nizozemska (56), Njemačka (51), Španjolska (45), Belgija (43) i Ujedinjena Kraljevina (33) bile najčešće zamoljene zemlje za sudjelovanje. Europol je sudjelovao na 75 takvih sastanaka. Od 64 koordinacijska sastanka koji uključuju treće zemlje, većina sastanaka odnosila se na Švicarsku (15) i Norvešku (12), a zatim SAD (9). Pet koordinacijskih sastanaka održano je u trećim zemljama (Švicarskoj (2), Bosni i Hercegovini (1), bivšoj jugoslavenskoj Republici Makedoniji (1) i Turskoj (1)).

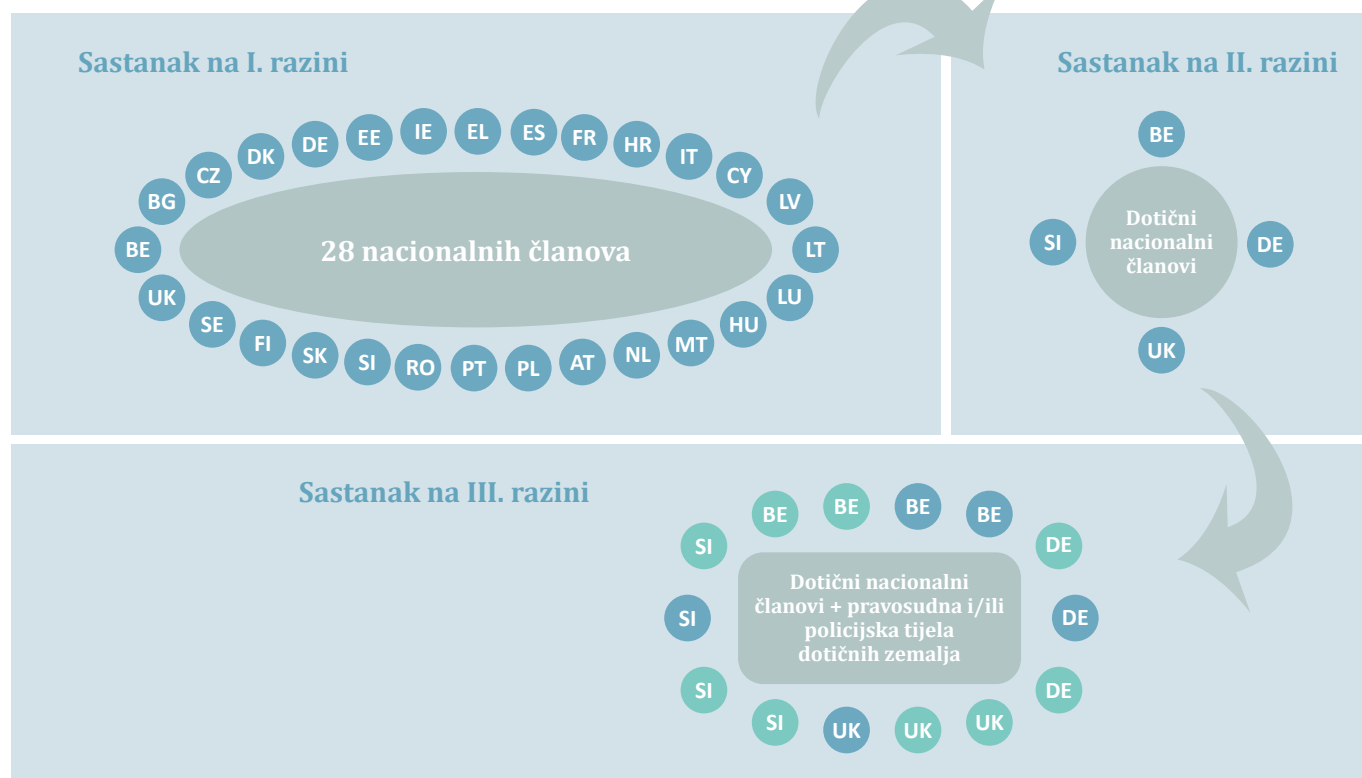
(Pokretne) skupine organiziranog kriminala bile su glavna vrsta kriminala o kojoj je bilo riječ na koordinacijskim sastancima (66), a slijedile su je obmanjivanja i prijevara (60), trgovina drogama (56), pranje novca (49) i trgovina ljudima (24).

Eurojustovi koordinacijski sastanci združuju tijela za provedbu zakona i pravosudna tijela iz država članica i trećih zemalja, a pritom omogućuju stratezijske, informirane i ciljane operacije u predmetima prekograničnog kriminala i rješavanje pravnih i praktičnih poteškoća koje su posljedica razlika u 30 posto-

jećih pravosudnih sustava u Europskoj uniji. Eurojust je proaktivan koordinator i nudi objekte, kao i smještaj i naknadu putnih troškova dvama sudionicima iz pojedinih zemalja, prijevodne usluge i stručnost u pravosudnoj suradnji u kaznenim pitanjima nacionalnim tijelima koja se bave predmetima teških oblika prekograničnog kriminala. Eurojust također pruža mogućnosti održavanja video-konferencija i koordinacijskih sastanaka izvan Eurojusta kako bi se najbolje iskoristila sredstva i zadovoljile potrebe stručnjaka.

Omogućivanjem uspješne i rane razmjene informacija na koordinacijskim sastancima Eurojusta, države članice mogu pokrenuti istrage, odrediti moguće usporedne postupke ili utvrditi poveznice s predmetima u ostalim državama članicama. Najčešća pitanja *ne bis in idem* mogu se izbjeći, sukobi nadležnosti spriječiti, a prijenos postupaka dogovoriti. Istražne aktivnosti mogu se isplanirati, kao i uspostava zajedničkog istražnog tima ili koordinacijskog centra ili provedba zahtjeva za popratnu uzajamnu pravnu pomoć. Tijekom koordinacijskih sastanaka nadležna nacionalna tijela dotičnih zemalja mogu izravno raspraviti o pravnim zahtjevima i postupovnim pitanjima povezanim s npr. istražnim mjerama i mjerama prisile, oduzimanjem imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i obvezama objave.

### Operativni koordinacijski sastanci - primjer





### ***Primjer predmeta prijevare u vezi s PDV-om***

Francuska podružnica međunarodne tvrtke registrirana na Britanskim Djevičanskim Otocima i smještena u Dubaiju (u Ujedinjenim Arapskim Emiratima – UAE), sudjelovala je u prodaji prava na emisiju ugljikova dioksida. Ta je tvrtka otkupila dozvole za emisiju ugljikova dioksida od triju francuskih dobavljača. u odnosu na dvojicu dobavljača, računi su, uključujući PDV, plaćeni s računa u Hong Kongu. Nijedan od dobavljača nije obavijestio francuska porezna tijela o PDV-u prikupljenom preprodajom tih dozvola čime su prekršili svoje pravne i fiskalne obveze. Francuska podružnica ostvarila je korist od poreznih kredita na iznos PDV-a koji se treba otplatiti poreznim tijelima, na temelju upitnih računa, te je stoga nezakonito ostvarila korist od poreznih odbitaka na štetu francuske državne riznice. Na temelju dokaza prikupljenih tijekom istrage te tvrtke i njezinih predstavnika, opsežni uzorak prijevare u vezi s PDV-om najvjerojatnije je uspostavila francuska podružnica radi svoje koristi ili prethodno spomenuta međunarodna tvrtka koja je zastupala njezine interese u Francuskoj. u sličnim istragama u Nizozemskoj koje se odnose na nizozemskog trgovca pravima na emisiju ugljikova dioksida pokazalo se da je ta tvrtka bila dio “karusel” prijevare u vezi s PDV-om i da su neki od osumnjičenika sudjelovali u zločinačkom udruženju umiješanom u prijevaru u vezi s PDV-om u nekoliko država članica. Čini se da su obje istrage međusobno povezane.

**Eurojustova koordinacija** Godine 2011. zatražena je potpora Eurojusta i uspostavljeni su zajednički istražni timovi između Francuske i Nizozemske. u listopadu 2013. predmet se nalazio u vrlo uznapredovaloj fazi i održan je koordinacijski sastanak radi uspostave dogovora o tome kako nastaviti s kaznenim progonima u objema državama članicama. Dobiveni dokazi pokazali su da su glavni osumnjičenici djelovali iz Dubaija i da je tok novca završio u Dubaiju nakon što je prošao posredničkim računima u Hong Kongu. u vrijeme sastanka u Španjolskoj, Njemačkoj, Portugalu i Hong Kongu provedeni su gotovo svi zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć. Francuska tijela razmatrala su izdavanja zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć Ujedinjenim Arapskim Emiratima kako bi ispitali osumnjičenike i oduzeli imovinu za koju su smatrali da se tamo nalazi. i Francuska i Nizozemska imale su dovoljno dokaza za pokretanje kaznenog progona glavnog osumnjičenika.

**Usporedni kazneni progoni** Ključno pitanje bilo je može li glavni osumnjičenik nakon uhićenja ostati u pritvoru. u Francuskoj je postojala velika mogućnost za to da bi glavni osumnjičenik bio pušten na slobodu prije suđenja. Nizozemska tijela bila su sigurna u to da bi količina prikupljenih dokaza i gospodarska šteta prouzročena kaznenim djelom mogla navesti sud na to da zadrži osumnjičenika u pritvoru i na taj način omogući tužiteljima u objema zemljama da provedu ispitivanja i nastave sa svojim kaznenim progonima.

**Privremena predaja/ispitivanje osumnjičenika u pritvoru u drugoj državi članici** Nadležna tijela koja sudjeluju raspravila su o tome dopušta li zakonodavstvo uključene države članice predaju osumnjičenika drugoj strani radi ispitivanja i suđenja ili može li on biti zadržan u pritvoru prije suđenja. Strane su se složile oko toga da nacionalno zakonodavstvo u kojem se primjenjuje Okvirna odluka o Europskim uhiđenim naložima to omogućuje. Nadležna tijela koja sudjeluju također su otvorila pitanje o tome je li francuski istražni sudac mogao ispitati osumnjičenika u slučaju da je zadržan u pritvoru u Nizozemskoj i provesti formalnu optužnicu na toj lokaciji.

**Ne bis in idem** Budući da su Francuska i Nizozemska namjeravale pokrenuti kazneni progon glavnog osumnjičenika za kazneno djelo povezano s prijevarom u vezi s PDV-om, nadležna tijela koja sudjeluju raspravila su o tome hoće li podići optužnicu protiv njega za isto kazneno djelo i zaključila su da su dva različita kaznena djela prijevare počinjena protiv dviju različitih žrtava u različitim nadležnostima (francuskim i nizozemskim poreznim upravama); stoga nije bilo opasnosti od dvostrukog suđenja.

**Prijenos kaznenih postupaka** Strane su razmotrile mogućnost da Francuska formalno prenese svoj predmet Nizozemskoj radi kaznenog progona. Načelno Nizozemska nije nadležna za kazneno djelo u Francuskoj s obzirom na to da je žrtva kaznenog djela francuske nacionalnosti, a počinila ga je osoba koja nije nizozemske nacionalnosti. Međutim, nizozemski predmet mogao je uključivati kazneni progon za sudjelovanje u zločinačkoj organizaciji. Zbog te je mogućnosti bila potrebna daljnja istraga obiju strana i odobrenje francuskog glavnog tužitelja.

**Podjela imovine** Do 2013. istraga je rezultirala oduzimanjem približno 7 milijuna američkih dolara. Očekuje se oduzimanje daljnje imovine. Obje države članice složile su se oko toga da će se oduzeta imovina naposljetku podijeliti na jednake dijelove.

**Dijeljenje informacija koje pruža treća strana** Članovi zajedničkog istražnog tima razmatrali su činjenicu o tome mogu li se informacije koje pruža zemlja koja ne sudjeluje u zajedničkom istražnom timu zakonito razmjenjivati kao valjani dokazi s obzirom na to da se razmjena odvijala između članova zajedničkog istražnog tima. Činjenica da su informacije pružene jednoj strani zajedničkog istražnog tima, a ne svim članovima mogla bi predstavljati problem. Članovi zajedničkog istražnog tima složili su se oko toga da strana primateljica treba zatražiti dopuštenje od pružatelja informacija za službeno dijeljenje informacija s drugom stranom zajedničkog istražnog tima.

**Uhićenje** Nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima strane su se složile oko toga da će Francuska nastaviti s uhićenjem glavnog osumnjičenika s obzirom na to da je on redovito posjećivao zemlju. Jamčevina je bila iznimno visoka. Nizozemska je nakon toga planirala izdati europski uhiđbeni nalog, prebaciti osumnjičenika u Nizozemsku i zatražiti da ostane u pritvoru. Obje zemlje trebale su provesti istodobne kaznene progone. Francuska tijela trebala su dobiti odobrenje za ispitivanje osumnjičenika u Nizozemskoj. Prijenos kaznenih postupaka Nizozemskoj razmotrio bi se tek u kasnijoj fazi. Strane su se također dogovorile o razmjeni dokumenata povezanih s predmetom i dokaza na temelju sporazuma o zajedničkom istražnom timu.

Kao rezultat suradnje u tom predmetu u Francuskoj su uhićena tri osumnjičenika. Provedeni su zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć (MLA) izdani u Hong Kongu, Ujedinjenoj Kraljevini, Njemačkoj, Danskoj, Španjolskoj i SAD-u. Osam osoba ispitano je u Francuskoj i Nizozemskoj, europski uhiđbeni nalog izdan je protiv glavnog osumnjičenika čija je lokacija bila nepoznata i planiran je koordinacijski sastanak radi praćenja istrage.

## 2.2. Eurojustovi koordinacijski centri

Tijekom 2013. uspostavljeno je sedam koordinacijskih centara u Eurojustu, a organizirale su ih sljedeće zemlje: Francuska (4), Italija (2) i Nizozemska (1). Istražene vrste kaznenih djela bile su nezakonito useljavanje (2), trgovina drogama i trgovina ljudima (1), kazneno djelo u vezi s motornim vozilima (1), krivotvorenje dobara (1), pranje novca (1) i prijevара (1).

Eurojustova 24-satna dostupnost sedam dana u tjednu i uspostava koordinacijskih centara osiguravaju prijenos informacija u stvarnom vremenu i koordinaciju mjera između nacionalnih tijela tijekom dana zajedničke akcije.

Eurojustovi koordinacijski centri potiču potporu, koordinaciju i neposredno praćenje oduzimanja, uhićenja, pretrage doma/tvrtke, odluke za osiguranje oduzimanja i ispitivanja svjedoka. Zakonitost prikupljenih dokaza važan je čimbenik uspješnosti sudskih postupaka koji slijede. Eurojustovi koordinacijski centri olakšavaju postizanje održivih rezultata u predmetima prekograničnog kriminala.

### *Primjer predmeta prijevare*

Složena transnacionalna istraga prijevare tzv. Ponzijeve sheme započela je u Francuskoj u veljači 2002. Osumnjičenici i tvrtke uključene u prijevaru imali su pravni nastan u osam država članica te u Švicarskoj i na Sejšelima. Približno 400 žrtava utvrđeno je diljem Europe. Odšteta je procijenjena na najmanje 23 milijuna EUR. Imovinska korist položena je na bankovne račune na Sejšelima, Malti i Cipru te uložena u nekretnine, brodove i jahte.

Od Eurojusta je zatraženo da omogući provedbu zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć kako bi se locirali osumnjičenici i imovinska

korist ostvarena kaznenim djelom te zatražila saslušanja, pretrage domova i oduzimanje imovine. Koordinacijski centar uspostavljen je u Eurojustu radi podupiranja istodobnih akcija na pravosudnoj razini u svih 10 uključenih zemalja, što je bio prvi put da je toliko zemalja sudjelovalo u jednom koordinacijskom centru i prvi put da su operacije bile usmjerene na oduzimanje imovine istodobno u okviru šest različitih nadležnosti, uključujući Šejše. Koordinacijski centar s namjenskim telefonskim linijama, adresama e-pošte i objektima za videokonferencije omogućio je francuskom istražnom sucu praćenje stanja u nacionalnim odjelima Eurojusta i rješavanje određenih pravosudnih pitanja otvorenih tijekom dana akcije u stvarnom vremenu. Više od 200 službenika za provedbu zakona poslano je na tu operaciju što je za posljedicu imalo uhićenje 16 osoba, ispitivanje šest osumnjičenika, oduzimanje približno 700 000 EUR s bankovnih računa i znatan broj oduzetih plovila, vila, skupih automobila, umjetničkih djela i nakita.

Riječima predstavnika jedne od država članica koje su sudjelovale, "(...) Eurojust je pružio forum za tužitelje i službenike za provedbu zakona kako bi zajedničkim i usklađenim naporima nastojali postići zajednički cilj – osiguravanje da se Europa bez granica ne pretvori u područje na kojem se kriminalne aktivnosti mogu nesmetano odvijati. u borbi protiv kriminala ne postoji učinkovitije oružje od odlučnosti u provedbi rješenja pravosudnih i policijskih tijela. Pravosudna suradnja služi upravo toj svrsi, a ova operacija svjedoči tomu."

## 2.3. Razmjena informacija i sustav CMS

Odlukom o Eurojustu u državama članicama uvedena je obveza prijenosa određenih informacija Eurojustu relevantnih za ispunjivanje njegove misije čime se Eurojustu omogućuje pružanje proaktivnije potpore u rješavanju predmeta i fenomena kaznenih djela. Eurojust je prilagodio svoj sustav CMS kako bi omogućio obradu dodatnih vrsta podataka i razvio tehničke alate za potporu strukturiranog i sigurnog prijenosa podataka u Eurojust.

### 2.3.1. Razvoj sustava CMS

Dizajn i razvoj sustava CMS utemeljeni su na Odluci o Eurojustu i pravilima o zaštiti podataka Eurojusta. Sustav CMS programski je alat Eurojusta koji omogućuje sigurnu pohranu i obradu podataka povezanih s predmetima. Kao prilagođena baza podataka, olakšava rad Eurojusta u podupiranju koordinacije istraga i kaznenih progona unakrsnim upućivanjem na informacije i omogućivanjem pristupa informacijama o istragama i kaznenim progonima u tijeku za dotične strane. Praćenje zakonitosti obrade osobnih podataka u skladu sa smjernicama o zaštiti podataka jamči Eurojustov službenik za zaštitu podataka i Zajedničko nadzorno tijelo (JSB).

Tijekom 2013. unesena su znatna unapređenja u sustav CMS. Unapređenja sustava unesena su u niz funkcionalnih područja sustava CMS, a potječu od promjena koje se zahtijevaju na temelju revidirane Odluke o Eurojustu, kao i od zahtjeva za promjene koje su zatražili korisnici. Unapređenja su unesena u ključnim

područjima kao što su funkcije za bilježenje i praćenje predmeta, unos i analiza osobnih podataka, utvrđivanje poveznica, pretraživanje i izvješćivanje. Usklađenost s Eurojustovim pravilima o zaštiti podataka optimizirana je unapređenjem mehanizama za prijavljivanje, obavješćivanje i dijeljenje te unošenjem novog sigurnosnog modela koji omogućuje buduću provedbu fleksibilnijeg pristupa sustavu CMS za unutarnje i vanjske korisnike (odnosno članove sustava ENCS i/ili tužitelje za vezu). Daljnje promjene bile su potrebne zbog pridruživanja Hrvatske i omogućen je pristup hrvatskom nacionalnom članu i ostalim članovima nacionalnog ureda.

### 2.3.2. "Pametani" obrazci na temelju članka 13.

**Alat** "Pametani" obrazac na temelju članka 13. standardizirani je elektronički obrazac koji je razvio Eurojust kako bi se omogućio strukturirani prijenos informacija od nacionalnih tijela do Eurojusta u skladu s člankom 13. Odluke o Eurojustu. Obrazac je dostupan na 24 službena jezika EU-a. Pomoću obrasca omogućuje se unos podataka predanih u sustav CMS. Informacije primljene u skladu s člankom 13. smatraju se novima ili se odnose na operativni predmet u tijeku koji je u Eurojustu pokrenuo nacionalni odjel primatelj. Nakon registracije mogu se uspostaviti poveznice s drugim predmetima s pomoću funkcije automatskog prepoznavanja poveznice u sustavu CMS. u slučaju otkrivanja nove poveznice obavijestit će se nacionalni ured. Obaviješteni će nacionalni ured tada prenijeti informacije o rezultatima tijelu koje predaje predmet u državi članici.

**Ocjenjivanje** Razvoj elektroničkog alata za postupak prijena i konfiguraciju u sklopu sustava CMS proveo je i prilagodio Eurojust. Od srpnja 2011. (roka za prenošenje) do lipnja 2013. Eurojust je primio 218 obavijesti u skladu s člankom 13., od kojih je 89 povezano sa zabilježenim Eurojustovim predmetom. Dosada obavijesti na temelju članka 13. predstavljaju malen dio informacija prenesenih Eurojustu putem nacionalnih tijela tijekom obrade predmeta (tijekom istoga razdoblja u Eurojustu je zabilježeno 2 970 predmeta). Uobičajena pravna osnova na koju se upućuju informacije Eurojustu na temelju članka 13. jest stavak 6. ("predmeti određene težine"), a slijedi je stavak 5. ("zajednički istražni timovi"). Kada se članak 13. u potpunosti provede u svim državama članicama Eurojust će moći, primjerice, pružiti pregled svih zajedničkih istražnih timova u Europskoj uniji.

### 2.3.3. Uspostava veza između sustava ENCS i sustava CMS

**Istraživanje** Uspostava tehničke veze između članova sustava ENCS u državama članicama i sustava CMS napredovala je u 2013. godini. Izgrađen na temelju rezultata projekta mrežnog povezivanja EJ27 kojim je ispitana potrebna mrežna infrastruktura, istraživačkim projektom u okviru sustava ENCS proizveden je katalog mogućih alata sustava ENCS (odnosno moguća tehnička rješenja za uspostavu veze između

sustava ENCS i sustava CMS) i naznake država članica o željenim opcijama. Istraživačkim projektom u okviru sustava ENCS razmotren je tehnički učinak buduće veze vanjskih korisnika sa sustavom CMS i unapređena sustava CMS potrebnog radi uspostave veze između sustava CMS i ostale Eurojustove infrastrukture.

**Načini pristupa** u srpnju 2013. Kolegij je uspostavio dogovor o zajedničkom pristupu povezanom s načinima pristupa sustavu CMS za članove sustava ENCS. Kolegij je utvrdio različite razine vidljivosti podataka i prava upravljanja u odnosu na podatke sadržane u Indeksu i Privremenim radnim dokumentima za različite kategorije vanjskih korisnika sustava CMS i obavljanje uloge nadzornika podataka dotičnog nacionalnog člana u skladu s pravnim zahtjevima i Eurojustovim pravilima o zaštiti podataka.

**Provedba** Nastavila se tehnička uspostava veza sa svakom državom članicom i sustavom CMS. Veze sa Češkom Republikom i Latvijom puštene su rad. Dosad su uspostavljene veze s pet država članica (veze s Bugarskom i Rumunjskom postoje od 2012.). Uspostavljene su pilot veze s Finskom, Mađarskom i Poljskom, a svaka od država članica potpisala je memorandum o razumijevanju kojim se regulira uporaba tih veza. Očekuje se da će te veze biti puštene u rad početkom 2014. Eurojustovo izvješće Vijeću i Komisiji o statusu provedbe objavljeno je kao dokument Vijeća 12582/13 od 19 srpnja 2013.

## 2.4. Eurojust i zajednički istražni timovi

Kao specifični instrument za prekograničnu pravnu pomoć koji omogućuje izravnu razmjenu informacija i dokaza u okviru tima bez potrebe za tradicionalnim kanalima za zahtjeve za uzajamnu pravnu pomoć, zajednički istražni timovi i dalje predstavljaju jedan od najvažnijih operativnih alata koje stručnjaci za provedbu zakona i pravosudni stručnjaci imaju na raspolaganju.

Specifična uloga koju Eurojust ima u postavljanju i funkcioniranju zajedničkih istražnih timova tijekom 2013. većinom je povezana s: i. utvrđivanjem prikladnih predmeta za zajedničke istražne timove; ii. pružanjem savjeta i informacija o različitim postupovnim sustavima; iii. izradom nacrtu sporazuma o zajedničkim istražnim timovima ili dodataka tim sporazumima i operativnih akcijskih planova; iv. pružanjem koordinacije tijekom dana akcije; i v. potporom zajedničkim istražnim timovima putem koordinacijskih sastanaka.

### 2.4.1. Eurojustova obrada predmeta

Koordinacijski sastanci organizirani na lokaciji Eurojusta ili u državama članicama uspostavili su se

korisnim alatom za utvrđivanje i praćenje operativnih ciljeva zajedničkih istražnih timova, procjenu zajedničkih istražnih aktivnosti i donošenje odluke o sljedećim koracima koji se moraju poduzeti. Ti koraci uključivali su: planiranje istodobnih uhićenja, izdavanje i provedbu europskih uhiđenih naloga i zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć trećim zemljama, sporazum o mjerama povezanim s oduzimanjem i mjerama koje moraju poduzeti poslani članovi zajedničkog istražnog tima. Eurojust je također omogućio sklapanje sporazuma o strategijama kaznenih progona između partnera zajedničkih istražnih timova koje treba predvidjeti što je prije moguće s obzirom na to da često imaju učinak na razvoj samih istraga.

U proteklih nekoliko godina Eurojust je pružio potporu u uspostavi zajedničkih istražnih timova u skladu s člankom 13. Konvencije o uzajamnoj pravnoj pomoći iz 2000. ili u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća od 13. lipnja 2002. o zajedničkim istražnim timovima. Međutim, zbog prirode istraga ili potrebe za uključivanjem trećih zemalja u istražne aktivnosti Eurojust je 2013. također pružio stručnost o zajedničkim istraž-



nim timovima uspostavljenim u skladu s ostalim pravnim instrumentima, odnosno Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv organiziranog kriminala, Konvencijom o uzajamnoj pomoći i suradnji između carinskih tijela (Napulj II) i u skladu s bilateralnim ugovorima.

**Činjenice i brojke** Pružanje potpore u uspostavi i vođenju zajedničkih istražnih timova ostaje jedna od Eurojustovih prioritetnih zadaća i u 2013. u razdoblju izvješćivanja nacionalni članovi potpomogli su 102 zajednička istražna tima od kojih su 42 uspostavljena 2013. Nacionalni članovi sudjelovali su u funkciji nacionalnih nadležnih tijela ili u ime Eurojusta u skladu s člankom 9.f Odluke o Eurojustu.

Kao i prethodnih godina zajednički istražni timovi bavili su se najtežim vrstama kaznenih djela kao što su trgovina drogama, trgovina ljudima, prijevara i pranje novca. Zajednički istražni timovi također su upotrijebljeni u većem broju predmeta povezanih s računalnim kriminalom. Osim toga, Eurojust je primio 35 obavijesti iz država članica u skladu s člankom 13. stavkom 5. Odluke o Eurojustu od kojih je sedam za posljedicu imalo uspostavu zajedničkih istražnih timova uz pomoć Eurojusta. Eurojust je također pružio potporu u uspostavi triju zajedničkih istražnih timova koji uključuju treće zemlje.

**Stalne prepreke** Na temelju Eurojustove obrade predmeta tijekom 2013. ukazuje se na pravne i praktične probleme koji ugrožavaju učinkovito funkcioniranje zajedničkog istražnog tima. Utvrđene su sljedeće prepreke: različiti formalni zahtjevi za potpisivanje sporazuma o zajedničkom istražnom timu, razlike u pravnim sustavima, osobito u odnosu na pravila prikupljanja dokaza (uključujući presretene materijale), pravila o zakonitosti dokaza, objavu informacija i vremenska ograničenja za zadržavanje podataka, sukobe nadležnosti i prijenos kaznenih postupaka. Eurojust nastavlja rješavati te stalne prepreke i pomagati stručnjacima u njihovu nadilaženju.

Problemi na koje se nailazi odnose se, primjerice, na razlike u zahtjevima za saslušanje svjedoka i mogu uzrokovati poteškoće u odnosu na zakonitost dokaza. Jedan od uobičajenih problema odnosi se na objavu informacija povezanih s predmetima. Budući da je brza razmjena informacija velika prednost zajedničkog istražnog tima, njegovi članovi moraju od samog početka biti svjesni mjere i trenutka objave povjerljivog materijala branitelju i sudovima u skladu s nacionalnim zakonodavstvom u uključenim državama članicama.

**Prava branitelja** u određenom predmetu trgovine ljudima na temelju zakonodavstva jedne od uključenih država članica zahtijevalo se od branitelja osumnjičenika da budu obaviješteni i da im se pruži mogućnost prisustvovanja tijekom saslušanja svjedoka kako bi takvi dokazi bili zakoniti na sudu. No takvi zahtjevi nisu

### *Primjer predmeta trgovine ljudima*

U zajedničkom istražnom timu za trgovinu ljudima i oduzimanje imovine, Eurojustova pomoć usmjerena je na pravosudni razvoj predmeta. Žrtve trgovine ljudima iz države članice A ispitane su uz pomoć policijskih službenika i tužitelja iz države članice B u skladu s odredbama Konvencija o uzajamnoj pravnoj pomoći iz 1959. i 2000. kako bi dokazi svjedoka mogli biti upotrijebljeni u istragama u objema državama članicama. Na taj način žrtve mogu ispitati njihovi sunarodnjaci koji su prošli posebnu obuku za bavljenje osjetljivim žrtvama i svjedocima. Svjedočanstva prikupljena u okviru zajedničkog istražnog tima mogu upotrijebiti obje države članice u svojim istragama.

U okviru toga zajedničkog istražnog tima donesena je odluka prema kojoj će se kazneni postupci prenijeti u državu članicu B, a europske uhiđbene naloge izdat će država članica B koje će potom provesti država članica A. Počinitelji u državi članici A predani su državi članici B i dovedeni pred sud, zajedno sa svojim pomagačima koji su već uhićeni u državi članici B. Uz potporu Eurojusta, koji je organizirao dva koordinacijska sastanka uz dva sastanka na II. razini, procjena dokaza, prijenos kaznenih postupaka i provedba europskih uhiđbenih naloga obavljani su u okviru zajedničkog istražnog tima. Aktivnosti zajedničkog istražnog tima rezultirale su presudom u državi članici B. o određenim dodatnim mjerama povezanim s oduzimanjem imovine u državi članici A raspravili su partneri zajedničkog istražnog tima u Eurojustu i, kao rezultat toga, imovina je uspješno oduzeta u državi članici A.

postojali u ostalim uključenim zakonodavstvima. u sporazumu o zajedničkom istražnom timu potpisanom uz potporu Eurojusta objašnjeni su zahtjevi i omogućena saslušanja svjedoka u skladu s nacionalnim zakonodavstvom strana zajedničkog istražnog tima.

**Povjerljivost/objava** Neke od država članica upotrebljavaju priloge sporazumima o zajedničkom istražnom timu za objašnjavanje uvjeta o razmjeni informacija i pravila o povjerljivosti (objavi). Ta praksa omogućuje državama članicama da pronađu podudarnosti



u svojim različitim pravnih zahtjevima. u zajedničkom istražnom timu za predmet ubojstva sklopljen je sporazum prema kojem se, načelno, neograničen pristup te uporaba i razmjena informacija mogu odvijati osim ako strane nisu nametnule ograničenje uporabe (primjerice kao dokaz na sudu).

#### 2.4.2. Godišnji sastanak stručnjaka zajedničkih istražnih timova

Kao dio stalnog programa za promicanje uporabe alata zajedničkog istražnog tima Eurojust je bio domaćin i u suradnji s Europolom organizirao 9. godišnji sastanak nacionalnih stručnjaka o zajedničkim istražnim timovima.

Stručnjaci su se dogovorili oko pripreme kontrolnog popisa pitanja o kojima treba raspraviti prije uspostave zajedničkog istražnog tima i uključivanja primjenjivih pravila o objavi država članica koje sudjeluju kao prilog sporazumu o zajedničkom istražnom timu kako se to nalaže dobrom praksom. Sudionici su također istaknuli da se procjena rizika o izvedivosti i učinkovitosti uspostave zajedničkih istražnih timova, osobito uzimajući u obzir zakonodavstvo primjenjivo na pitanja objave i povjerljivosti, treba redovito provoditi. Zaključci sastanka bit će objavljeni kao dokument Vijeća i dostupni na Eurojustovoj internetskoj stranici.

Stručnjaci smatraju da je ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova od velike važnosti u njihovu radu jer im omogućuje da utvrde prednosti i nedostatke zajedničkog istražnog tima. Eurojust prepoznaje i aktivno podupire dodatnu vrijednost koju pruža ocjenjivanje

zajedničkih istražnih timova. Daljnje informacije o toj temi mogu se pronaći u 4. poglavlju, "Središnji godišnji cilj: ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova".

#### 2.4.3. Financiranje/financijska pomoć zajedničkim istražnim timovima

Između 2010. i 2013. Eurojust je potpomogao 95 različitih zajedničkih istražnih timova uspostavljenih u 22 države članice i znatno pridonio sveukupnom razvoju zajedničkih istražnih timova u Europskoj uniji.

Dva dodatna poziva za podnošenje prijedloga pokrenuta su u kontekstu drugoga projekta za financiranje zajedničkog istražnog tima, u srpnju i rujnu, a obuhvaćaju operativne potrebe do kraja 2013. Zaprimiti je 36 novih prijava što potvrđuje postojeće trendove i uspješnost projekta. Relevantne informacije dostupne su na Eurojustovoj internetskoj stranici tj. na sljedećoj poveznici: <http://www.eurojust.europa.eu/Practitioners/Eurojust-Support-JITs/JITS-Funding/Pages/jits-funding-project.aspx>.

Tijekom 2013. godine 34 zajednička istražna tima primila su financijsku potporu Eurojusta od kojih je 18 uspostavljeno tijekom godine. Eurojust će tijekom sljedeće godine nastaviti s financijskom potporom aktivnostima zajedničkih istražnih timova. Od 2014. treće zemlje koje su strane ili sudionici u zajedničkom istražnom timu koji uključuje jednu ili više država članica udovoljavaju zahtjevima za financiranje. Jednostavni postupak kojim se uzimaju u obzir prethodna iskustva i povratne informacije stručnjaka razvit će se i provesti tijekom 2014.



Eurojustov operativni rad



## 3.1. Eurojustova obrada predmeta u najčešćim područjima kaznenih djela

Eurojust usklađuje svoja najčešća područja kaznenih djela s prioritarnim kaznenim djelima koja je utvrdilo Vijeće u okviru ciklusa politika EU-a za 2014. – 2017. u borbi protiv organiziranog kriminala i teških oblika međunarodnog kriminala. Početni reducirani ciklus politika proveden je između 2011. i 2013., a Eurojust je 2012. prilagodio svoje prioritete za to razdoblje kako slijedi: trgovina drogama, nezakonito useljavanje i trgovina ljudima, prijevara, korupcija, računalni kriminal – uključujući fotografije spolnog zlostavljanja djece, pranje novca, kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a, terorizam i pokretne skupine organiziranog kriminala. u sljedećim pododjeljima nalazi se izvješće o Eurojustovim aktivnostima u suzbijanju kaznenih djela u tim područjima.

Eurojust je 2013. aktivno pružao potporu svim projektima EMPACT-a u kojima se razvijaju prioritete Vijeća.

Uzimajući u obzir ciklus politika EU-a za 2014. – 2017., Eurojust je tijekom 2013. aktivno sudjelovao u pripremi višegodišnjih stratejskih planova za svaki od devet prioriteta koje je donijelo Vijeće za to razdoblje i pritom u prijenosu višegodišnjih stratejskih planova u operativne akcijske planove u okviru projekata EMPACT-a. Kako bi osigurao dosljedan pristup u podupiranju tih projekata Eurojust je u rujnu 2013. prihvatio zajedničko stajalište o razini uključenosti i vrsti potpore koju može pružiti za specifične mjere u operativnim akcijskim planovima. Također, na temelju priprema povezanih s ovim pitanjem, a provedenih tijekom 2013., Eurojust će donijeti nove prioritete za razdoblje između 2014. i 2017. u skladu s onima koje je donijelo Vijeće.

### 3.1.1. Trgovina drogama

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	263	239
Broj koordinacijskih sastanaka	59	56
Broj zajedničkih istražnih timova	13	26

*Većina predmeta trgovine drogama (184) rješava se zasebno, iako je trgovina drogama povezana s organiziranim kriminalom u 47 predmeta, a s aktivnostima pranja novca u 17 predmeta. Švedska, Francuska i Italija bile su najčešće zemlje moliteljice, dok su Španjolska, Nizozemska i Njemačka bile najčešće zamoljene zemlje*

*za suradnju u predmetima trgovine drogama. Kokain je uvjerljivo najčešća nedozvoljena tvar podvrgnuta istrazi (113), a slijedi je kanabis (62). Iako se obrada predmeta u tom području s kvantitativnog gledišta smanjila, s kvalitativnog gledišta Eurojustova uključenost bila je veća, dok je broj koordinacijskih sastanaka ostao stabilan, a broj se zajedničkih istražnih timova udvostručio.*

Pitanje trgovine drogama rješavalo se na različite načine u okviru prioriteta Vijeća za borbu protiv organiziranog kriminala između 2011. i 2013. Dok se borba protiv trgovine sintetičkim drogama sama po sebi činila prioritarnom, ostale droge uključene su u općeniti ciljeve kao što skupine organiziranog kriminala sa sjedištem u Sjevernoj Africi i na Zapadnom Balkanu ili uporaba kontejnera za trgovinu nezakonitim proizvodima. Eurojust je aktivno pridonio svim projektima EMPACT-a koji se odnose na trgovinu drogama. Osim u odnosu na projekt EMPACT-a o sintetičkim drogama, Eurojust je sudjelovao u sastancima EMPACT-a u veljači i lipnju na kojima je pitanje o kojem se najviše raspravljalo bio APAAN, prekursor koji se upotrebljava za proizvodnju sintetičkih droga, a čija uporaba još nije regulirana u svim državama članicama.

#### *Primjer predmeta trgovine drogama*

Zajednička belgijska i španjolska policijska i pravosudna operacija, uz potporu Eurojusta i Europol, bila je usmjerena na mrežu trgovine drogama koja je od 2007. bila aktivna u Belgiji, Španjolskoj, Francuskoj, Nizozemskoj i Maroku.

Operacija provedena između 2012. i 2013. rezultirala je neutralizacijom skupine 2013.

Članovi skupine organiziranog kriminala, većinom marokanskog podrijetla, oprali su približno 50 milijuna EUR stečenih trgovinom kanabisa. Skupina organiziranog kriminala imala je osobe za kontakt u Africi, koje su uzgajale i obrađivale droge, a potom ih prevozile brodom iz Maroka u Španjolsku. Kada su droge stigle do Španjolske članovi skupine organiziranog kriminala prevezle su ih do vozila za njihovu pohranu i daljnju distribuciju na području Europe. Trgovina kožom u Málagi upotrebljavala se kao paravan za pranje novca, a kuriri su služili za prijenos gotovine iz Belgije i Francuske.



Belgijski i španjolski odjeli u Eurojustu zajedničkim su radom omogućili zahtjeve za uzajamnu pravnu pomoć koje su poslala i španjolska i belgijska tijela. Kako bi omogućili brzu razmjenu policijskih informacija u okviru belgijske Savezne policije, španjolske *Civilne straže* i Europol, putem Eurojusta uspostavljen je zajednički istražni tim.

U Španjolskoj je otvoreno nekoliko zasebnih predmeta povezanih s oduzimanjem droge i novca. Tijekom koordinacijskih sastanaka održanih u Eurojustu strane su se dogovorile da će držati te predmete odvojene od glavnog predmeta kako ne bi ugrozile glavnu istragu i da će uključiti manje predmete povezane s drogom u glavnu istragu samo ako rezultat glavne istrage bude pozitivan. Kad je to potrebno španjolska tijela pristala su pružati informacije belgijskim tijelima, a da pritom taj zahtjev ne povezuju s glavnom istragom. Radi preciznijeg središnjeg cilja istrage, strane su se također dogovorile da će se usmjeriti samo na glavne osumnjičenike u Španjolskoj i Belgiji. Uz pomoć Eurojusta strane su mogle nadići prepreku povezanu s elektroničkim presretanjem koje uzrokuju razlike između Zakona o kaznenom postupku u dvjema državama članicama. Kazneni postupci povezani s glavnim osumnjičenikom s vremenom su preusmjereni s Ureda javnog tužitelja u Bruxellesu na istražnog suca u Torrevieji u Španjolskoj zahvaljujući sporazumu sklopljenom u okviru zajedničkog istražnog tima.

Europol je pružio potporu u operaciji osiguravanjem forenzičkih, unakrsnih i ostalih analitičkih izvješća. Dan koordinirane akcije rezultirao je uhićenjem 46 osumnjičenih članova skupine organiziranog kriminala. Osim toga, oduzet je 5 301 kg kanabisa, 2 ribarska broda, 77 vozila, 20 zgrada, 5 tvrtki i 225 230 EUR u gotovini. Imovina je procijenjena na 13 750 000 EUR.

Uzimajući u obzir ciklus politika EU-a za 2014. – 2017. prioriteti Vijeća uključuju specifične ciljeve za trgovinu sintetičkim drogama i trgovinu kokainom i heroinom. U lipnju Eurojust je sudjelovao u sastanku u okviru višegodišnjeg strategijskog plana o sintetičkim drogama i sastanku o kokainu i heroinu. Eurojustovim sudjelovanjem osiguralo se uključivanje aspekta pravosudne suradnje u strategijske ciljeve za sljedeće četiri godine. Eurojust je također sudjelovao u sastanku za izradu nacrtu operativnog akcijskog plana.

Nastavili su se pregovori o Memorandumu o razumijevanju između Eurojusta i Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama (EMCDDA), a tekst nacrtu odobrio je Kolegij i Upravni odbor EMCDDA-a. Eurojust je pridonio izvješću o tržištima droga u EU-u, *Predmeti trgovine drogama na visokoj razini kroz prizmu Eurojustove obrade predmeta*, koje je u siječnju objavio EMCDDA. Eurojust i EMCDDA sastali su se dvaput tijekom 2013. kako bi razmijenili ideje i raspravili o zajedničkim projektima.

Na zahtjev Ureda Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC) Eurojust je pružio potporu u pregledu na visokoj razini provedbe *Političke deklaracije i akcijskog plana o međunarodnoj suradnji prema integriranoj strategiji za suočavanje sa svjetskim problemom droga* pružanjem materijala o Eurojustovu strategijskom projektu i seminaru o trgovini drogama i o zajedničkim istražnim timovima, kao i statističkih podataka o Eurojustovoj obradi predmeta.

### 3.1.2. Nezakonito useljavanje

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	29	25
Broj koordinacijskih sastanaka	18	5
Broj zajedničkih istražnih timova	4	7

*Eurojustova uključenost u predmete nezakonitog useljavanja iskrivljen je prikaz stvarne situacije. S jedne strane broj se zabilježenih predmeta smanjio u odnosu na 2012., kao i broj koordinacijskih sastanaka; s druge strane broj zajedničkih istražnih timova gotovo se udvostručio. Austrija, Ujedinjena Kraljevina i Italija bile su najaktivnije države članice u otvaranju predmeta; Belgija, Grčka i Ujedinjena Kraljevina bile su najčešće zamoljene države članice.*

Ta vrsta kaznenog djela bila je jedan od prioriteta Vijeća u odnosu na razdoblje 2011. – 2013. Eurojust je imao svoje predstavnike na sastancima EMPACT-a o nezakonitom useljavanju, ali nije bila potrebna osobita uključenost s obzirom na to da je za taj projekt izabran upravni pristup umjesto usmjerenja na kaznene istrage.

Nezakonito useljavanje ponovno je uzeto u obzir kao jedan o prioriteta Vijeća za 2014. – 2017. Eurojust je aktivno sudjelovao u radionicama o okviru višegodišnjeg strategijskog plana o nezakonitom useljavanju, za razdoblje 2014. – 2017. koje su se održale u lipnju. U listopadu Eurojust je sudjelovao na sastanku za izradu nacrtu operativnog akcijskog plana za 2014.

### Primjer predmeta nezakonitog useljavanja

Francuska je u srpnju 2012. otvorila predmet o skupini organiziranog kriminala umiješanoj u protuzakonito prebacivanje preko državne granice osoba kojima nije dozvoljen boravak. Skupina organiziranog kriminala imala je sjedište u Francuskoj, Belgiji i Ujedinjenoj Kraljevini, a imala je poveznice s Grčkom i Turskom te Nizozemskom. Imala je istančanu i složenu logističku organizaciju s lokacijom sjedišta operacija u Francuskoj i Belgiji naizmjenice.

Skupina organiziranog kriminala natjerala je nezakonite useljenike kurdske nacionalnosti na plaćanje približno 2 000 EUR po osobi gotovinom ili bankovnim prijenosom do Ujedinjene Kraljevine. Potom su nezakonite useljenike pokupili s parkirnih mjesta u Belgiji i Francuskoj i uveli u kamione koji su ih prevezli do trajekata koji plove od Calaisa do Ujedinjene Kraljevine. Operacija se ponavljala svake večeri. Skupina organiziranog kriminala smatra se odgovornom za prebacivanje preko državne granice između 20 i 30 nezakonitih useljenika dnevno na područje Ujedinjene Kraljevine, s prosječno 10 uspješno prebačenih osoba dnevno, što čini približno 4 000 nezakonitih useljenika godišnje.

Eurojust je pružio potporu u uspješnom upravljanju predmetom održavanjem dvaju koordinacijskih sastanaka. Nakon tih sastanaka uslijedilo je potpisivanje sporazuma o zajedničkom istražnom timu između Francuske i Belgije u listopadu 2012. Ujedinjena Kraljevina pridružila se tom timu u veljači 2013. Zajednički istražni tim sufinancirao je Eurojust putem projekta za financiranje zajedničkog istražnog tima. u kolovozu 2013. uspostavljen je koordinacijski centar u Eurojustu, a vodili su ga Eurojustovi francuski, belgijski i britanski odjeli. Europol je pružio potporu u rješavanju predmeta uspostavom pokretnog ureda za Francusku za obavještajnu analizu na licu mjesta.

Policijska tijela u Francuskoj, Belgiji i Ujedinjenoj Kraljevini provela su uspješne mjere i dovela do uhićenja 36 osoba, izdavanja dvaju europskih uhidbenih naloga i pretrage 45 lokacija. Tim je zajedničkim akcijama raspuštena skupina organiziranog kriminala.

### 3.1.3. Trgovina ljudima

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	60	84
Broj koordinacijskih sastanaka	20	24
Broj zajedničkih istražnih timova	6	15

*Tom se vrstom kaznenog djela Eurojust većinom bavi kao zasebnim kaznenim djelom iako je u mnogim predmetima (21) povezana sa skupinama organiziranog kriminala. Spolno iskorištavanje glavna je kategorija trgovine ljudima u predmetima Eurojusta (56). Slično kao u slučaju predmeta trgovine drogama i predmeta nezakonitog useljavanja, Eurojustova potpora zajedničkim istražnim timovima znatno se povećala, kao i broj predmeta. Rumunjska i Ujedinjena Kraljevina otvorile su većinu predmeta (32), a Bugarska, Njemačka, Italija i Španjolska bile su najčešće zamoljene države članice.*

Trgovina ljudima bila je prioritet Vijeća u razdoblju 2011. – 2013. Eurojust je bio uključen u veći broj aktivnosti koje se odnose na trgovinu ljudima. u travnju

Eurojust je posjetila Myria Vassiliadou, koordinatrica EU-a za borbu protiv trgovine ljudima, kako bi pratila strategijski projekt *Eurojustove mjere protiv trgovine ljudima* i donošenje *akcijskog plana za 2012. – 2016. za borbu protiv trgovine ljudima*. Svrha posjeta bila je rasprava o mogućnostima povećanja suradnje između Eurojusta i koordinatrice EU-a za borbu protiv trgovine ljudima.

Broj predmeta trgovine ljudima u Eurojustu ostao je stabilan u proteklih nekoliko godina, ali od 2012. do 2013. povećao se za 40 %.

Eurojust je imao svoje predstavnike na sastancima EMPACT-a o trgovini ljudima. Važnost provedbe istrage i kaznenih progona jasno se odražava na strategijskim ciljevima ciklusa politika za 2011. – 2013.

Kao pozitivni operativni razvoj Nizozemska je pokrenula predmet u okviru ovoga projekta EMPACT-a. Dva operativna sastanka održana su u Europolu, a potom je Eurojust održao tri koordinacijska sastanka i uspostavio zajednički istražni tim. Eurojust je također postao pridruženi partner u dvama potprojektima EMPACT-a: *ETUTU* (utvrđivanje nigerijskih žrtava trgovine ljudima i prikupljanje informacija od njih) i *Trgovina lju-*

### Primjer predmeta trgovine ljudima

Ured javnog tužitelja za borbu protiv mafije u Firenci zatražio je Eurojustovu pomoć s predmetom povezanim s međunarodnom trgovinom drogama i ljudima radi prostitucije. Većina osumnjičenika iz skupina organiziranog kriminala bila je albanske nacionalnosti. Imali su sjedište u Italiji, Belgiji, Nizozemskoj, Francuskoj, Švicarskoj i Albaniji.

Eurojust je bio domaćin dvaju koordinacijskih sastanaka na kojima su sudjelovale delegacije iz Italije, Belgije, Nizozemske, Francuske, Švicarske, Albanije i Europol. Tijekom prvoga koordinacijskog sastanka održanog u ožujku 2012. sudionici su raspravljali o provedbi zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć koje je poslala Italija i sastavili popis osoba za kontakt u različitim zemljama kako bi olakšali suradnju. Na sastanku je utvrđeno nekoliko usporednih istraga koje su bile u tijeku ili planirane u zemljama koje sudjeluju. Na drugom koordinacijskom sastanku godinu dana kasnije isplaniran je dan zajedničke akcije i donesena odluka o uspostavi koordinacijskog centra u Eurojustu. Europol je iznio unakrsno izvješće koje je pripremio za ovaj predmet i objasnio koju vrstu potpore može pružiti koordinacijskim centrima u Eurojustu. Radi omogućivanja provedbe zajedničke akcije sudionici su se dogovorili da će utvrditi lokaciju osumnjičenika prije dana akcije te zajedno provesti pretrage i oduzimanja. Ti sastanci doveli su do uspostave koordinacijskog centra u Eurojustu u travnju 2013. Uključene zemlje bile su Italija, Albanija, Belgija, Francuska i Nizozemska.

Eurojust je omogućio učinkovitu koordinaciju i prijenos različitih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć putem nacionalnih odjela Eurojusta. Europol je uspostavio pokretni ured za operativnu potporu u stvarnom vremenu.

Prije uspostave koordinacijskog centra provedena su dva uhićenja u Nizozemskoj i Belgiji. Kao posljedica zajedničkih akcija poduzetih tijekom trajanja koordinacijskog centra uhićeno je dodatnih 19 osoba na području Albanije, Francuske i Italije te su pritom raspuštene skupine organiziranog kriminala.

*dima u Kini* (usmjerena na kriminal u Kini povezan s trgovinom ljudima).

Trgovina ljudima ponovno se smatra jednim od prioriteta Vijeća za 2014. – 2017. Eurojust je aktivno sudjelovao na sastanku u okviru višegodišnjeg strategijskog plana o trgovini ljudima i na sastanku u studenom za razvoj operativnog akcijskog plana za 2014.

### 3.1.4. Prijevara

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	382	449
Broj koordinacijskih sastanaka	33	60
Broj zajedničkih istražnih timova	11	21

*U području obrade predmeta prijave došlo je do znatnog porasta (17,5 %) u usporedbi s 2012.; isto se primjećuje s kvalitativnog gledišta uzimajući u obzir koordinacijske sastanke i sudjelovanje zajedničkih istražnih timova. Prijevara je najvećim dijelom zaseban prijestup (314 predmeta) i neodređena kategorija ("ostale vrste prijevara" – 173 predmeta); kategorizira se kao obmanjivanje u 124 predmeta te kao prijevara u vezi s PDV-om u 89 predmeta; povezanost s pranjem novca bilježi se u 59 predmeta, a uključenost u zločinačku organizaciju u 45. Češka Republika, Portugal i Mađarska bile su najčešće države moliteljice dok su Ujedinjena Kraljevina, Njemačka i Španjolska bile najčešće zamoljene države članice.*

Prijevara nije utvrđena kao prioritet Vijeća za razdoblje 2011. – 2013., ali je jedno od kaznenih djela uključenih u Procjeni prijetnje od teškog i organiziranog kriminala (SOCTA).

Uzimajući u obzir razdoblje 2014. – 2017. prijevara u vezi s trošarinom i prijevara povezana s PDV-om unutar Zajednice uključene su u prioritetna kaznena djela u Vijeću. Čini se kako su u sklopu istog prioriteta, no zapravo se razvijaju kao zasebni potprioriteti, uz vlastite posebne skupine stručnjaka i različite sastanke. Eurojust je prisustvovao sastancima u okviru višegodišnjeg strategijskog plana u srpnju i sastancima o izradi nacrtu operativnog akcijskog plana u listopadu za utvrđene potprioritete.

Eurojust je bio aktivno uključen u prvi godišnji Forum tima za sigurnost bankomata i financijski kriminal održan u Den Haagu 13. i 14. lipnja tijekom kojeg se raspravljalo o različitim temama povezanim s krađom informacija o karticama i prijevarom. Eurojust je također održao prezentaciju usmjerenu na pitanja povrata imovine u svojem radu na konferenciji Europol o *Rješavanju teškog i organiziranog kriminala u vezi s porezom: iskorištavanje pomorskih vozila u svrhu kriminalnih aktivnosti*, održanoj 27. i 28. studenoga.



### Primjer predmeta prijevare

Mađarske vlasti otkrile su skupinu organiziranog kriminala koja nezakonito trguje krivotvorenim lijekovima i nezakonito distribuira neregistrirane farmaceutske lijekove. Farmaceutski lijekovi uvezeni su iz Indije i Kine, a skupina organiziranog kriminala distribuirala ih je u 76 zemalja internetom, uključujući sve države članice, Norvešku i Švicarsku. Krivotvoreni proizvodi imali su ukupnu vrijednost od 3,7 milijuna EUR.

Skupina organiziranog kriminala nudila je farmaceutske lijekove potrošačima na posebnim internet-skim stranicama izrađenima na način da izgledaju kao vjerodostojne ljekarne u kojima se ti proizvodi nude kao valjani lijekovi. Potražnja za farmaceutskim lijekovima bila je velika zbog toga što potrošači prije njihove uporabe nisu morali biti podvrgnuti liječničkom pregledu. Proizvodi su kupcu na internetu poslani poštom.

Uz pružanje pomoći Europolu održavanjem operativnog sastanka u ožujku 2013. mađarska tijela zatražila su pomoć Eurojusta u širenju informacija o predmetu u svim državama članicama i u primanju informacija o usporednim istragama provedenima u državama članicama. Kao posljedica toga predmet je povezan s istragama u tijeku u Estoniji putem jednog od osumnjičenika. Uspostavljene su daljnje poveznice s postupcima u Češkoj Republici, Francuskoj, Poljskoj i Hrvatskoj. Estonska tijela pretražila su lokaciju utvrđenu u dokumentu s mišljenjem stručnjaka mađarske policije, locirala i oduzela tisuće lažnih tableta te uhitila distributera. Zamrzavanje bankovnih računa na Cipru također je bilo moguće kao posljedica Eurojustove pomoći u tom predmetu.

Nakon podizanja optužnice protiv jednoga od osumnjičenika kazneni postupak u Mađarskoj ušao je u fazu suđenja, a predmet je u Eurojustu zaključen.

### 3.1.5. Korupcija

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	30	52
Broj koordinacijskih sastanaka	7	16
Broj zajedničkih istražnih timova	3	3

*Broj predmeta se 2013. povećao (za 73 %), kao i broj koordinacijskih sastanaka koji se više nego udvostručio. Od ukupnog broja predmeta 23 se odnosi samo na predmet korupcije, dok se u okviru 22 predmeta također istražuje pranje novca. Najčešće su države moliteljice bile Češka Republika, Ujedinjena Kraljevina i Latvija; Njemačka, Austrija, Španjolska i Ujedinjena Kraljevina bile su najčešće zamoljene države članice.*

Korupcija nije bila prioritet Vijeća za razdoblje 2011. – 2013. ili za razdoblje 2014. – 2017., ali i dalje je jedno od kaznenih djela uključenih u okviru SO-CTA-e. Predmeti korupcije bili su osjetljivi i stoga nije pružen primjer predmeta.

Eurojust je u veljači pridonio prvom Izvješću Europske komisije o borbi protiv korupcije u EU-u. Doprinosom

Eurojusta obuhvaćene su informacije o Eurojustovim naporima u borbi protiv korupcije, njegovoj obradi predmeta korupcije, uključujući specifikacije predmeta i uključenost trećih zemalja, kao i kriminalne aktivnosti povezane s predmetima korupcije zabilježenima u svrhu uspostave zajedničkog istražnog tima. Komisija je 3. veljače 2014. objavila Izvješće o borbi protiv korupcije u EU-u.

### 3.1.6. Računalni kriminal

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	42	29
Broj koordinacijskih sastanaka	5	10
Broj zajedničkih istražnih timova	2	9

*Broj predmeta računalnog kriminala smanjio se u usporedbi s 2012.; međutim, broj koordinacijskih sastanaka i uključenost zajedničkih istražnih timova povećali su se. u polovici predmeta računalni kriminal istražuje se kao zasebno kazneno djelo, a 11 predmeta povezano je s prijevaram. Pojavljuje se osam predmeta fotografija spolnog zlostavljanja djece i osam predmeta krađe osobnih podataka. Nizozemska i Ujedinjena*

*Kraljevina bile su najčešće države moliteljice dok su Ujedinjena Kraljevina, Njemačka i Nizozemska bile najčešće zamoljene države članice.*

U okviru ciklusa politika za 2011. – 2013. računalni kriminalni prioritet je Vijeća usmjeren na zlorabu interneta u svrhu kriminalnih aktivnosti. Eurojust je aktivno sudjelovao u povezanom projektu EMPACT-a i prisustvovao svim sastancima.

U okviru prioriteta Vijeća za 2014. – 2017. računalni kriminal rješava se u tri potprioritetna područja (spolno iskorištavanje djece, napadi na internetu i prijevare u kartičnom poslovanju), a za svaki od njih zadužena je posebna grupa stručnjaka i održavaju se različiti sastanci.

Eurojust će moći kategorizirati svoje predmete u određene vrste kaznenih djela koje pripadaju općoj kategoriji računalnog kriminala. Eurojust je sudjelovao

u svim sastancima u okviru višegodišnjeg akcijskog plana, a i u izradi nacrtu operativnog akcijskog plana za 2014.

Računalni kriminal područje je kaznenih djela koje se brzo razvija i pritom je integrirani pristup u svim zemljama uključenima u borbu protiv računalnog kriminala ključan. Eurojust pruža platformu za suradnju i pravosudnu koordinaciju između istražitelja i tužitelja u predmetima računalnog kriminala. Uključenost različitih pravosudnih tijela u ranoj fazi u istrage računalnog kriminala ključna je za sprečavanje pravnih prepreka koje se mogu pojaviti zbog različitih pravnih okvira. Koordinacija istraga i prikupljanje (elektroničkih) dokaza u tim predmetima ključni su za uspješnu provedbu kaznenih progona.

Za informacije o sudjelovanju Eurojusta u Europskom centru za računalni kriminal (EC3) *vidi* pododjeljak 3.3.2., “Suradnja s Europolom i OLAF-om” u nastavku.

### *Primjer predmeta računalnog kriminala*

Skupina organiziranog kriminala nezakonito je prenijela ili pokušala prenijeti novac s računa klijenata većim dijelom europskih banaka iskorištavanjem računala zaraženih virusom. Skupina organiziranog kriminala oštetila je klijente u šest zemalja: Austriji, Finskoj, Ujedinjenoj Kraljevini, Belgiji, Norveškoj i Nizozemskoj. Na zahtjev austrijskih nadležnih tijela Eurojust je pružio pomoć u koordinaciji istrage u uključenim državama članicama.

Skupina organiziranog kriminala počinila je krađu osobnih podataka iz različitih nacionalnih banaka širenjem štetnih sadržaja na internetu i na taj način oštetila klijente banaka. Kada su se vlasnici bankovnih računa prijavili na svoje bankovne račune, transakcije su se provodile s pomoću štetnih sadržaja. Putem aktivne internetske veze žrtve, s pomoću štetnih sadržaja obavljen je pristup računu, izvršen prijenos u pozadini i proizveden skočni prozor na kojem je zatražen unos broja odobrenja transakcije (TAN-kod). Unosom TAN-koda žrtva je odobrila prijenos i novac je prenesen posrednicima koji vrše prijenose diljem Europe koji su odmah podigli novac i prenijeli ga u treće zemlje.

Nakon operativnog sastanka u Europolu u rujnu 2012. Eurojust je u prosincu 2012. održao prvi koordinacijski sastanak. Na tom su sastanku uključene zemlje izmijenile najnovije rezultate istrage i raspravile o budućoj suradnji i provedbi postojećih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć. Sudionici su odlučili uspostaviti zajednički istražni tim između uključenih zemalja, Eurojusta i Europa kako bi srušili skupinu organiziranog kriminala. Cilj zajedničkog istražnog tima bilo je prikupljanje dokaza, razmjena relevantnih informacija, utvrđivanje odgovornih osoba i uporaba prikupljenih dokaza u svrhu kaznenog progona te ograničavanja i oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom.

Drugi koordinacijski sastanak održan je u ožujku radi rasprave o nacrtu sporazuma o zajedničkom istražnom timu. Naposlijetku, u kolovozu, održan je treći koordinacijski sastanak koji je trajao dva dana. Tijekom toga sastanka uključene zemlje razmijenile su informacije o napretku istraga i raspravile o budućoj suradnji i pojedinostima sporazuma o zajedničkom istražnom timu kojem se Nizozemska također odlučila pridružiti.

Eurojust je omogućio izradu nacrtu sporazuma o zajedničkom istražnom timu između šest zemalja. Zajednički istražni tim financirao se uz pomoć Eurojusta. Eurojust je također ponudio svoju stručnost u provedbi zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć i koordinaciji istrage s pomoću koordinacijskih sastanaka. Koordinacijom istrage povezani su brojni slučajevi krađe osobnih podataka, pronađeni su neki od posrednika koji vrše nezakonite prijenose novca i utvrđeni su mnogi osumnjičenici.

### Primjer predmeta računalnog kriminala

U istragama koje su provela španjolska tijela slučajeva prijave i krivotvorenja s pomoću bezgotovinskih platnih sredstava, osobito krivotvorenja kreditnih kartica polaganjem uređaja za elektroničko čitanje na bankomatima otkrivena je bugarska zločinačka mreža specijalizirana za tu vrstu prijave koja je djelovala iz Španjolske i Bugarske. *Modus operandi* zločinačke skupine i njezinih podružnica sastojao se u prikupljanju podataka s bankomata u Španjolskoj i ostalim državama članicama radi izrade lažnih kreditnih ili debitnih kartica. Te su se kartice potom upotrebljavane za podizanje velikih iznosa novca s bankomata na području i izvan EU-a.

Nakon zahtjeva za pomoć koji su izdala španjolska tijela Eurojust je održao koordinacijski sastanak u travnju 2013. na koji su pozvana španjolska i bugarska nadležna tijela i Europol. Radi olakšavanja suradnje i razmjene dokaza između uključenih strana, delegacije su odlučile uspostaviti zajednički istražni tim između Bugarske, Španjolske, Eurojusta i Europol. Eurojust je pružio pravnu i financijsku potporu te potrebnu logistiku opremu putem svojeg Projekta za financiranje zajedničkih istražnih timova. Europol je pružio potporu u istrazi operativnom analizom iz ranijih faza.

Dan zajedničke akcije u listopadu 2013. u istočnoj španjolskoj rezultirao je uhićenjem šest pojedinaca i trima pretragama domova. Tijela za provedbu zakona oduzela su 15 uređaja za kopiranje PIN-ova, više od 10 uređaja za kopiranje informacija na magnetske vrpce kreditnih/debitnih kartica, nekoliko prijenosnih računala i dokumente s nacrtima lokacija bankomata. Zajednički istražni tim bio je aktivan i krajem 2013., a daljnji rezultati suradnje između članova zajedničkog istražnog tima očekuju se tijekom 2014.

### 3.1.7. Pranje novca

Statistički podaci pokazuju porast u ovom području kaznenih djela. Pranje novca unakrsno je kazneno djelo povezano s većinom prioriteta kaznenih djela Eurojusta, osobito prijevaram, uključenošću skupina organiziranog kriminala, korupcije i trgovine droga-

ma; također je i zasebno kazneno djelo u znatnom broju predmeta (68). Najčešće države članice moliteljice bile su Švedska, Italija i Poljska, dok su najčešće zamoljene države članice bile Španjolska, Italija i Njemačka.

Iako se pranje novca ne smatra prioritetnim kaznenim djelom *per se*, u okviru prioriteta Vijeća za razdoblje 2011. – 2013. ili u okviru ciklusa politika EU-a za 2014. – 2017. jasno se spominje kao unakrsno pitanje koje se mora razmotriti pri rješavanju svih prioriteta kaznenih djela. Broj predmeta u Eurojustu ostao je visok, kao i proteklih godina.

Kao dio svojih aktivnosti u području pranja novca Eurojust je također prisustvovao sastanku *Radne skupine o financijskim tokovima skupine za kontakt za piratstvo na obali Somalije* tijekom kojeg se raspravljalo o tragu novca i ulozi financijsko-obavještajnih jedinica u predmetima pomorskog piratstva.

Ta je skupina osnovana 2009. u skladu s rezolucijom UN-a za omogućivanje rasprave i koordinacije akcija između država i organizacija radi suzbijanja piratstva na obali Somalije.

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	144	193
Broj koordinacijskih sastanaka	34	49
Broj zajedničkih istražnih timova	8	13

### Primjer predmeta pranja novca

U ožujku 2013. nizozemski odjel zatražio je Eurojustovu pomoć u predmetu koji se odnosi na opsežnu istragu pranja novca od imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom, uključujući trgovinu drogama. Sredinom 90-ih godina prošloga stoljeća nizozemska tijela poslala su zahtjev za uzajamnu pravnu pomoć u Andori o nezakonitim aktivnostima većeg broja nizozemskih osumnjičenika. Od trenutka slanja toga zahtjeva provedene su istrage triju osoba u Nizozemskoj i Andori. Tijekom 2013. zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć



poslani sušpanjolskim tijelima u Alicanteu i Málagi u kojima su zatražene informacije o vlasnicima određenih posjeda u Španjolskoj i mjestima stanovanja nekoliko osumnjičenika.

Aktivnosti glavnih osumnjičenika bile su povezane s ostalim osumnjičenicima i tvrtkama putem brojnih novčanih transakcija. Također se smatralo da je nekoliko osumnjičenika uložilo novac u projekte za razvoj nekretnina u Andori.

Središte operacije pranja novca bila je građevinska tvrtka u Andori koja je uložila novac u velike projekte izgradnje i položila 16 milijuna EUR na bankovne račune u Andori.

Koordinacijski sastanak održan je u Eurojustu u rujnu 2013. radi razmjene informacija o akciji koja je bila hitno potrebna za provedbu postojećih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć. S kaznenim progonom trebalo se brzo započeti s obzirom na to da su kaznena djela bila podložna zastari od 1. siječnja 2014.

Tijekom koordinacijskog sastanka uspostavljen je dogovor o danu zajedničke akcije uz potporu koordinacijskog centra u Eurojustu. Dan zajedničke akcije proveden je u studenom 2013.

Iz koordinacijskog centra španjolski i nizozemski odjeli potpomogli su akcije pravosudnih tijela i tijela za provedbu zakona koje su provedene u Andori, Španjolskoj i Nizozemskoj. Odličan temelj za suradnju s nadležnim tijelima iz Andore, treće zemlje, uspostavljen je tijekom koordinacijskog sastanka. Na sam dan zajedničke akcije nastavila se pozitivna suradnja Andore i Eurojusta.

Tijekom dana akcije tri su osumnjičenika uhićena i provedeno je nekoliko pretraga. Oduzeto je 60 000 EUR u gotovini, nekoliko skupih automobila i kuća, uključujući vilu u vrijednosti od više od 6 milijuna EUR, a bankovni su računi zamrznuti. Osumnjičenicima će se suditi u Nizozemskoj.

### 3.1.8. Terorizam

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	32	17
Broj koordinacijskih sastanaka	3	3
Broj zajedničkih istražnih timova	0	1

*Broj se predmeta terorizma smanjio dok je broj koordinacijskih sastanaka ostao stabilan. Eurojust je pružio potporu jednom od zajedničkih istražnih timova uspostavljenom 2013. Ti se predmeti u Eurojustu uglavnom bilježe kao zasebna kaznena djela (14 od 17 predmeta). Španjolska i Francuska otvorile su svaka po tri predmeta. Francuska s pet predmeta te Njemačka, Španjolska, Poljska i Ujedinjena Kraljevina, svaka s po četiri predmeta, bile su najčešće zamoljene države članice.*

Na razini Vijeća terorizam se razmatra odvojeno od pitanja organiziranog kriminala i stoga ne pripada okviru ciklusa politika. Ostaje prioritet Eurojusta na temelju društvenog utjecaja predmeta terorizma u većoj mjeri nego na temelju količine zabilježenih predmeta.

Taktički sastanak o terorizmu Kurdske radničke stranke (PKK) pod naslovom *Borba protiv terorizma Kurdske radničke stranke (PKK)* održan je 31. siječnja u Eurojustu. o sličnoj se temi prethodno raspravljalo tijekom taktičkog sastanka u Eurojustu 29. ožujka 2007. Budući da su mnoge istrage i kazneni progoni povezani s PKK-om bili u tijeku 2013., na sastanku se raspravljalo o tome na koji način se učinkovitije boriti protiv terorizma PKK-a i pružena je prilika sudionicima da podijele svoja iskustva s ostalim stručnjacima.

Strategijski i taktički sastanci na temu terorizma održani su u Eurojustu 19. i 20. lipnja. Strategijski sastanak pod nazivom *Okvirna odluka Vijeća 2008/919/PUP od 28. studenoga 2008.: dodatna vrijednost i učinak*, bio je usmjeren na izlaganje izvješća TE-SAT-a za 2013., 16. broja Biltena za praćenje presuda za terorizam i ažurirani *Eurojustov Priručnik o kaznenim djelima povezanim s kemijskim, biološkim, radiološkim i nuklearnim oružjem i visokoučinkovitim eksplozivima (CBRNE)*. Eurojust je također pružio potporu Komisijinoj studiji ocjenjivanja pravnog okvira primjenjivog u borbi protiv terorizma u državama članicama, u skladu s Okvirnom odlukom Vijeća 2008/919/PUP. u ovom kontekstu Eurojust je izradio nacrt izvješća usmjeren na zaključne sudske postupke u razdoblju 2010. – 2012. i kaznena djela iz članka 3. Okvirne odluke: javno provociranje, regrutiranje, osposobljavanje, tešku krađu, ucjenu i izradu lažnih upravnih dokumenata.

Na taktičkom sastanku održanom 20. lipnja, pod nazivom *(Ambiciozni) strani borci u Siriji*, raspravljalo se

o temi boraca koji putuju u Siriju i donose iskustva stečena u borbi natrag u Europu, kao i iskustva pravosudnih tijela i tijela za kazneni progon u državama članicama. Izrađeno je izvješće na temelju upitnika i rezultata taktičkog sastanka o prikladnosti pravnog okvira u državama članicama, odgovoru kaznene politike tom fenomenu, uporabi upravnih sankcija i jačanju razmjene informacija u kontekstu istraga i kaznenih progona. To je izvješće u studenom 2013. poslano koordinatorsu za borbu protiv terorizma u EU-u.

Osim toga, Eurojust je pozvan na sastanak Vijeća PUP-a 5. prosinca 2013. na kojem se raspravljalo o temi *Borba protiv terorizma: strani borci i povratnici s gladišta borbe protiv terorizma, osobito u odnosu na Siriju*.

Eurojust je proveo studiju izvedivosti uslijed svoje moguće povezanosti s dvama središnjicama u okviru Europolova analitičkog radnog dokumenta (AWF) o borbi protiv terorizma. Te su studije predane Europolu u veljači 2013. Europol prikuplja odgovore država članica; neki od njih na kraju godine i dalje nedostaju. Eurojust je ponovno izdao tri broja Biltena za praćenje presuda za terorizam i pridonio uređenom izdanju ciklusa radnih dokumenata Centra za zakonodavstvo vanjskih odnosa. Od srpnja 2009. Eurojust djeluje kao promatrač u okviru Radne skupine za financijsku akciju (FATF); Eurojust je prisustvovao plenarnim sastancima FATF-a u lipnju i listopadu.

**Eurojustov Priručnik CBRNE** pruža stručnjacima EU-a specijalističku višesektorsku pravnu potporu za istrage i kaznene progone o transnacionalnim kaznenim djelima povezanim s "kemijskim, biološkim, radiološkim, nuklearnim i visokoučin-kovitim eksplozivima" (CBRNE). Pruža pregled temeljnog europskog i međunarodnog upravnog i kaznenog zakonodavstva primjenjivog na kemijske, biološke, radiološke i nuklearne tvari i visokoučinkovite eksplozive, uključujući otpad. Eurojustov Priručnik CBRNE ažurira se svake godine i dijeli s pripadajućim vanjskim sudionicima.

**Bilten za praćenje presuda za terorizam (TCM)** unutarnje je izvješće na temelju otvorenog izvora informacija i sadrži podatke koje pružaju nacionalna tijela u provedbi Odluke Vijeća 2005/671/PUP. Pruža pregled presuda povezanih s terorizmom i određenja na području Europske unije te analitičke i statističke informacije. Prvo izdanje ovoga tromjesečnog javnog dokumenta objavljeno je 2008.

**Radna skupina za financijsku akciju (FATF)** međuvladino je tijelo za izradu politika utemeljeno 1989. Njegovi su ciljevi postavljanje standarda i promicanje uspješne provedbe pravnih, regulatornih i operativnih mjera za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma. FATF je razvio *Preporuke 40 + 9* koje su prepoznate kao međunarodni standardi i promiče njihovo donošenje i provedbu na svjetskoj razini.

### 3.1.9. (Pokretne) skupine organiziranog kriminala

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	231	257
Broj koordinacijskih sastanaka	43	66
Broj zajedničkih istražnih timova	5	8

*Kao i pranje novca, uključenost pokretnih skupina organiziranog kriminala unakrsna je kategorija blisko povezana s ostalim prioritetnim kaznenim djelima Eurojusta, osobito trgovine drogama, pranja novca i prijevara. Broj se predmeta povećao, a broj koordinacijskih sastanaka gotovo udvostručio. Najčešće su države moliteljice bile Francuska, Rumunjska i Italija; Italija, Španjolska i Nizozemska bile su najčešće zamoljene države članice.*

Pokretne skupine organiziranog kriminala bile su prioritet Vijeća za 2011. – 2013. i stoga je Eurojust aktivno pridonio povezanom projektu EMPACT-a. Točnije strategijski ciljevi za razdoblje 2011. – 2013. odrazili su važnost promicanja kaznenih progona protiv pokretnih skupina organiziranog kriminala, kao i financijske istrage s ciljem oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom. Eurojust je sudjelovao na sastanku EMPACT-a o pokretnim skupinama organiziranog kriminala koji je održan u lipnju, na kojem je predstavnik Eurojusta održao prezentaciju o pravosudnoj suradnji u istragama i kaznenim progonima pokretnih skupina organiziranog kriminala. u okviru te prezentacije spomenuti su zajednički izazovi povezani s pokretnim skupinama organiziranog kriminala i izneseni su primjeri pravosudne suradnje u predmetima koji se odnose na te skupine. u prezentaciji je također uključen pregled Eurojustove obrade predmeta o pokretnim skupinama organiziranog kriminala i uporabi zajedničkih istražnih timova.

#### Primjer predmeta skupine organiziranog kriminala

Jedna od najvećih i najdugotrajnijih zajedničkih istraga u regiji Baltičkog mora (od travnja 2009. do travnja 2012.) uspješno je privedena kraju raspuštanjem skupine organiziranog kriminala za krađu skupih automobila. Sa sjedištem djelovanja u Litvi, skupina organiziranog kriminala ukrala je 99 skupih automobila, 56 u Estoniji i 43 u Latviji. Eurojust i Europol djelovali su kao pomagači u istrazi.

Zajednički istražni tim uspostavljen je u Eurojustu u okviru projekta za financiranje zajedničkih istražnih timova s estonskim, latvijskim i litavskim tijelima. Uz financijska sredstva Eurojust je pružio potporu za pravosudnu koordinaciju zajedničkom istražnom timu.

U listopadu 2013. radnu učinkovitost zajedničkog istražnog tima, rezultate pravosudnog procesa i stečeno iskustvo ocijenila su tri nacionalna tijela tijekom koordinacijskog sastanka održanog u Eurojustu. Vođa estonskog zajedničkog istražnog tima opisao je operaciju velikim uspjehom pri čemu je stečeno vrijedno iskustvo i pronađena su rješenja u smislu međunarodne suradnje. Rezultat kaznenog progona u pravosudnom smislu bilo je 11 sudskih odluka i 25 presuda. Osim toga, dodijeljena je odšteta žrtvama u vrijednosti od približno 550 000 EUR. Naposljetku tijekom policijske akcije prekinute su zločinačke operacije četiriju povezanih skupina organiziranog kriminala sastavljenih od litavskih lopova koji djeluju u Estoniji i Latviji.

### ***Primjer predmeta skupine organiziranog kriminala***

U travnju Litva je otvorila predmet usmjeren na skupinu organiziranog kriminala uključenu u međunarodnu krađu vozila. Skupina organiziranog kriminala djelovala je iz Litve, a bila je osumnjičena za krađu skupih automobila i kamiona u Švedskoj, Njemačkoj, Belgiji i Francuskoj te za njihovu dostavu Litvi. Eurojust je pružio potporu u predmetu održavanjem sastanka na II. razini i koordinacijskog sastanka. Europol je pružio analitičke podatke koji su upotrijebljeni tijekom koordinacijskog sastanka za planiranje budućih akcija. Analitički podaci uključivali su, između ostalog, analize načina na koji je predmet započeo, strukture zločinačke mreže i načina na koji su krađe organizirane. Na koordinacijskom sastanku uspostavljen je sporazum između zemalja koje sudjeluju o tome kako će Francuska preuzeti pravosudne postupke nakon izdavanja europskog uhitbenog naloga. Litva je preuzela zadaću provedbe zahtjeva Francuske i Švedske za uzajamnu pravnu pomoć i posvetila se prikupljanju što većeg broja dokaza.

Eurojust je pridonio ostalim inicijativama u okviru projekta EMPACT-a. Prisustvovao je konferenciji o krađi predmeta radi vrijednosti njihovih metalnih svojstava koja je organizirana u travnju u okviru projekta EMPACT-a. Eurojust je također pridonio seminaru o financijskim istragama o pokretnim skupinama organiziranog kriminala održanom u listopadu 2013.

Pokretne skupine organiziranog kriminala ponovno su utvrđene kao prioritet za razdoblje 2014. – 2017., no ovoga puta uz jasniju usmjerenost na organizirana kaznena djela protiv imovine. Na sastanku u okviru višegodišnjeg strategijskog plana održanom u lipnju uspostavljen je dogovor o novim strategijskim ciljevima za 2014. – 2017. koji odražavaju potrebu za Eurojustovim uključenjem radi potpore u napretku od policijskih obavještajnih aktivnosti prema formalnom kaznenom progonu.

### **Seminar o prekograničnoj prijavi u vezi s trošarinom: nove prijetnje u Europskoj uniji**

Dana 14. i 15. studenoga Eurojust i litavsko predsjedništvo EU-a bili su domaćini strategijskog seminara pod nazivom *Prekogranična prijava u vezi s trošarinom: nove prijetnje u Europskoj uniji*. Službenici iz država članica zaduženi za poreznu i carinsku politiku te odjeli za provedbu operacija pridružili su se tužiteljima, sucima i predstavnicima institucija i agencija EU-a radi razmjene gledišta o tom problemu te mogućih rješenja i najbolje prakse. Sudionici seminara raspravili su o složenim predmetima koji uključuju prijave u vezi s trošarinom povezane s cigaretama, alkoholom i gorivom te pokazale kako ta vrsta kaznenog djela dovodi do gubitaka prihoda od poreza na duhan, alkohol i energetske proizvode u iznosu od nekoliko milijuna eura za svaku od država članica.

Sudionici su raspravili o složenim shemama prijave u vezi s trošarinom koje se neprestano razvijaju i s pomoću kojih skupine organiziranog kriminala iskorištavaju razlike i nedostatke u zakonodavstvu EU-a i nacionalnom zakonodavstvu koje se odnosi na povrat nacionalnog poreza, carine i imovine. U odsutvu daljnjeg usklađenja zakonodavstva sudionici su utvrdili veći broj najboljih praksi koje mogu olakšati suradnju između tijela u državama članicama uključujući uporabu revnih središnjica u Europolu radi usporedbe i analize informacija prikupljenih istragom, pomoć OLAF-a u uspostavi zajedničkih carinskih operacija i razmjenu informacija na koordinacijskim sastancima i u okviru zajedničkih istražnih timova uspostavljenih uz potporu Eurojusta.

Multidisciplinarni pristup koji uključuje pojačanu suradnju između institucija i agencija EU-a te između poreznih, carinskih, policijskih i pravosudnih tijela na području država članica potreban je za učinkovito rješavanje problema prekogranične prijave u vezi s trošarinom. Budući da je prijava u vezi s trošarinom utvrđena kao jedan od prioriteta EU-a u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala u okviru ciklusa politika EU-a za 2014. – 2017., ovaj bi seminar trebao poslužiti kao temelj za daljnje akcije u tom području.

Zaključci strategijskog seminara bit će predani radnim skupinama Vijeća, a izdanje *Vijesti o Eurojustu* na temu prijave povezane s PDV-om unutar zajednice bit će objavljeno početkom 2014.

## 3.2. Eurojustova pomoć u ostalim područjima kriminalne aktivnosti

### 3.2.1. Kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	27	31
Broj koordinacijskih sastanaka	5	8
Broj zajedničkih istražnih timova	1	1

Broj predmeta je 2013. ostao stabilan u usporedbi s prethodnom godinom. Kao što je opisano u nastavku kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a čine tri tipa kaznenih djela koja su rijetko zasebna kaznena djela i najčešće su povezana s prijevarom, organiziranim kriminalom i krivotvorenjem upravnih dokumenata. Malta i Hrvatska države su članice koje su najčešće otvarale predmete (svaka po četiri predmeta); Italija i Belgija bile su najčešće zamoljene države članice (svaka po pet predmeta).

Kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a nova su prioritetna kaznena djela Eurojusta. Međutim,

predmetima povezanim s kaznenim djelima prijavljenima na unutarnjoj razini Eurojusta, kao kaznena djela na štetu financijskog interesa, prethodno se bavio Eurojust.

U svibnju Eurojust je održao prezentaciju o zaštiti eura i ostalih valuta na sastanku *Euro sjever-istok IV. – sastanak stručnjaka o krivotvorenju europske valute* u Rigi u Latviji. Prezentacija je bila usmjerena na Prijedlog Direktive o zaštiti eura i ostalih valuta od krivotvorenja kaznenim zakonom, koja zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP.

Eurojust je također u rujnu sudjelovao u seminaru u okviru programa "Periklo, 2020." održanom u Središnjem uredu za sredstva plaćanja i borbu protiv prijevare u Rabatu u Maroku. Sudionici su raspravili o strategiji Zajednice za zaštitu eura na području Mediterana i naglasili važnost razmjene iskustva i znanja između država članica i mediteranskih i afričkih zemalja te utvrđivanja čimbenika koji sprečavaju ili onemogućuju učinkovitu pravnu i policijsku suradnju u okviru prekograničnih istraga.

#### Primjer kaznenog djela na štetu financijskog interesa EU-a

U veljači 2010. francuska tijela oduzela su sedam tona krivotvorenih cigareta u skladištu tvrtke u Normandiji. Analizom uzorka cigareta pokazalo se da postoje sličnosti između oduzetih cigareta i cigareta oduzetih u Mađarskoj, Poljskoj i Ukrajini 2009. i 2010. Kao rezultat francuske istrage otkrivena su imena tvrtki uključenih u krivotvorenje cigareta i uspostavljena je moguća poveznica s Ujedinjenom Kraljevinom i Njemačkom. Nakon uhićenja određenih osumnjičenika otkriveno je postojanje ukrajinske skupine organiziranog kriminala koja je djelovala u blizini nekoliko susjednih država članica. Otkrivena je fiktivna trgovinska ruta uspostavljena radi sakrivanja organiziranog nezakonitog prebacivanja preko granice i uvoza krivotvorenih cigareta između Ukrajine i Ujedinjene Kraljevine. Otkriveno je da su pojedinci i tvrtke u Češkoj Republici, Njemačkoj, Mađarskoj, Italiji i Slovačkoj Republici povezani s aktivnostima nezakonitog prebacivanja preko granice.

Od Eurojusta je zatraženo da omogući koordinaciju istraga u uključenim državama članicama i provedbu nekoliko zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć. Prvi koordinacijski sastanak održan je u svibnju 2011. tijekom kojeg se raspravljalo o provedbi prethodno izdanih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć i budućim koracima u suradnji. Nakon uhićenja glavnog osumnjičenika održan je koordinacijski centar pod vodstvom francuskog odjela. Tijekom dana zajedničke akcije uhićeno je šest dodatnih osumnjičenika i provedeno je nekoliko istodobnih pretraga domova i tvrtki u Njemačkoj, Italiji, Češkoj Republici i Slovačkoj Republici. u studenom 2011. održan je drugi koordinacijski sastanak radi procjene mjere u kojoj će se provesti zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć. Na trećem koordinacijskom sastanku održanom u lipnju 2012. raspravljalo se o preostalim načinima suradnje. Sljedećeg su dana francuska tijela



održala bilateralni koordinacijski sastanak s Ukrajinom na kojem je Ukrajina osigurala mogućnost oduzimanja imovine glavnog osumnjičenika prije suđenja.

Obradom podataka u sustavu CMS Eurojust je uspostavio vezu s drugim francuskim predmetom za koji nacionalna tijela tada još nisu znala. Eurojust je također ponudio operativnu potporu u tom predmetu. Uspješna koordinacija istrage rezultirala je presudom jedanaestorici osumnjičenika u kolovozu 2013. Vođa skupine dobio je kaznu od 10 godina zatvora. Osim toga, oduzeta je znatna količina imovine u Francuskoj, Češkoj Republici i Ukrajini, a sud je najavio carinsku kaznu u iznosu od gotovo 2 milijuna EUR koju pet osumnjičenika mora zajednički platiti. Glavni osumnjičenik podnio je žalbu na odluku koju je donio sud u Rennesu. Taj je predmet 2013. još bio u postupku.

### 3.2.2. Kazneno djelo protiv okoliša

Statistički podaci o kaznenom djelu	2012.	2013.
Broj zabilježenih predmeta	3	8
Broj koordinacijskih sastanaka	-	-
Broj zajedničkih istražnih timova	-	-

*Kaznena djela protiv okoliša obuhvaćaju tek malen dio Eurojustove obrade predmeta. Iako se broj predmeta tijekom 2012. znatno povećao, on uglavnom ostaje na niskoj razini. Predmeti kaznenog djela protiv okoliša i nezakonitog trgovanja ugroženim životinjskim vrstama razmotreni su u okviru ove vrste kaznenog djela zbog njihove slične prirode. Predmeti su zabilježeni u Bugarskoj, Mađarskoj, Nizozemskoj, Portugalu, Švedskoj i Sloveniji.*

U okviru SOCTA-e za 2013. kazneno djelo protiv okoliša utvrđeno je kao nova prijetnja u Europskoj uniji. Kazneno djelo protiv okoliša često uključuje prekograničnu dimenziju i može biti teško ili organizirano, ali unatoč njegovoj rastućoj važnosti za Europsku uniju, iz statističkih podataka vidljivo je da ti predmeti često ne dovode do kaznenih progona ili presuda u državama članicama.

Eurojust je pokrenuo strateški projekt o kaznenom djelu protiv okoliša u proljeće 2013. u okviru strategijskog projekta procijenit će se položaj pravosudne suradnje u području kaznenog djela protiv okoliša i potrebe stručnjaka u tom specifičnom području, utvrditi prepreke u provedbi kaznenih progona povezanih s kaznenim djelom protiv okoliša i utvrditi najbolje prakse i rješenja za unapređenje učinkovite uporabe postojećih pravnih instrumenata.

Kao dio strategijskog projekta poslan je upitnik državama članicama SAD-u i Norveškoj o preprekama u provedbi kaznenih progona povezanih s kaznenim djelom protiv okoliša, osobito nezakonitim trgovanjem otpadom i ugroženim vrstama. Na temelju 27 odgovora provedena je temeljita analiza napretka na području Europe.

#### *Primjer predmeta kaznenog djela protiv okoliša*

Skupina organiziranog kriminala koja djeluje u Švedskoj, Ujedinjenoj Kraljevini i Finskoj osumnjičena je za nezakonito trgovanje jajima ptica koje žive u prirodi na širem području. Više od 200 jaja ptica koje žive u prirodi pronađeno je na posjedu jedne od optuženih osoba. u Ujedinjenoj Kraljevini jedna je osoba optužena za nekoliko kaznenih djela: kupnju jaja, prodaju jaja i nuđenje jaja na tržištu te posjedovanje ptičjih jaja što predstavlja kršenje nacionalnog zakona UK-a o životinjama koje žive u prirodi. Osoba se izjasnila krivom i osuđena je na 220 sati dobrotvornog rada zbog nezakonitog trgovanja jajima ptica koje žive u prirodi i rijetkih ptica.

U Švedskoj je podignuta optužnica za kaznena djela povezana s lovom, primanje koristi od lova i kaznena djela povezana sa zaštitom ugroženih vrsta. Smatra se da su se kriminalne aktivnosti odvijale između 2003. i 2010. Mnoga nezakonito prikupljena jaja kojima se trgovalo zaštićena su zakonodavstvom EU-a o provedbi Konvencije o međunarodnoj trgovini i ugroženim vrstama divlje faune i flore (Konvencija CITES) u okviru zakona EU-a (Uredba Vijeća 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine tim vrstama).

Eurojust je odigrao ključnu ulogu u tom predmetu pružanjem pomoći u uspostavi i sudjelovanju u zajedničkom istražnom timu između Finske i Švedske i pružanjem ključnih financijskih sredstava. Uz njegovu koordinacijsku ulogu kojom je omogućio prijenos osjetljivih informacija, Eurojustovim financiranjem zajedničkog istražnog tima pružena je jasna dodatna vrijednost osiguravanjem suradnje s vanjskim stručnjakom – ornitologom - tijekom te istrage.

#### Put k unapređenju koordinacije tužbi kaznenih djela protiv okoliša na području EU-a:

##### Uloga Eurojusta

Eurojustov strateški sastanak pod nazivom *Prema poboljšanoj koordinaciji tužbi za kaznena djela protiv okoliša na području EU-a: uloga Eurojusta* u zajedničkoj organizaciji s Europskom mrežom tužitelja za kaznena djela protiv okoliša (ENPE) održan je u Eurojustu 27. i 28. studenoga 2013. Dodatna vrijednost koju Eurojust može pružiti istaknuta je u sljedećim područjima: omogućivanje i koordinacija zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć, prikupljanje i razmjena najbolje prakse, podizanje svijesti o kaznenom djelu protiv okoliša i omogućivanje pravosudne suradnje s trećim zemljama. Koordinacija istraga i kaznenih progona treba se redovitije provoditi ranim uključivanjem Eurojusta.

Strateški sastanak uslijedio je nakon Eurojustova upitnika sudionicima koji rješavaju pitanja na nacionalnoj razini koja se odnose na istragu i kazneni progon povezan s kaznenim djelom protiv okoliša, nezakonito trgovanje otpadom i trgovanje ugroženim vrstama. Izvješće koje sadrži, između ostalog, sažetak zaključaka strateškog sastanka bit će predan Tajništvu Vijeća početkom 2014., a izdanje *Vijesti o Eurojustu* o toj temi objavljeno je u prosincu i dostupno je na internetskim stranicama Eurojusta.

Na temelju utvrđenih pitanja i stečenih iskustava strateški projekt nastaviti će se i 2014. te će se razmotriti moguće preporuke za relevantne zainteresirane strane.

### 3.2.3. Pomorsko piratstvo

Od 2009. Eurojust je bio domaćin redovitih koordinacijskih sastanaka posvećenih fenomenu pomorskog piratstva i njegovih posljedica na pogođene države članice. Kao potpora tim sastancima kojima se pruža platforma za sudionike uključene u istrage i kaznene progone u tijeku, projekt za razvoj *Bilten za pravosudno praćenje pomorskog piratstva*, koji je Eurojust

započeo 2012., svoj je vrhunac dosegnuo 2013. objavom prvog izdanja *Biltena za pravosudno praćenje pomorskog piratstva* (MPJM). MPJM je izrađen radi poticanja razmjene informacija između tužitelja koji se bave predmetima pomorskog piratstva.

Čine ga velikim dijelom informacije koje su zatražila i pružila nacionalna tijela putem nacionalnih odjela, a podijeljen je u šest poglavlja. Tri glavna poglavlja sadrže pravni okvir o pomorskom piratstvu, usvojene lekcije i analizu pravosudnih odluka.

MPJM je predstavljen sudionicima na koordinacijskom sastanku o operativnom predmetu povezanom s pomorskim piratstvom održanom 12. rujna. MPJM će se ažurirati svakih 18 mjeseci.

### 3.2.4. Eurojustova osoba za kontakt za zaštitu djece

Kao rezultat neslužbenog sastanka ministara PUP-a 2007., tijekom kojeg je zaštita djece bila jedna od glavnih tema rasprave, Eurojust je imenovao nacionalnog člana kao osobu za kontakt za zaštitu djece o pitanjima kao što su nestala djeca, spolno zlostavljanje djece, trgovanje djecom i zlostavljanje djece.

Osoba za kontakt za zaštitu djece surađuje s Europskom financijskom koalicijom protiv spolnog iskorištavanja djece u komercijalne svrhe putem interneta (EFC) i Svjetskim savezom za borbu protiv spolnog zlostavljanja djece putem interneta te održava bliske kontakte s nacionalnim tijelima u SAD-u putem Radne skupine EU-a i SAD-a za zaštitu djece.

U Eurojustovoj obradi predmeta najčešće vrste kaznenih djela koje pogađaju djecu bile su spolno zlostavljanje, trgovina ljudima i fotografije zlostavljanja djece. Eurojust je 2013. riješio 40 predmeta kaznenih djela protiv djece, uključujući dva predmeta koja je zabilježila Norveška. Od 2004. Eurojust je zabilježio 235 predmeta koji uključuju djecu žrtve. Osim toga, Eurojust je bio uključen u jedan zajednički istražni tim povezan s kaznenim djelima protiv djece i održao je tri koordinacijska sastanka.

U okviru zaključaka Vijeća o postavljanju prioriteta EU-a u borbi protiv teškog i organiziranog kriminala između 2014. i 2017. kao prioritet je utvrđena potreba za borbom protiv računalnog kriminala koji može prouzročiti ozbiljnu štetu za žrtve, kao što je spolno iskorištavanje djece putem interneta. u ovom kontekstu 2013. je pokrenuta studija o primjeni odabranih odredbi Konvencije Vijeća Europe o zaštiti djece od spolnog iskorištavanja i spolnog zlostavljanja u državama članicama. Studija je povezana s aktivnostima praćenja Vijeća Europe i pokrenuta u pravi trenutak s obzirom na to da je rok za provedbu primarnog instrumenta EU-a u tom području, Direkti-

ve 2011/92/EU o borbi protiv spolnog zlostavljanja i spolnog iskorištavanja djece i dječjoj pornografiji, 18. prosinca 2013. Studija je usmjerena na tajne operacije, postupovne zaštite dostupne žrtvama i kazne

nametnute u svakoj od država članica za kaznena djela povezana s proizvodnjom i širenjem fotografija spolnog zlostavljanja djece putem interneta.

## 3.3. Eurojustove veze

### 3.3.1. Veze s trećim zemljama i organizacijama izvan Europske unije

**Sporazumi o suradnji** Eurojust je 2013. zaključio sporazum o suradnji s Kneževinom Lihtenštajn koji je stupio na snagu 19. studenoga. u prosincu Eurojust je predao na odobrenje Vijeću nacrt suradnje između Republike Moldavije i Eurojusta.

**Tužitelji za vezu u Eurojustu** Prisutnost tužitelja za vezu u Eurojustu omogućuje bržu i lakšu pravosudnu suradnju između nadležnih tijela država članica i trećih zemalja pružanjem pomoći u uspostavi izravnog kontakta ili kao poveznica između nacionalnih tijela. Eurojust je imao tri tužitelja za vezu poslana na dužnost iz trećih zemalja (Hrvatske, Norveške i SAD-a). Prije pridruživanja Hrvatske hrvatski tužitelj za vezu zabilježio je četiri predmeta u Eurojustu. Norveški tužitelj za vezu zabilježio je 51 predmet, a većina ih je povezana s trgovinom droga ili kaznenim djelima protiv života, tijela ili osobne slobode.

**Obrada predmeta koja uključuje treće zemlje** Eurojust je pružio pomoć u 249 predmeta u koje su uključene treće zemlje. Najčešća vrsta kaznenog djela u tim predmetima bili su obmanjivanje i prijevara, pranje novca i ostala povezana kaznena djela, trgovina drogama i predmeti povezani sa skupinama organiziranog kriminala. Najčešće uključene treće zemlje bile su Švicarska (48 predmeta), Norveška (33), SAD (23) i Hrvatska (21), a slijede ih Srbija (15) i Turska (12). Treće zemlje imale su svoje predstavnike na 47 koordinacijskih sastanaka. Najčešće uključene treće zemlje na koordinacijskim sastancima bile su Švicarska (15), Norveška (12), SAD (9) i Hrvatska (6).

Nadležna tijela država članica često su tražila Eurojustovu pomoć radi olakšavanja provedbe zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć i utvrđivanje pojedinosti o kontaktu nadležnih tijela u trećim zemljama. Zbog jezičnih prepreka i dugotrajne provedbe zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć u trećim zemljama nastale su poteškoće u pravosudnoj suradnji.

**Eurojustove osobe za kontakt u trećim zemljama** Gruzija i Tajvan pridružene su Eurojustovoj mreži osoba za kontakt u trećim zemljama. Eurojust je tako-

đer nastavio podupirati inicijative u tijeku na području Zapadnog Balkana, osobito projekt Komisije pod nazivom *Borba protiv organiziranog kriminala i korupcije: jačanje mreže tužitelja*. Pomoć koju su pružile Eurojustove osobe za kontakt u trećim zemljama bila je vrlo korisna i učinkovita, osobito pomoć osoba za kontakt s područja Zapadnog Balkana.

U prosincu Eurojust je održao nekoliko prezentacija na radionici koju je organiziralo slovensko Ministarstvo unutarnjih poslova o uporabi zajedničkih istražnih timova u borbi protiv trgovine ljudima na području Zapadnog Balkana na lokalnoj razini. Prezentacijama su bile obuhvaćene međunarodne i nacionalne pravne osnove za uporabu zajedničkih istražnih timova, uloga Eurojusta u stvaranju i operaciji zajedničkih istražnih timova te iskustvo Eurojusta povezano s predmetima trgovine ljudima za koje je uspostavljen zajednički istražni tim.

Memorandumom o razumijevanju s Iberoameričkom mrežom za međunarodnu pravnu suradnju (IberRed) omogućena je suradnja s južnoameričkim zemljama. Eurojustovi španjolski i portugalski odjeli odigrali su aktivnu ulogu kao kanal za Eurojustovu obradu predmeta. u slučajevima u kojima su države članice postavile službenike u treće zemlje Eurojust je taj izvor utvrdio korisnim za predmete u tijeku.

Eurojust je prisustvovao ministarskom sastanku zajedničkog istražnog tima 7. i 8. listopada o suradnji sa zemljama istočnog partnerstva, Armenijom, Azerbajdžanom, Bjelorusijom, Gruzijom, Moldavijom i Ukrajinom te iznio pravna pitanja u području pravosudne suradnje, praktične poteškoće i najbolju praksu na temelju Eurojustove obrade predmeta.

Eurojust je također bio domaćin posjetu moldavskih stručnjaka u području kaznenog pravosuđa, koji je u listopadu organizirao Ured Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC). Studijski posjet bio je povezan s projektom o odgovoru kaznenog pravosuđa koji se odnosi na trgovinu ljudima i koji UNODC provodi u Moldaviji. Središnji cilj posjeta Nizozemskoj bilo je gledište institucija EU-a za kazneno pravosuđe o računalnom kriminalu, proaktivnim istragama i zajedničkim istražnim timovima u borbi protiv trgovine ljudima.

### 3.3.2. Suradnja s Europolom i OLAF-om

#### Europol

U skladu sa Sporazumom između Eurojusta i Europol iz 2009. o unapređenju suradnje i razmjeni informacija, uloženi su dodatni napor za unapređenje strateške i operativne suradnje. Europol je važan partner, kako je vidljivo iz upućivanja u Ugovoru iz Lisabona na Eurojustovu koordinacijsku ulogu utemeljenu na informacijama dobivenima iz država članica i Europol te iz Eurojustove obrade predmeta. Zajedničko godišnje izvješće o suradnji između Eurojusta i Europol predano je Vijeću i Komisiji; izvješće za 2012. predano je u travnju 2013.

**Operativna suradnja** u Eurojustovoj obradi predmeta ostvarene su prednosti sudjelovanjem Europol u 53 predmeta i 75 koordinacijskih sastanaka tijekom 2013. Prednost rane razmjene informacija vidljiv je iz suradnje s Europolom u obradi predmeta.

Eurojust je pridonio izvješćima SOCTA-e i TE-SAT-a. Osim toga, Eurojust je u srpnju organizirao sastanak između upravitelja projekata i poslovnih upravitelja Europolovih središnjica te Eurojustova predstavnika za središnjice kako bi razmijenili iskustva i raspravili o suradnji u praksi. Eurojust je potpisao tri nova udruženja sa središnjicama u okviru AWF-a o teškom organiziranom kriminalu i borbi protiv terorizma uz 17 udruženja koja su već uspostavljena.

**Europski centar za računalni kriminal (EC3)** Dana 1. siječnja 2013. započele su operativne aktivnosti centra EC3 i Eurojust je, u skladu s Komunikacijom Komisije od 28. ožujka 2012. pod naslovom, *Rješavanje problema kriminala u digitalno doba: uspostava Europskog centra za računalni kriminal*, pružio potporu radu centra EC3 imenovanjem nacionalnog člana u Odbor za program i privremenim imenovanjem člana osoblja u centar EC3 radi olakšavanja neposredne razmjene informacija i Eurojustove potpore u istragama u kojima je potrebno pravosudno praćenje.

**Strategijska suradnja** Redoviti sastanci na radnoj i upravljačkoj razini održani su radi jačanja suradnje između organizacija. Osim toga, obje organizacije uključile su jedna drugu u svoje događaje, osobito Eurojustove strateijske seminare i sastanke voditelja Europolovih nacionalnih jedinica. Nastavili su se programi uspješne razmjene osoblja. Odvijaju se naizmjenice u Eurojustu i Europolu čime se povećava svijest o uslugama i funkcioniranju obje organizacije.

#### OLAF

Radi unapređenja borbe protiv prijevare, korupcije i ostalih kaznenih djela na štetu financijskog interesa

#### *Primjeri predmeta računalnog kriminala*

U okviru jednog od predmeta koji se odnosi na krađu informacija o kreditnim karticama, u travnju 2013. potpisan je sporazum o zajedničkom istražnom timu i pružena je financijska potpora Eurojusta. Organiziran je operativni sastanak u Europolu nakon kojega je sljedećeg dana uslijedio koordinacijski sastanak u Eurojustu. Prvi dan operativnog sastanka u Europolu organiziran je u svrhu protoka i razmjene informacija, a drugog dana u Eurojustu su koordinirani operativni ciljevi, istrage i kazneni progoni. Eurojust je surađivao s Europolom središnjicom. Ovaj je predmet primjer najbolje prakse pri kojoj je suradnja između dviju organizacija bila izvrsna i uspostavljeno je uzajamno povjerenje.

Jedan od predmeta odnosio se na jedan od dosad najpoznatijih računalnih napada. Napadi su izvršeni na službe za sprečavanje neželjenih poruka i na tvrtku koja se bavi sigurnošću na internetu. Goleim razmjerom napada prouzročen je prekid internetskih usluga za milijune korisnika diljem svijeta. Brzo uhićenje osumnjičenika i pretraga doma bili su mogući zbog Eurojustovih napora uložених u suradnju i zahvaljujući brzom i učinkovitoj suradnji s dotičnim Uredom za vezu u Europolu.

EU-a, na temelju pregovora sklopljen je Praktični sporazum iz 2008. o uspostavi suradnje između Eurojusta i OLAF-a.

**Operativna suradnja** Eurojust i OLAF tijekom 2013. zajedno su radili na četirima predmetima: dva su bila u tijeku od proteklih godina, a Eurojust je 2013. zabilježio dva nova predmeta u koje bio uključen i OLAF. OLAF je prisustvovao jednom od koordinacijskih sastanaka. Iz Eurojustove obrade predmeta vidljivo je da je zajedničko prisustvovanje Eurojusta i OLAF-a na koordinacijskim sastancima pridonijelo boljem utvrđivanju poveznica s predmetima u ostalim državama članicama i stjecanju boljeg uvida u složena prekogranična kaznena djela na štetu financijskog interesa EU-a. Kazneno djelo na štetu financijskog interesa EU-a u jednoj državi članici (članak 3. stavak 3. Odluke o Eurojustu) često se, nakon pomnijeg razmatranja, ispostavilo kaznenim djelom na štetu financijskog interesa EU-a u više država članica (članak 3. stavak 1. Odluke o Eurojustu). Stoga je bio uključen mnogo veći broj država članica nego što je u početku bilo predviđeno.



Uključenost Eurojusta i/ili OLAF-a u kaznenom djelu na štetu financijskog interesa EU-a podložno je procjeni na temelju svakog pojedinačnog predmeta i zahtjeva pomno razmatranje većeg broja parametara. Ti parametri uključuju dodatnu vrijednost njihove uključenosti u određeni predmet i mogući učinak na istragu u tijeku.

Dobra komunikacija između Eurojusta, OLAF-a i nacionalnih tijela ključna je za objašnjavanje i razumijeva-

nje neuključenosti Eurojusta ili OLAF-a u predmetima u kojima se njihovo sudjelovanje isprva može činiti relevantnim.

**Strategijska suradnja** Redoviti sastanci timova za vezu nastavili su se tijekom 2013., a usmjereni su na to kako proizvesti veći broj zajedničkih predmeta i na zajedničku suradnju. Eurojust je u prosincu održao prvi seminar za osposobljavanje za istražitelje OLAF-a. Daljnji naponi predviđeni su za stvaranje smjernica i kriterija za suradnju, uključujući razmjenu sažetaka predmeta.

## 3.4. Izazovi i najbolje prakse u obradi predmeta

**Opća pitanja** Eurojustova je obrada predmeta raznolika, a pronalazak čak i najmanjih značajnih zajedničkih karakteristika poprilično je otežan. Većina predmeta odnosi se na zahtjeve za pravnu pomoć koje podnose kaznena i pravosudna tijela u okviru Europske unije, najvećim dijelom na temelju Konvencije Vijeća Europe iz 1959. o uzajamnoj pomoći u kaznenim pitanjima i europske Konvencije iz 2000. o uzajamnoj pomoći u kaznenim pitanjima između država članica Europske unije (Konvencije o uzajamnoj pravnoj pomoći). Ostale važne zadaće povezane su s provedbom europskih uhiđenih naloga za što su odgovorna nadležna tijela u državama članicama. Rad i pitanja povezana s određenim vrstama kaznenih djela, koordinacijskim sastancima i koordinacijskim centrima i zajedničkim istražnim timovima objašnjeni su u drugim dijelovima; stoga u ovom su odjeljku navedena opća pitanja povezana s uzajamnom pravnom pomoći i europskim uhiđenim nalogima. Zauzimajući ovaj opći pristup u većem broju predmeta prikazane su poteškoće koje se odnose na uspostavu pravilne i učinkovite komunikacije između uključenih nacionalnih tijela. To je pitanje oduvijek bilo od ključne važnosti za Eurojust i Eurojustova pitanja povezana s intervencijom. Nesporazumi i nedostatak znanja o stranim pravnim sustavima i njihovim pravilima i strukturama dovode do poteškoća koje se uz Eurojustovu pomoć nastoje nadvladati. Uzajamna pravna pomoć i europski uhiđbeni nalozi ipak nisu dio svakodnevnog poslovanja za većinu sudaca i tužitelja diljem Europe.

Eurojust može pružiti pomoć u svim aspektima uzajamne pravne pomoći. Nacionalni odjeli razumiju osobitosti svojih nacionalnih sustava i u svojim državama imaju čvrste mreže na koje se oslanjaju. Mogu pružiti savjete o izradi zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć, objašnjavaju kao protumačiti Konvenciju o uzajamnoj pravnoj pomoći uzimajući u obzir nacionalne odredbe i pomažu u ubrzavanju određenih zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć. Važnost znanja o tome da je zahtjev riješen i dobivanja roka za njegovu provedbu ne smije se podcjenjivati. Eurojust se iskazao

važnim kanalom u slučajevima u kojima izravan kontakt između nacionalnih pravosudnih tijela – opći postupak u rješavanju slučajeva uzajamne pravne pomoći – nije funkcionirao. u svojim intervencijama Eurojust je ustrajao na važnosti dobre komunikacije. Eurojustovim pružanjem preliminarnog i proaktivnog savjetovanja između pravosudnih tijela molitelja i zamoljenih pravosudnih tijela olakšava se rješavanje pravnih i praktičnih problema na brži i učinkovitiji način. Praćenje provedbe uzajamne pravne pomoći također može biti ključno za uspješnu suradnju.

Eurojust također pomaže nacionalnim tijelima u rješavanju poteškoća koje potječu od manjka usklađenosti nacionalnih pravila, primjerice u elektroničkom nadzoru i posebnim istražnim mjerama. Postupovna pravila diljem Europe i dalje su poprilično različita, a mjere koje su dopuštene znatno se razlikuju. Pri prikupljanju dokaza iz drugoga pravnog sustava dokaz bi kasnije trebao biti valjan pred sudom u državi članici moliteljici.

Uzimajući u obzir članak 7. stavak 3. Odluke o Eurojustu, Eurojustov Kolegij imao je u određenom predmetu priliku tumačiti riječi “neprestana odbijanja ili neprestane poteškoće koje se odnose na provedbu zahtjeva za pravosudnu suradnju i odluka o pravosudnoj suradnji”. Kolegij nije utvrdio da je određena situacija u predmetu obuhvaćena tom rečenicom. Eurojustovo iskustvo stoga pokazuje da postoje poteškoće u utvrđivanju toga odnose li se ta “neprestana odbijanja ili poteškoće” na i. jedan zahtjev, ii. više zahtjeva ili iii. treba li se ta provjera provesti na temelju pojedinačnog predmeta neovisno o broju zahtjeva. Eurojust će stoga predložiti da se ta rečenica objasni u novom nacrtu Uredbe o Eurojustu.

**Europski uhiđbeni nalozi** 2013. je u Eurojustu zabilježeno 217 predmeta koji se odnose na provedbu europskih uhiđenih naloga. Poljski odjel poslao je najveći broj zahtjeva za pomoć u odnosu na provedbu europskih uhiđenih naloga, a slijede ga austrijski, belgijski i bugarski odjeli. Talijanski odjel zaprimio je

najveći broj zahtjeva za pomoć za provedbu europskih uhidbenih naloga, a slijede ga španjolski i britanski odjeli.

Eurojust pomaže nadležnim tijelima država članica u brzom provedbi europskih uhidbenih naloga, primjerice osiguravanjem da se provedba ne može odbiti u skladu s člankom 4. stavkom 2. Okvirne odluke 2002/584/PUP o europskom uhidbenom nalogu kao rezultat sukoba nadležnosti. Primjerice u predmetu trgovine drogama koji se istražuje u dvjema državama članicama veći broj osumnjičenika može biti uhićen u jednoj od država članica, a tijela ostalih država članica mogu zatražiti izdavanje europskih uhidbenih naloga za iste osumnjičenike. Eurojust može pomoći u rješavanju mogućeg sukoba nadležnosti prije nego što se provedu europski uhidbeni nalozi združivanjem država članica u odluci o tome koja se država članica nalazi u najboljem položaju za pokretanje kaznenih postupaka.

U Eurojustu je 2013. otvoreno šest predmeta kao rezultat izdavanja oprečnih europskih uhidbenih naloga u skladu s člankom 16. Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu. Svaki od tih predmeta uspješno je zatvoren nakon primjene Eurojustovih *Smjernica iz 2011. za unutarnje postupke o pružanju Eurojustova mišljenja u predmetu oprečnih europskih uhidbenih naloga*. Eurojustova uloga u tim predmetima također je uključivala pružanje informacija o pravnim i postupovnim pravilima na snazi u ostalim državama članicama i preporuku o uporabi alternativnih alata pravosudne suradnje u odgovarajućim predmetima, kao što su privremena predaja tražene osobe ili izdavanje zahtjeva za uzajamnu pravnu pomoć kako bi se omogućilo uzimanje izjava ili ispitivanje svjedoka putem videokonferencije.

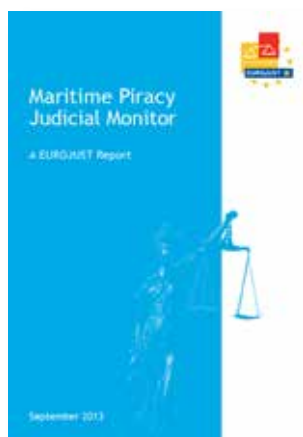
Jedan od ključnih praktičnih izazova s kojim se nacional-

na tijela suočavaju odnosi se na jezične zahtjeve europskih uhidbenih naloga. u članku 8. stavku 2. Okvirne odluke o europskom uhidbenom nalogu navedeno je da europski uhidbeni nalozi moraju biti prevedeni na jezik države članice koja ga provodi. u Eurojustovoj obradi predmeta vidljive su mnoge poteškoće u razumijevanju zaprimljenih prevedenih dokumenata i problemi koji se odnose na troškove osiguravanja pravodobnog prijevoda europskog uhidbenog naloga prije njegova izdavanja.

**Odluke za osiguranje oduzimanja, za oduzimanje i za povrat imovine** Unatoč Okvirnoj odluci u ovom području, nacionalna zakonodavstva i postupovna pravila na snazi povezana s odlukama za osiguranje oduzimanja, za oduzimanjem i za povratom imovine znatno se razlikuju u državama članicama. Te razlike mogu učiniti uspješnu provedbu kaznenih progona u takvim predmetima iznimno zahtjevnom zbog toga što, u praksi, većina država članica ne može provesti zahtjeve za uzajamnu pravnu pomoć kako bi utvrdile i oduzele imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom ili prepoznale odluke za osiguranje oduzimanja koje izdaju sudovi ostalih država članica ako se pravila na snazi u ostalim državama članicama znatno razlikuju.

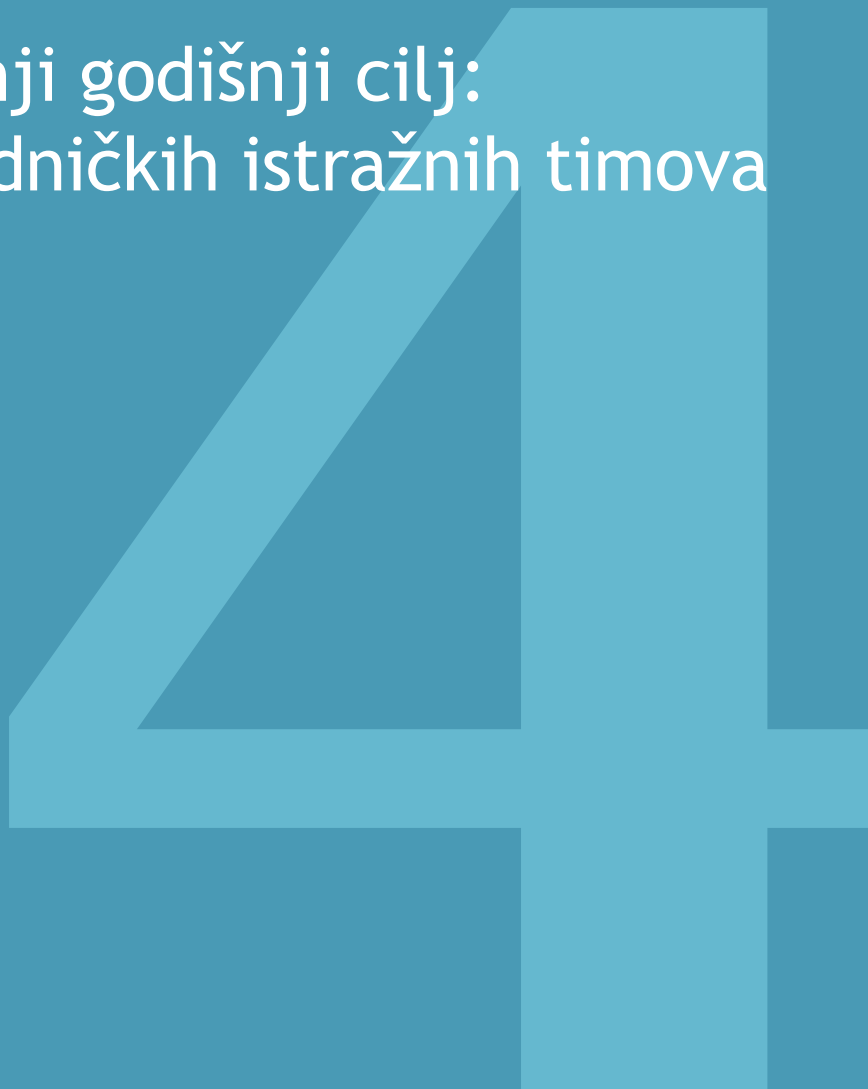
Eurojust nastavlja pružati pomoć u rješavanju nekih od tih poteškoća uključivanjem u obradi predmeta i organizacijom aktivnosti za podizanje svijesti. Tijekom 2013. obrada predmeta u tom području bila je usmjerena na savjetovanje nacionalnih tijela o različitim pravnim i postupovnim zahtjevima na snazi i pružanju pomoći istražnim tijelima i kaznenim tijelima u istodobnom djelovanju pri provedbi odluka o oduzimanju. u ožujku Eurojust je također objavio izvješće o oduzimanju koje se ne temelji na osuđujućoj presudi i odgovorio na Komisijin upitnik koji će tvoriti temelj *Komparativne pravne studije o provedbi uzajamnog priznavanja odluka o oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom u Europskoj uniji*.

### Primjeri Eurojustovih publikacija





Eurojustov središnji godišnji cilj:  
ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova





# Projekt o ocjenjivanju zajedničkih istražnih timova

- ▶ Kako utvrditi prikladne predmete za zajednički istražni tim?
- ▶ Kako olakšati pokretanje usporednih istraga u uključenim različitim zemljama prije uspostave zajedničkog istražnog tima?
- ▶ Kada je zajednički istražni tim uspostavljen, kako se razmjenjuju informacije i dokazi?
- ▶ Kako se koordiniraju i provode istražne mjere?
- ▶ Kako se osigurava prihvatljivost dokaza u različitim zemljama?
- ▶ Što dodatna vrijednost donosi u istrazi i kaznenom progonu u okviru predmeta?

Ovo su neka od pitanja na koja će se pružiti odgovor u okviru projekta za ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova koji je 2013. pokrenula Mreža nacionalnih stručnjaka za zajedničke istražne timove. u listopadu 2012. kao dio zaključaka 8. godišnjeg sastanka, nacionalni stručnjaci dali su Tajništvu mreže za zajedničke istražne timove zadaću pokretanja i pružanja potpore u razvoju standardnog obrasca koji će biti od pomoći pri ocjenjivanju zajedničkih istražnih timova na nacionalnoj razini.

Projekt ima dva cilja:

Prvo, trebao bi pružiti pomoć stručnjacima u ocjenjivanju radne učinkovitosti zajedničkog istražnog tima u smislu postignutih rezultata. Deset godina nakon datuma provedbe Okvirne odluke o zajedničkim istražnim timovima, 2002/465/PUP od 13. lipnja 2002., oni su i dalje relativno nov alat suradnje. Pravosudna tijela i tijela za provedbu zakona često izražavaju interes za raspravljanje o dodatnoj vrijednosti i mogućim nedostacima "njihova" zajedničkog istražnog tima nakon njegova raspuštanja. Obrazac za ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova pružit će koristan "kontrolni popis" u tu svrhu.

Drugo, prikupljanjem podataka o ocjenjivanju unapređuje se znanje zajedničkih istražnih timova omogućivanjem utvrđivanja glavnih poznatih pravnih i praktičnih izazova te pronađenih rezultata. u tom smislu ocjenjivanjem se mogu pružiti vrijedne informacije za Mrežu zajedničkih istražnih timova i vanjske zainteresirane strane. Na razini EU-a još nije provedeno sveobuhvatno ocjenjivanje radne učinkovitosti zajedničkih istražnih timova. Stoga povratne informacije stručnja-

ka zaprimljene putem obrazaca za ocjenjivanje mogu biti od vrijednosti u tom smislu.

Obrazac je izradilo Tajništvo Mreža zajedničkih istražnih timova u koordinaciji s ostalim Eurojustovim nadležnim jedinicama i na temelju savjetovanja s Euro-polom. Radiosiguravanja da su očekivanja stručnjaka zadovoljena, na obrascu su također uključene informacije zaprimljene od Eurojustovih nacionalnih odjela i od članova Mreže zajedničkih istražnih timova. Obrazac za ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova donijeli su nacionalni stručnjaci tijekom svojega 9. godišnjeg sastanka u lipnju 2013.

Obrazac za ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova kvalitativan je alat i nakon što je popunjen neće uključivati osobne podatke; odsustvo osobnih podataka olakšava daljnju uporabu zaprimljenih informacija. Budući da su zajednički istražni tim zajedničko tijelo, vođe zajedničkih istražnih timova trebaju ispuniti obrazac zajedno, kad god je to moguće. Ocjenjivanje se mora provesti nakon raspuštanja zajedničkog istražnog tima i treba se nadopuniti nakon faze suđenja radi prikupljanja relevantnih podataka o mogućim izazovima nacionalnih sudova povezanih s aktivnostima zajedničkog istražnog tima i podataka o presudama.

Radi provedbe ocjenjivanja nakon istrage za većinu predmeta organizirat će se završni sastanak između partnera zajedničkih istražnih timova. Eurojust može poduprijeti taj proces pružanjem lokacije za sastanak ili financijske potpore zajedničkim istražnim timovima.

Nakon što su nacionalni stručnjaci donijeli obrazac, Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova započelo je postupak kojim se utvrđuju potrebni koraci za učinkovito ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova. "Interaktivna" inačica obrasca razvijena je u suradnji s Jedinicom za upravljanje informacijama, a ispitalo ju je nekoliko nacionalnih stručnjaka. Uporabom te verzije obrasca omogućit će se automatsko unošenje podataka o ocjenjivanju u bazu podataka kojom će upravljati Tajništvo Mreže zajedničkih istražnih timova. Taj alat upotrebljavat će se sljedećih godina radi pružanja potpore u izradi kvalitativnih i kvantitativnih izvješća o zajedničkim istražnim timovima.

Ocjenjivanje zajedničkih istražnih timova provedeno je u dvjema zasebnim prilikama u Eurojustu. u lipnju 2013. održana su dva sastanka za ocjenjivanje u vezi sa zajedničkim istražnim timovima, a potporu im je pružio Eurojust. Omogućili su ispitivanje obrasca



i prilagodbu njegova sadržaja u skladu s operativnim potrebama.

Rezultatima tih ocjenjivanja već su pružene vrijedne informacije. u jednom predmetu trgovine drogama, primjerice, kao ključan faktor uspješnosti u ovom kontekstu istaknuta je potreba za neprestanom razmjenom informacija između partnera zajedničkih istražnih timova radi osiguravanja dobre koordinacije istražnih aktivnosti i opisan je postupak Eurojustova dijeljenja uređaja za komunikaciju pružanjem financijske potpore zajedničkim istražnim timovima. Uz prisutnost usporednih istraga koje ne slijede nužno isti obrazac, partneri zajedničkih istražnih timova osjetili su potrebu za raspravljanjem o mogućim sukobima nadležnosti što je prije moguće, uzimajući u obzir mogući učinak tog pitanja na provedbu europskih uhidbenih naloga.

Ocjenjivanje također može pomoći u utvrđivanju najbolje prakse. Primjerice u okviru predmeta nezakonitog prebacivanja preko državne granice osoba kojima nije dozvoljen boravak partneri zajedničkih istražnih timova odlučili su udružiti napore za osiguravanje suradnje zemlje podrijetla tih osoba.

Zahtjevi za uzajamnu pravnu pomoć koje su izdali partneri zajedničkih istražnih timova bili su stoga koordinirani i istodobno predani kako bi se naglasio zajednički pristup.

U većini dosadašnjih predmeta iskustvo uspostave i vođenja zajedničkog istražnog tima bilo je pozitivno. Zajednički istražni timovi opisani su ne samo kao učinkovit alat suradnje, već i kao način za učenje iz ostalih pravnih sustava, radnih metoda i stručnih kultura.



# THE NEW DRAFT REGULATION ON EUROJUST:

AN IMPROVEMENT IN THE FIGHT  
AGAINST CROSS-BORDER CRIME?



Razvoj zakonodavnog okvira

# Tema

# Provedba Odluke Vijeća: Ocjenjivanje

**Pravni okvir** Eurojusta revidiran je 2008. nakon inicijative 14 država članica i Europske komisije za jačanje Eurojusta i unapređenje njegove operativne učinkovitosti.

Ključni ciljevi *Odluke Vijeća 2009/426/PUP o jačanju Eurojusta kojom se izmjenjuje Odluka Vijeća 2002/187/PUP o osnivanju Eurojusta s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela* jesu sljedeći:

- ▶ jačanje položaja nacionalnih članova i operativnih kapaciteta nacionalnih ureda;
- ▶ jačanje ovlasti nacionalnih članova i uloge Kolegija;
- ▶ poticanje koordinacije između osoba za kontakt za Eurojust/terorizam/EJN/zajedničke istražne timove/ratne zločine/povrat imovine/korupciju na nacionalnoj razini;

▶ pojačana razmjena informacija između Eurojusta i nacionalnih tijela; i

▶ jačanje Eurojustovih radnih veza s trećim zemljama i partnerima kao što je Frontex.

**Faza ocjenjivanja – što dobro funkcionira, a što treba poboljšati?** Praktična primjena i operacije u državama članicama u skladu s Odlukama Vijeća o Eurojustu i EJN-u podložne su šestom krugu uzajamnih ocjenjivanja. Ocjenjivanja stručnjaka provode se u državama članicama tijekom tri godine (2012. – 2014.). 2013. godine provedena su ocjenjivanja u sljedećim zemljama: u Francuskoj, Malti, Nizozemskoj, Poljskoj, Ujedinjenoj Kraljevini, Italiji, Njemačkoj, Irskoj, Grčkoj, Rumunjskoj i Latviji. u skladu sa svojim pravnim okvirom Eurojustov Kolegij započeo je s pripremom naručivanja nezavisnog vanjskog ocjenjivanja provedbe Odluke Vijeća i njezina učinka na Eurojustovu radnu učinkovitost u postizanju svojih ciljeva.

## Reforme u Eurojustu: Buduće perspektive

**Modernizacija Eurojusta** Uzimajući u obzir Ugovor iz Lisabona i članak 85. UFEU-a, radna skupina o budućnosti Eurojusta nastavila je s promišljanjem o reformama u Eurojustu, osobito u odnosu na njegovu misiju i okvir. Doprinosi Kolegija predani su Europskoj komisiji u pripremnoj fazi za revidirani pravni okvir o Eurojustovoj strukturi, ocjenjivanju, ovlastima i zajedničkim istražnim timovima, odnosima s Europolom, OLAF-om, EJN-om i budućom suradnjom EPPO-a s trećim zemljama, pristupu podacima i zaštiti podataka. Novi pravni okvir za Eurojust donijet će se uredbom i stoga će biti obvezujući u svojim odredbama i izravno primjenjiv u državama članicama.

**Eurojustova veza s EPPO-om** Ugovor iz Lisabona ostavlja prostora za manevriranje u mogućnostima za poboljšanu ulogu Eurojusta u učinkovitijoj borbi protiv kaznenih djela na štetu financijskog interesa EU-a, kao i za uspostavu EPPO-a "iz Eurojusta" na temelju članka 86. UFEU-a. Aktivnosti radne skupine o budućnosti Eurojusta bile su usmjerene na razradu mogućih funkcionalnih i upravnih sinergija između Eurojusta i budućeg EPPO-a s ciljem osiguravanja podudarnosti nadležnosti, omogućivanja operativne interakcije i isplativosti.

### *Seminar Eurojusta – Novi nacrt Uredbe o Eurojustu: napredak u borbi protiv prekograničnog kriminala?*

Seminar Eurojusta održan je u Den Haagu 14. i 15. listopada, a na njemu je upotrijebljen multidisciplinarni pristup koji združuje perspektive i stavove akademika, stručnjaka i nacionalnih predstavnika 28 država članica.

Sudjelovalo je više od 153 predstavnika iz nacionalnih tijela država članica, institucija EU-a uključujući Europsku komisiju, OLAF, Vijeće i Europski parlament, Eurojustovo zajedničko nadzorno tijelo, Europskog nadzornika za zaštitu podataka, predstavnike Europolovih i Eurojustovih nacionalnih članova i uprave.



Teme za raspravu bile su:

**Struktura Eurojusta i upravljanje Eurojustom** Prijedlogom Uredbe o Eurojustu nalaže se podjela između uloga nadzora povezanog s upravom i izvršnih uloga te operativnih uloga u funkcijama pravosudne potpore. Sudionici su raspravili o opsegu, zahtjevima i dodatnoj vrijednosti tih uloga.

**Zadaće, nadležnosti i ovlasti** Iako mogućnosti iz članka 85 UFEU-a o davanju dodatnih ovlasti Eurojustu nisu u potpunosti istražene, sudionici su smatrali da će izmjene predložene u obliku Uredbe imati odlučujući učinak. Poduprta je proaktivna dimenzija Eurojustova mandata.

**Veze s trećim zemljama i partnerima EU-a** Sudionici su izrazili mišljenje o tome kako se Eurojust mora shvaćati kao svjetski akter u području međunarodnog kaznenog pravosuđa; treba služiti kao postaja za "sve na jednom mjestu" između država članica i trećih zemalja u pravosudnoj suradnji u predmetima s poveznica izvan granica EU-a. Tužitelji za vezu i osobe za kontakt potvrđene su kao vrijedni mostovi ka trećim zemljama. Odražavanje odredbi o razmjeni informacija iz nacrtu Uredbi o Eurojustu i Europolu smatralo se ključnim za učinkovitost u operativnoj suradnji u skladu s obama mandatima koji se podudaraju. u okviru Prijedloga Uredbe o Eurojustu ne raspravlja se o pojednostavljenju zahtjeva između Eurojusta i EJP-a. u ovom kontekstu sudionici su spomenuli moguću uporabu funkcija kanala u okviru ENCS-a.

**Veze između Eurojusta i EPPO-a** Naglašena je potreba za poštovanjem podudarnosti mandata Eurojusta kao jedinice Europske unije za pravosudnu suradnju. Oblikovanje budućeg EPPO-a nalaziti će se u središtu pregovora sljedećih nekoliko mjeseci, a Eurojustove operativne i upravne mogućnosti potpore zahtijevat će osobitu pozornost.

Predsjednik Eurojusta seminar je zaključio riječima: *"prijedlog o Eurojustu možda ne predstavlja revolucionaran korak naprijed, ali krećemo se u smjeru pozitivnog razvoja. Ova je poticajna konferencija završila, ali inspirativna debata tek je započela. Eurojust je iznimno motiviran i spreman aktivno surađivati i pridonijeti svojim iskustvom stručnjaka u oblikovanju svoje budućnosti."*

Izvješće o seminaru objavljeno je kao dokument Vijeća 17188/1/13 REV1 od 4. prosinca 2013. Izdanje *Vijesti o Eurojustu* na temu EPPO-a, objavljeno u svibnju, dostupno je na internetskim stranicama Eurojusta.

### **Komisijini prijedlozi kao skup: tzv. "posebna veza"**

Europska komisija iskoristila je priliku koja joj je pružena Ugovorom iz Lisabona za izdavanje, 17. srpnja, Prijedloga Uredbe o Eurojustu za modernizaciju Eurojusta i Prijedloga Uredbe Vijeća o uspostavi EPPO-a odgovornog za istrage i kaznene progone

povezane s kaznenim djelima na štetu financijskog interesa EU-a. Pregovori u Vijeću i Europskom parlamentu o obama prijedlozima slijedit će različite pravne postupke. Dok će Uredba o Eurojustu slijediti redoviti postupak donošenja odluka, Uredba o uspostavi EPPO-a zahtijeva posebni pravni postupak.





# Prilog 1.: Javni pristup dokumentima

U skladu s člankom 15. Odluke o donošenju pravila o javnom pristupu Eurojustovim dokumentima (koju je donio Kolegij 13. srpnja 2004.), Eurojust u svoje godišnje izvješće mora uključiti informacije o broju zahtjeva za dokumente koje je odbio i o razlozima tih odbijanja. Uključivanje informacija u posebnom odjeljku Eurojustova općeg godišnjeg izvješća, a ne u zasebnom izvješću posvećenom pristupu tim dokumentima, uzimajući u obzir relativno malen broj primljenih zahtjeva, pozdravio je Europski ombudsman u svojem izvješću nakon posjeta Eurojustu u lipnju 2012. (OI/8/2012/OV, stavak 22.).

Broj zahtjeva za javni pristup Eurojustovim dokumentima 2013. se povećao i dosegao 26 početnih zahtjeva i dva potvrdna zahtjeva (2012. bilo je 17 početnih zahtjeva i jedan potvrdni zahtjev). Od navedenih početnih zahtjeva 24 je izravno primio Eurojust. Od Eurojusta je zatražen savjet kao od treće strane u dvama dodatnim predmetima nakon što su ostale europske institucije primile zahtjeve.

Ukupno 22 od 26 zahtjeva nisu povezana s predmetima. Za sedam od tih 22 zahtjeva omogućen je potpuni pristup, u jednom zahtjevu za dva dokumenta omogućen je djelomični pristup jednom dokumentu, ali odbijen u odnosu na drugi zbog toga što je procijenjeno kako njegova objava narušava Eurojustov postupak donošenja odluka (članak 4. stavak 3. druga alineja Odluke Eurojustova Kolegija o donošenju pravila o javnom pristupu Eurojustovim dokumentima

iz 2004. koja se ovdje nazivaju "Pravilima o pristupu dokumentima"). Za preostalih 14 predmeta zatražene dokumente nije držao Eurojust (osam zahtjeva) ili je bilo potrebno daljnje obrazloženje za utvrđivanje dokumenta (šest zahtjeva). Eurojust je poslao zahtjev za obrazloženje (članak 6. stavak 2. Pravila o pristupu dokumentima) u odnosu na svaki od tih šest zahtjeva, ali podnositelji nisu odgovorili na njegove upite.

U odnosu na četiri zahtjeva za pristup dokumentima povezanim s predmetima odobren je jedan zahtjev nakon uređenja dokumenta radi brisanja osobnih podataka trećih strana u provedbi članka 4. stavka 1. točke (b) Pravila o pristupu dokumentima. u okviru drugoga zahtjeva odobren je pristup medijskim objavama i statističkim podacima koji se odnose na Eurojustove predmete s obzirom na to da su ti dokumenti već bili dostupni na Eurojustovoj internet-skoj stranici. Pristup je odbijen u preostalim dvama zahtjevima zbog toga što se za te dokumente procijenilo da narušavaju zaštitu javnog interesa u odnosu na ispunjivanje Eurojustovih zadaća u jačanju borbe protiv teškog kriminala, nacionalnim istragama i kaznenim progonima u kojima pomaže Eurojust, ispunjivanju profesionalne tajne (članak 4. stavak 1. točka (a), peta, šesta i sedma alineja Pravila o pristupu dokumentima), integritetu pojedinaca (članak 4. stavak 1. točka (b) Pravila o pristupu dokumentima) i/ili zaštiti sudskih postupaka i pravnih savjeta (članak 4. stavak 2. druga alineja Pravila o pristupu dokumentima).

## Prilog 2.: Praćenje zaključaka Vijeća

Dana 15. studenoga Vijeće PUP-a donijelo je Zaključke o jedanaestom godišnjem izvješću Eurojusta (14919/13). Kao i proteklih godina Eurojust izvješćuje

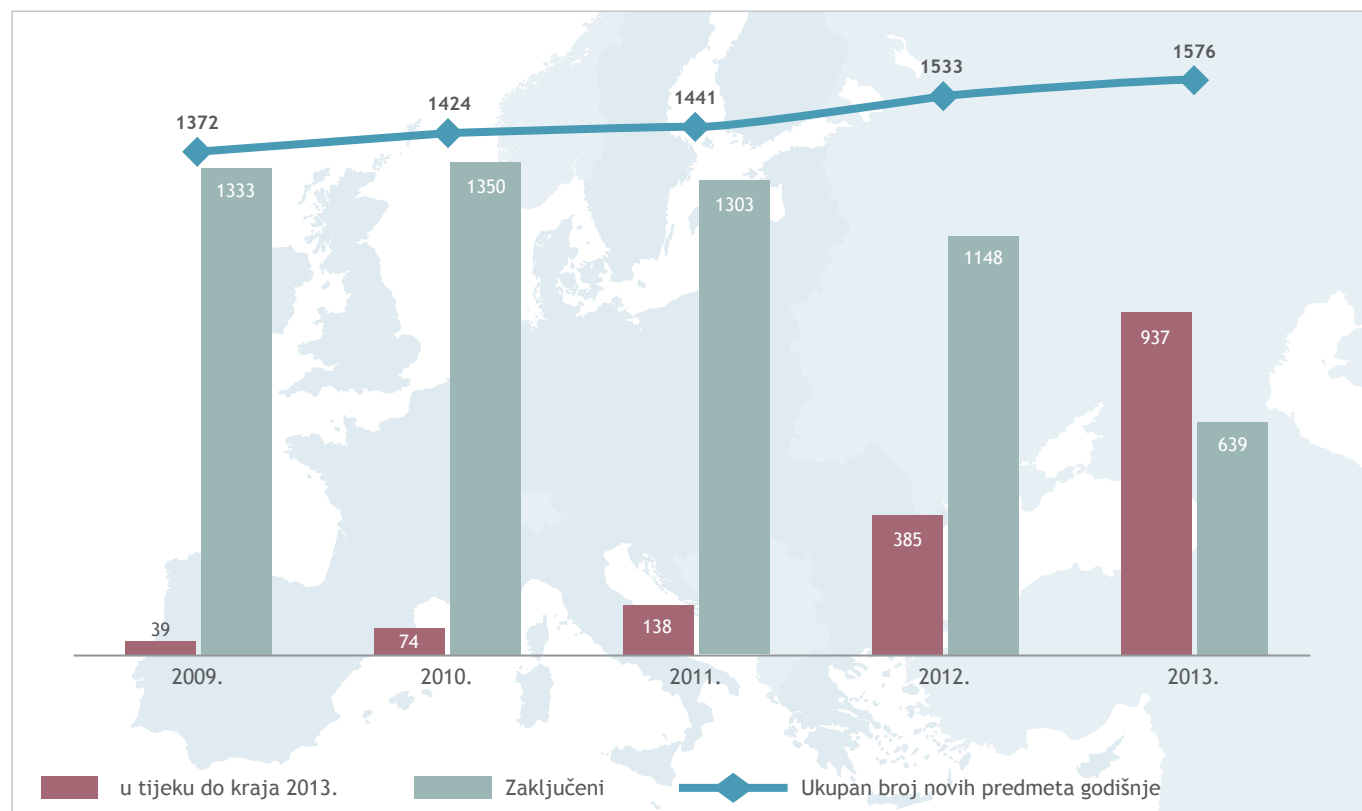
o provedbi tih zaključaka. u nastavku se nalazi tablica s naznakama o tome gdje se može pronaći više informacija u područjima u kojima je Vijeće iznijelo preporuke.

Preporuke Vijeća	Praćenje
Donijeti odgovarajuće i objektivne alate za ocjenjivanje Eurojusta tijekom 2014.	Eurojust priprema nezavisno vanjsko ocjenjivanje Eurojusta u skladu s člankom 41.a Odluke o Eurojustu. Zatražit će se savjeti Europske komisije o uvjetima upućivanja.
Nastaviti pružati potporu, uključujući financijsku, u stvaranju, provedbi i ocjenjivanju zajedničkih istražnih timova i nastavku razvoja najboljih praksi i razmjene informacija o pravosudnoj suradnji i rezultatima predmeta.	Eurojust 2013. podupire 102 zajednička istražna tima i financijski podupire 34 zajednička istražna tima. Eurojust će nastaviti pružati financijsku potporu zajedničkim istražnim timovima, a sredstva mora crpiti iz svojega redovitog proračuna s obzirom na to da su se sredstva koja je primio od Komisije iscrpila. <i>Vidi</i> odjeljke 1.3 i 2.4 te 4. poglavlje: "Središnji godišnji cilj".
Održavati svoju praksu povezivanja s Europolom, kada je to moguće, u koordinaciji postupka u odnosu na predmete predane Eurojustu i nastojati pronaći podudarnost u svojem odgovarajućem radu u potpori nacionalnim tijelima.	Europol je bio uključen u 53 predmeta i sudjelovao je u 75 koordinacijskih sastanaka u Eurojustu. <i>Vidi</i> odjeljak 3.3.2 i primjere predmeta.
Jačati suradnju s OLAF-om u predmetima povezanim s prijevarom, korupcijom i ostalim kaznenim djelima na štetu financijskog interesa EU-a.	OLAF i Eurojust surađivali su u četirima predmetima. <i>Vidi</i> odjeljak 3.3.2.
Aktivno podupirati i širiti najbolju praksu povezanu s provedbom europskih uhidbenih naloga i, kada je prikladno, sazivati sastanke nadležnih tijela usmjerene na traženje rješenja za stalne probleme.	2014. godine grčko predsjedništvo EU-a i Eurojust održat će strategijski seminar o europskom uhidbenom nalogu. Savjetodavni forum također će se baviti tom temom.
Procijeniti treba li organizirati daljnje sastanke nacionalnih dopisnika za Eurojust.	Eurojust će 2014. biti domaćin drugoga sastanka nacionalnih dopisnika za Eurojust.
Izvješćivati o praćenju informacija primljenih u skladu s člankom 13. Odluke o Eurojustu i povratnim informacijama pruženima stručnjacima u skladu s člankom 13.a Odluke o Eurojustu.	<i>Vidi</i> odjeljak 2.3. Daljnja procjena provest će se tijekom ocjenjivanja koje je zakazano za 2014., uzimajući u obzir rezultat uzajamnih ocjenjivanja u državama članicama.
Unaprijediti provedbu sigurnih veza kojima se omogućuje pristup sustavu CMS na nacionalnoj razini za sve države članice.	Eurojust je izvijestio Vijeće i Komisiju o postignutom napretku u skladu s člankom 16.b Odluke u Eurojustu. <i>Vidi</i> odjeljak 2.3 i dokument Vijeća 12582/13 od 19. srpnja 2013.
Ocijeniti uspostavu dežurnog koordinacijskog ureda za hitne predmete u skladu s člankom 5.a Odluke o Eurojustu.	<i>Vidi</i> odjeljak 1.2.2. Procjena će se obaviti tijekom ocjenjivanja koje je zakazano za 2014.

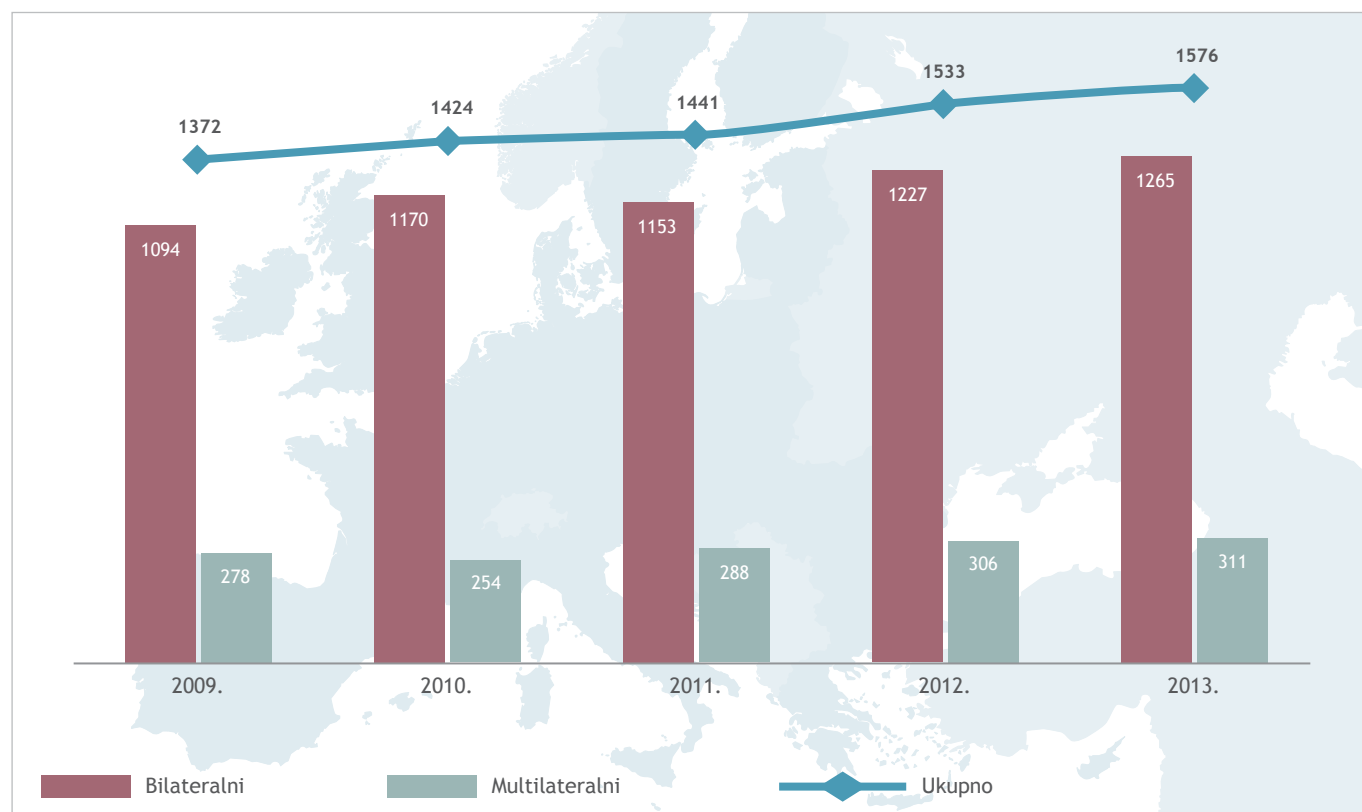


# Prilog 3.: Eurojustovi statistički podaci o predmetima

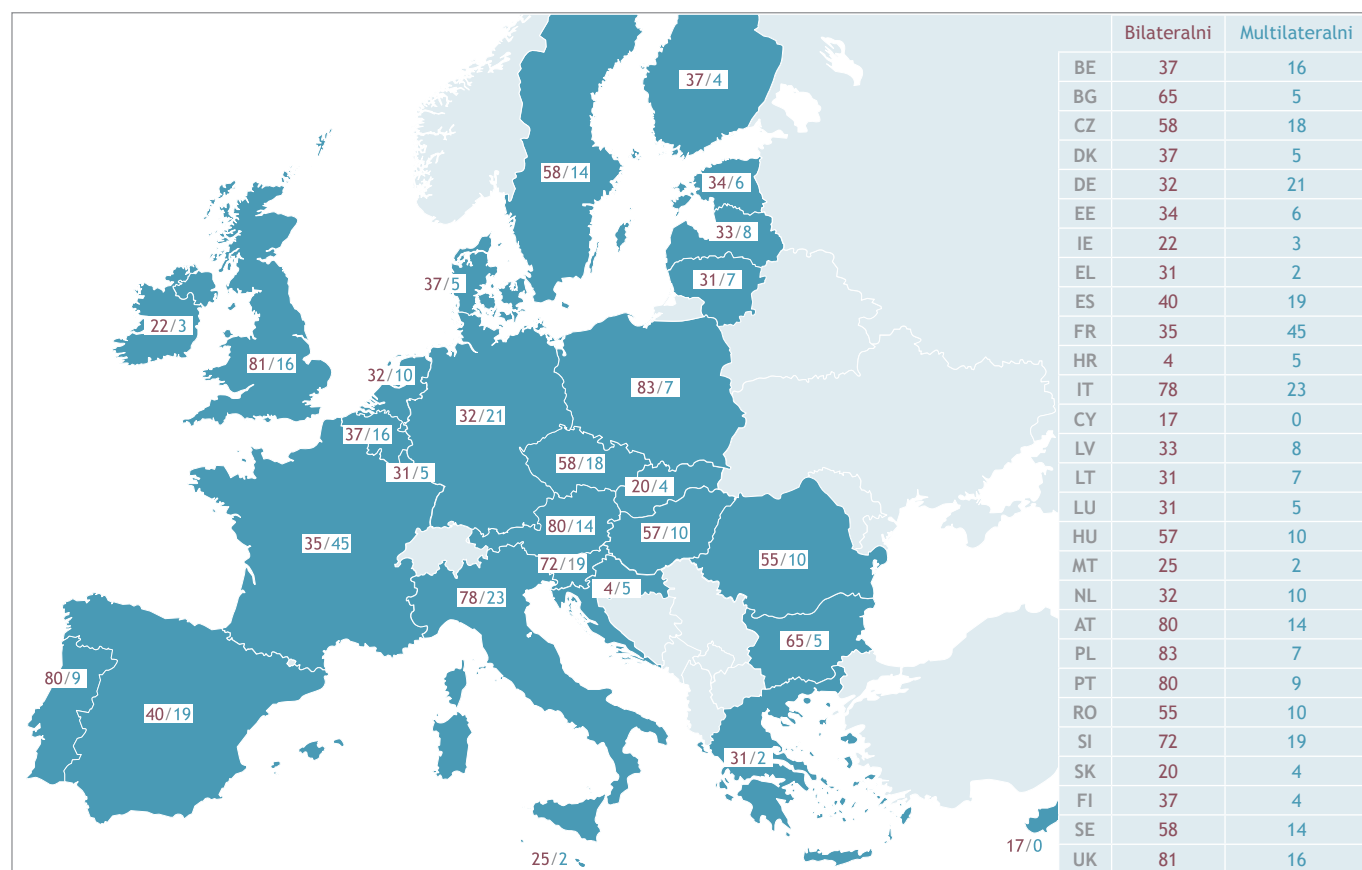
Slika 1. - Obrada predmeta od 2009. do 2013.



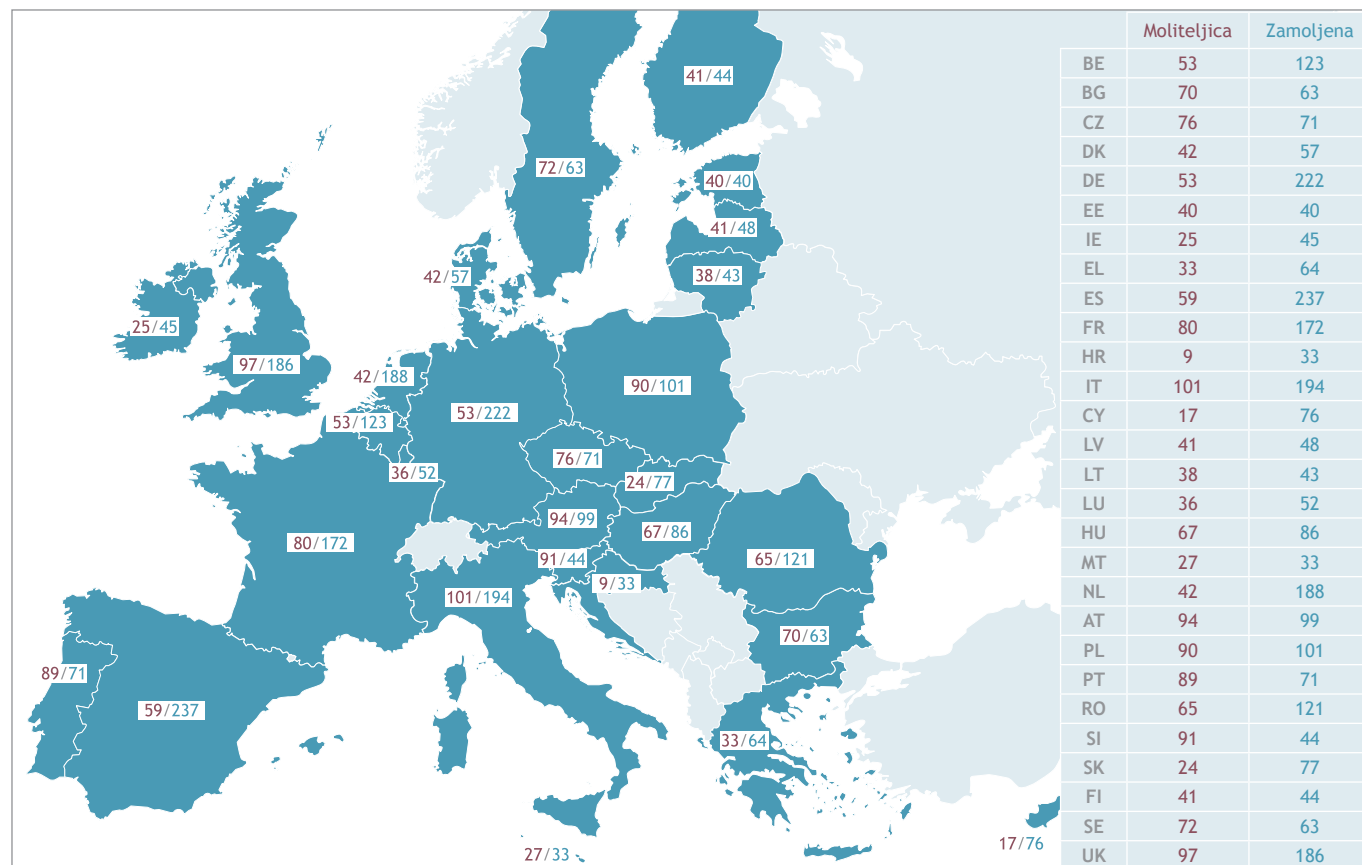
Slika 2. - Bilateralni i multilateralni predmeti od 2009. do 2013.



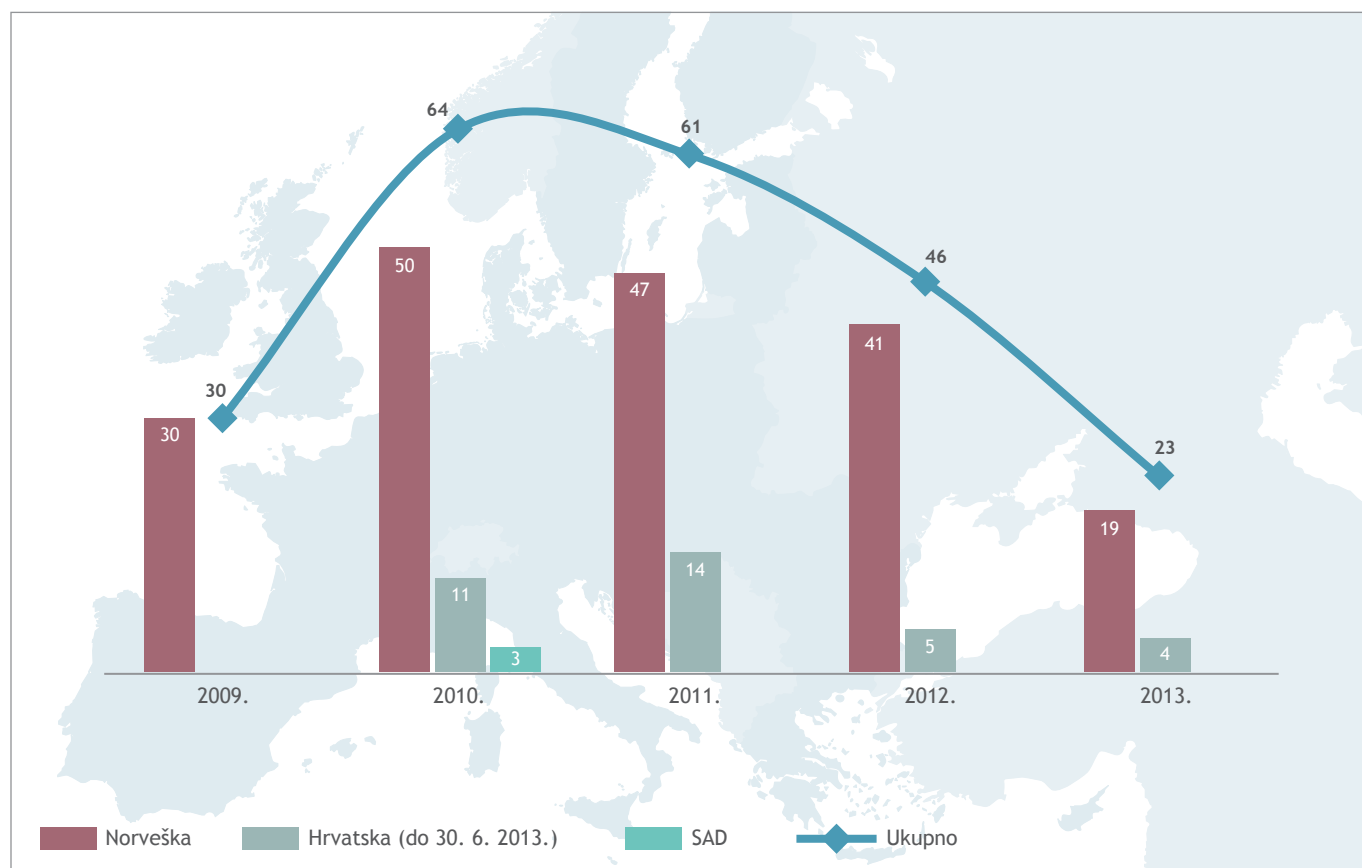
Slika 3. - Bilateralni i multilateralni predmeti koje su otvorile države članice



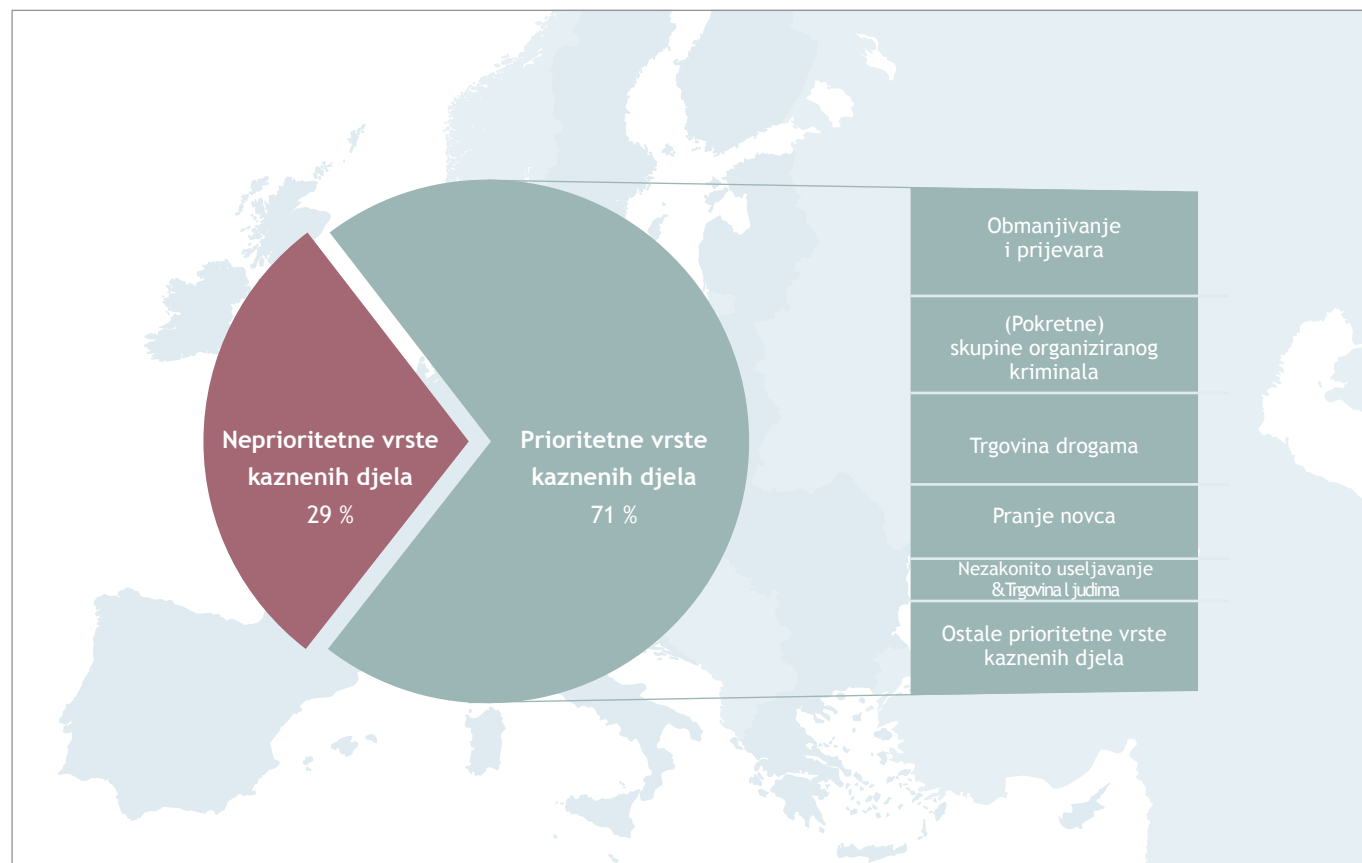
Slika 4. - Država članica moliteljica/zamoljena država članica



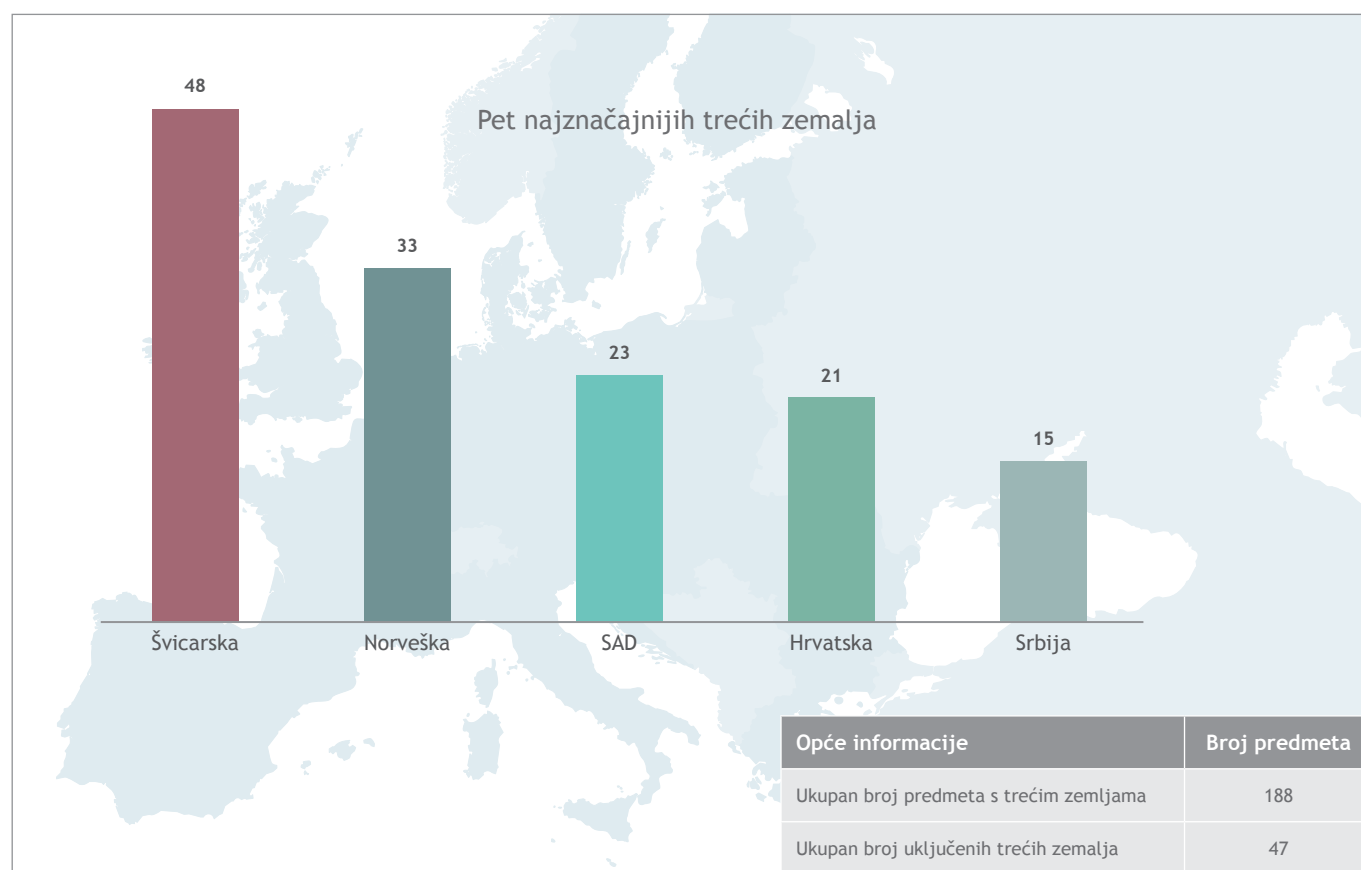
Slika 5. - Predmeti tužitelja za vezu od 2009. do 2013.



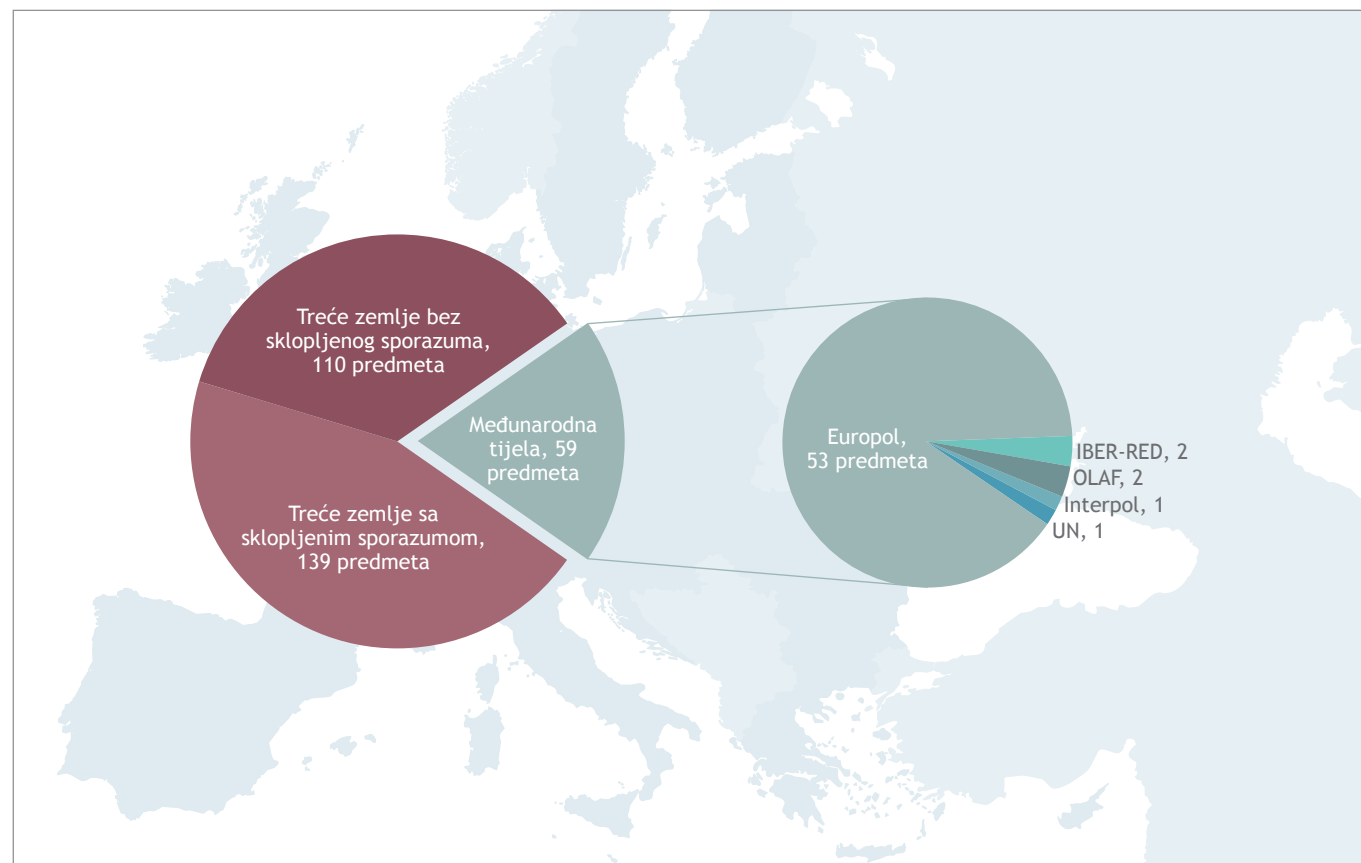
Slika 6. - Eurojustove vrste prioritetnih kaznenih djela



Slika 7. - Treće zemlje u Eurojustovoj obradi predmeta

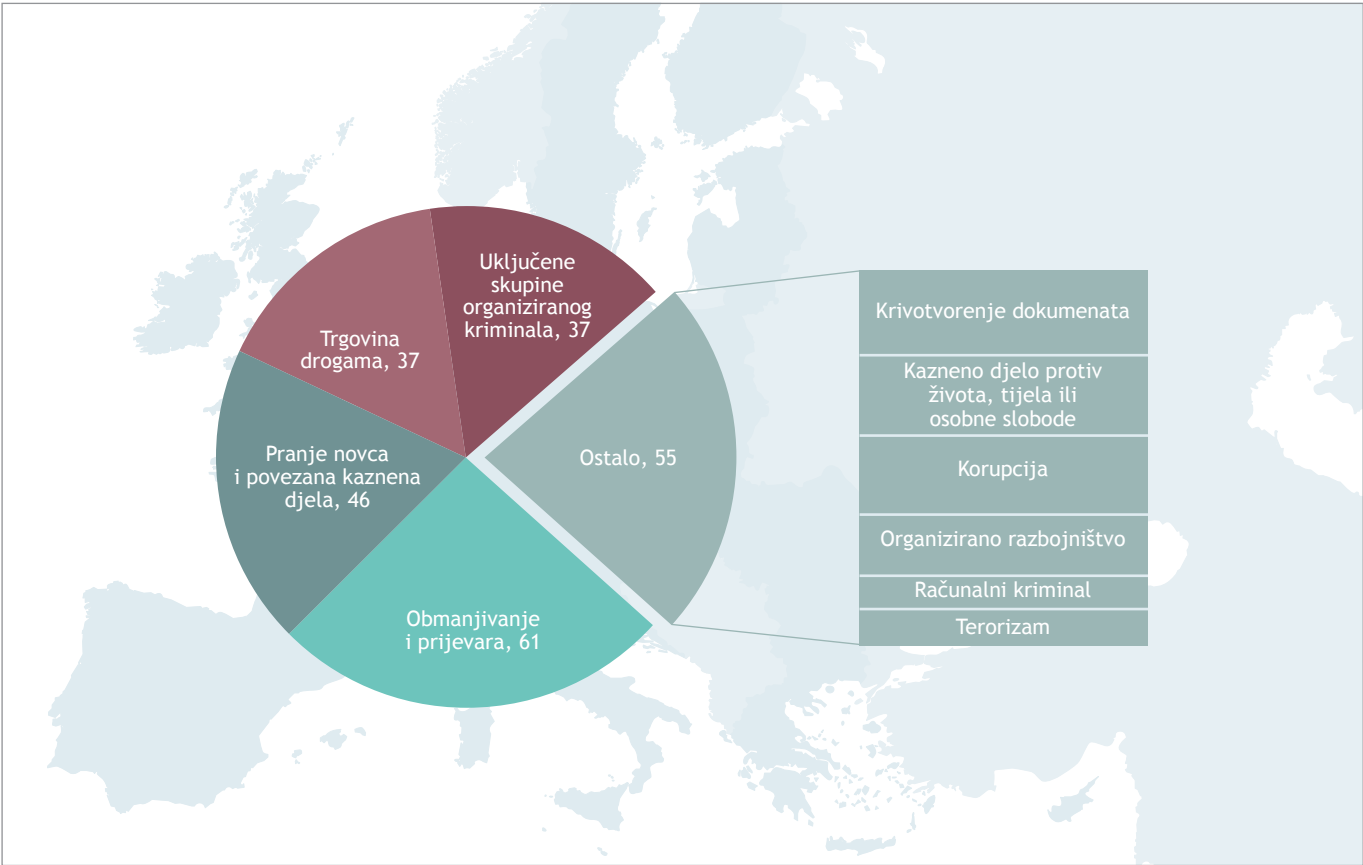


Slika 8. - Uključenost zemalja koje nisu članice EU-a, partnera EU-a, & međunarodnih organizacija u Eurojustovoj obradi predmeta

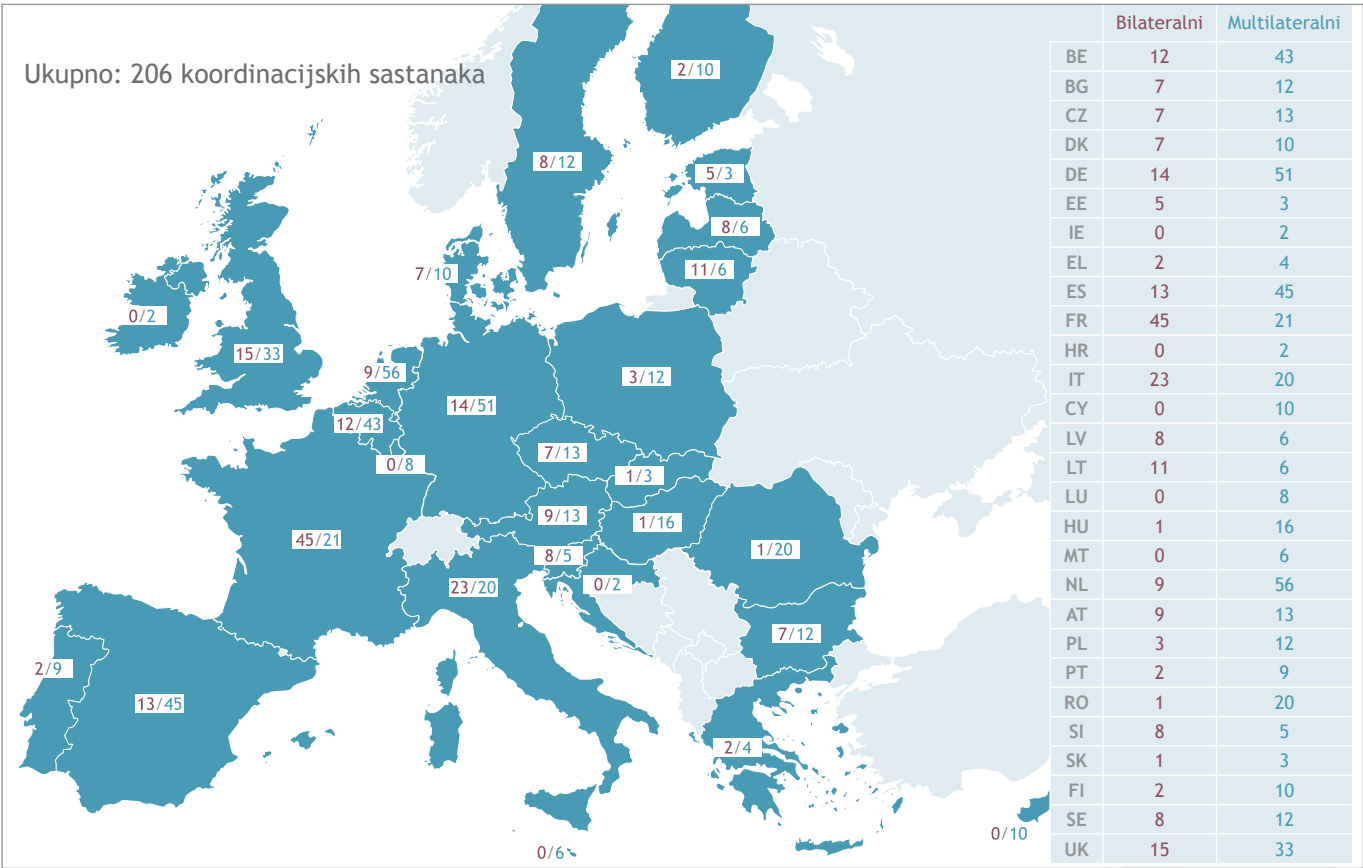




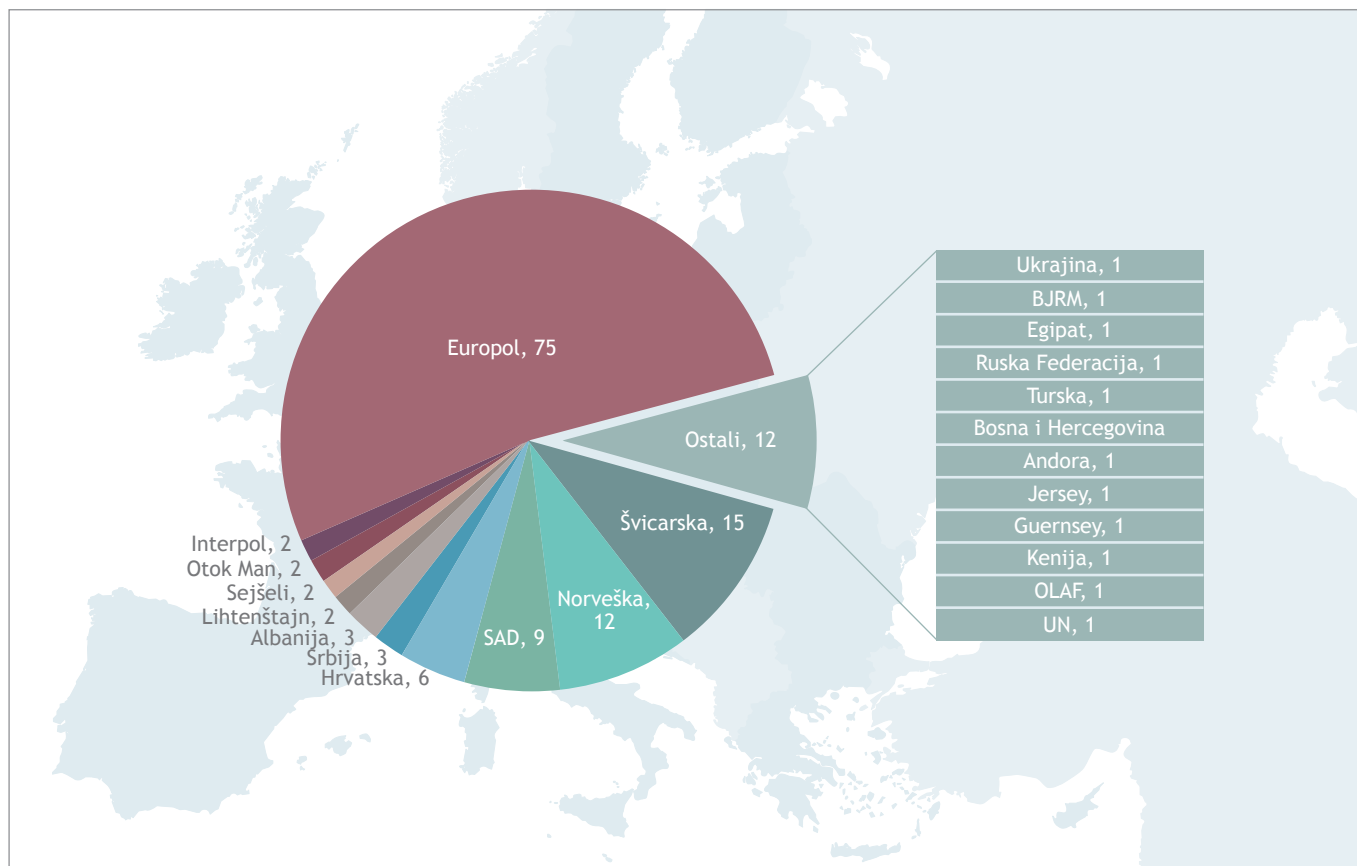
Slika 9. - Glavne vrste kaznenih djela koja uključuju treće zemlje



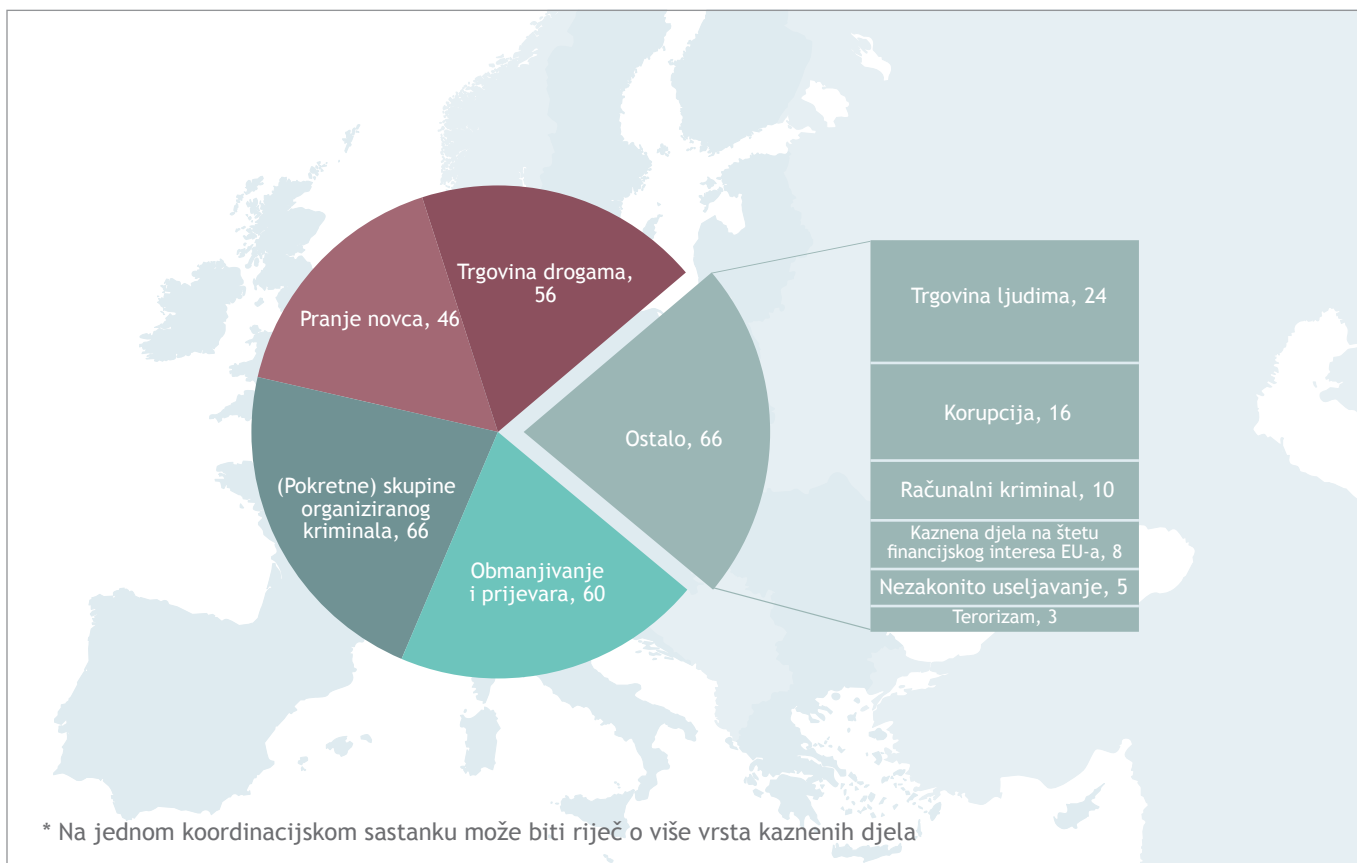
Slika 10. - Koordinacijski sastanci: Države članice



Slika 11. - Koordinacijski sastanci: zemlje koje nisu članice EU-a, partneri EU-a i međunarodne organizacije

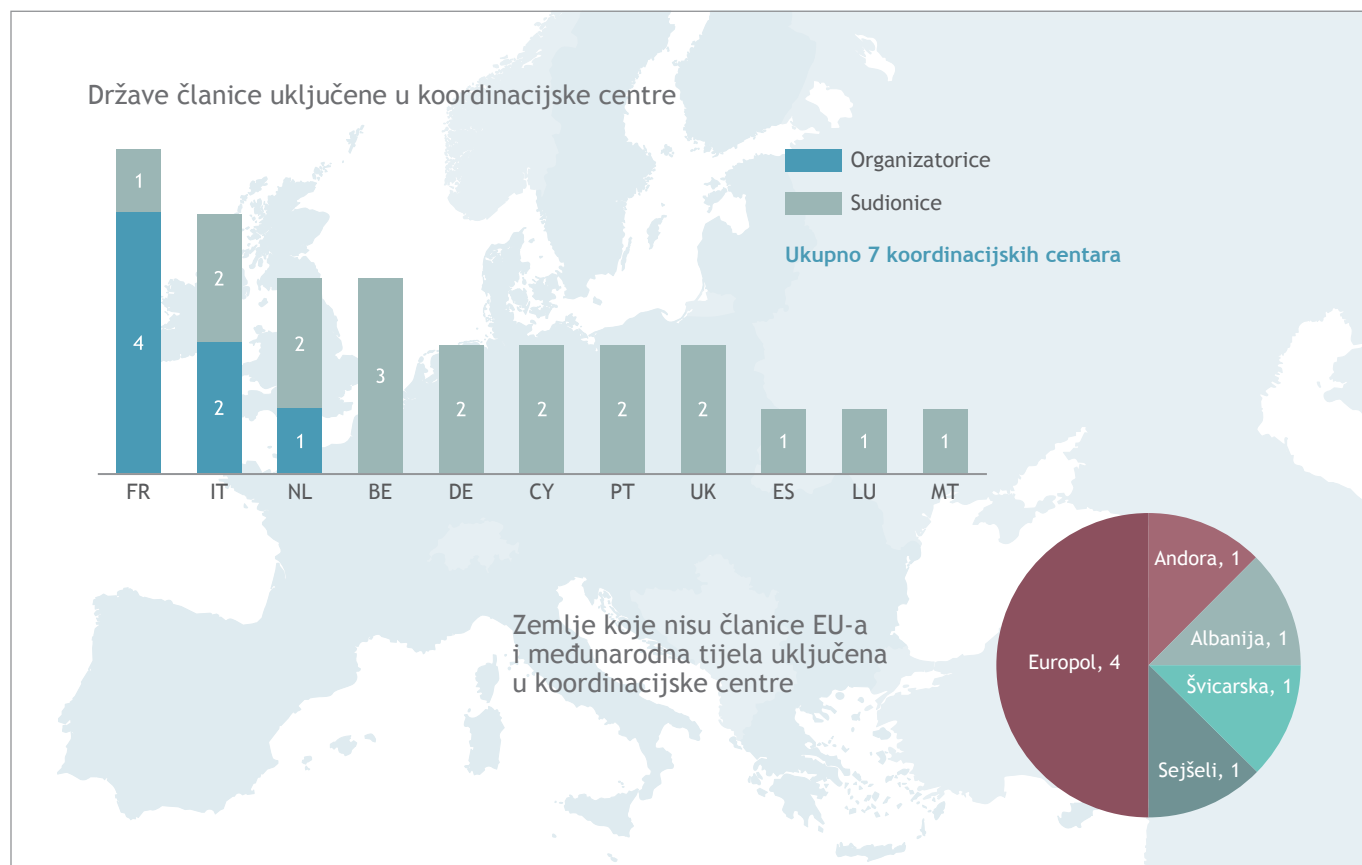


Slika 12. - Pojavnost vrsta kaznenih djela\* na koordinacijskim sastancima

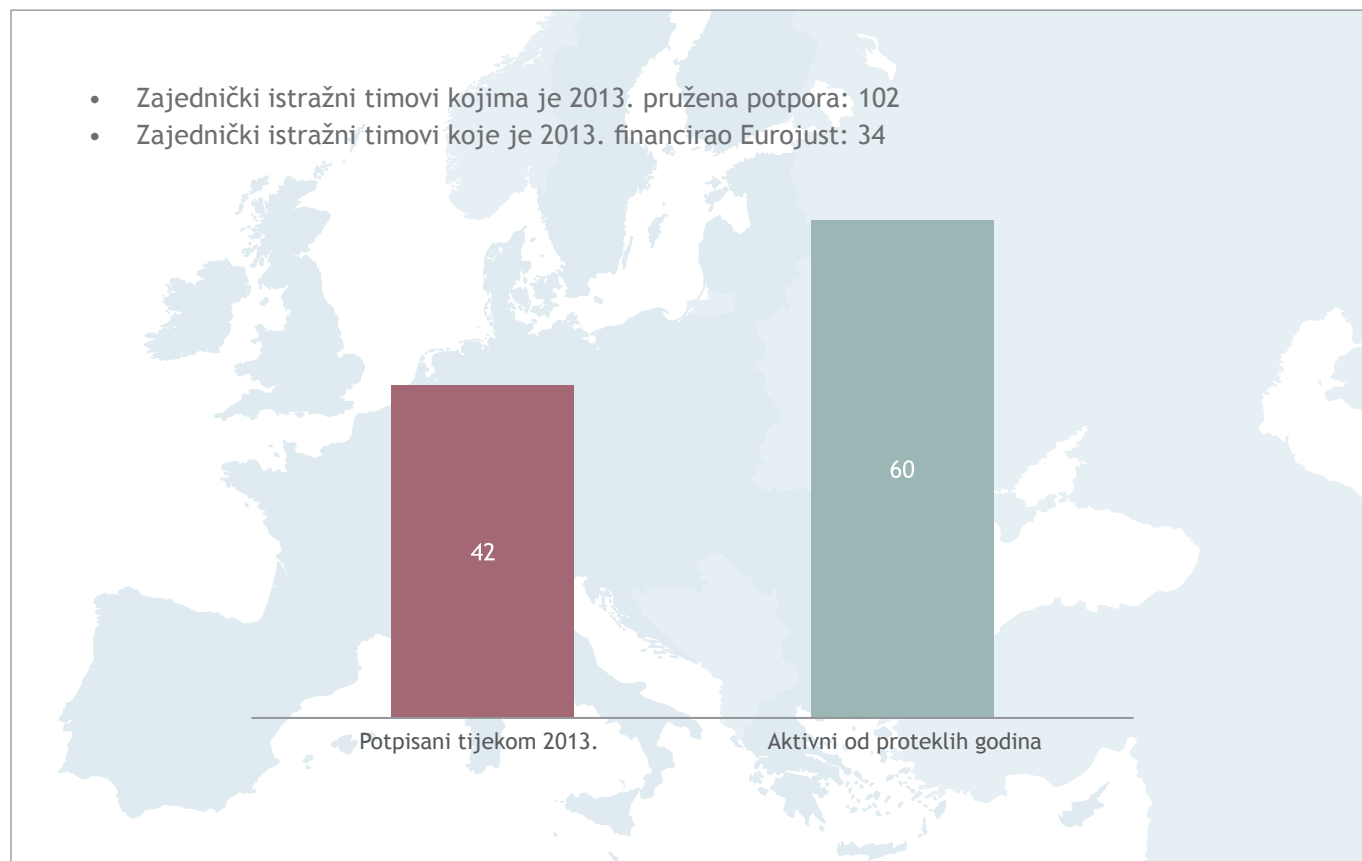


\* Na jednom koordinacijskom sastanku može biti riječ o više vrsta kaznenih djela

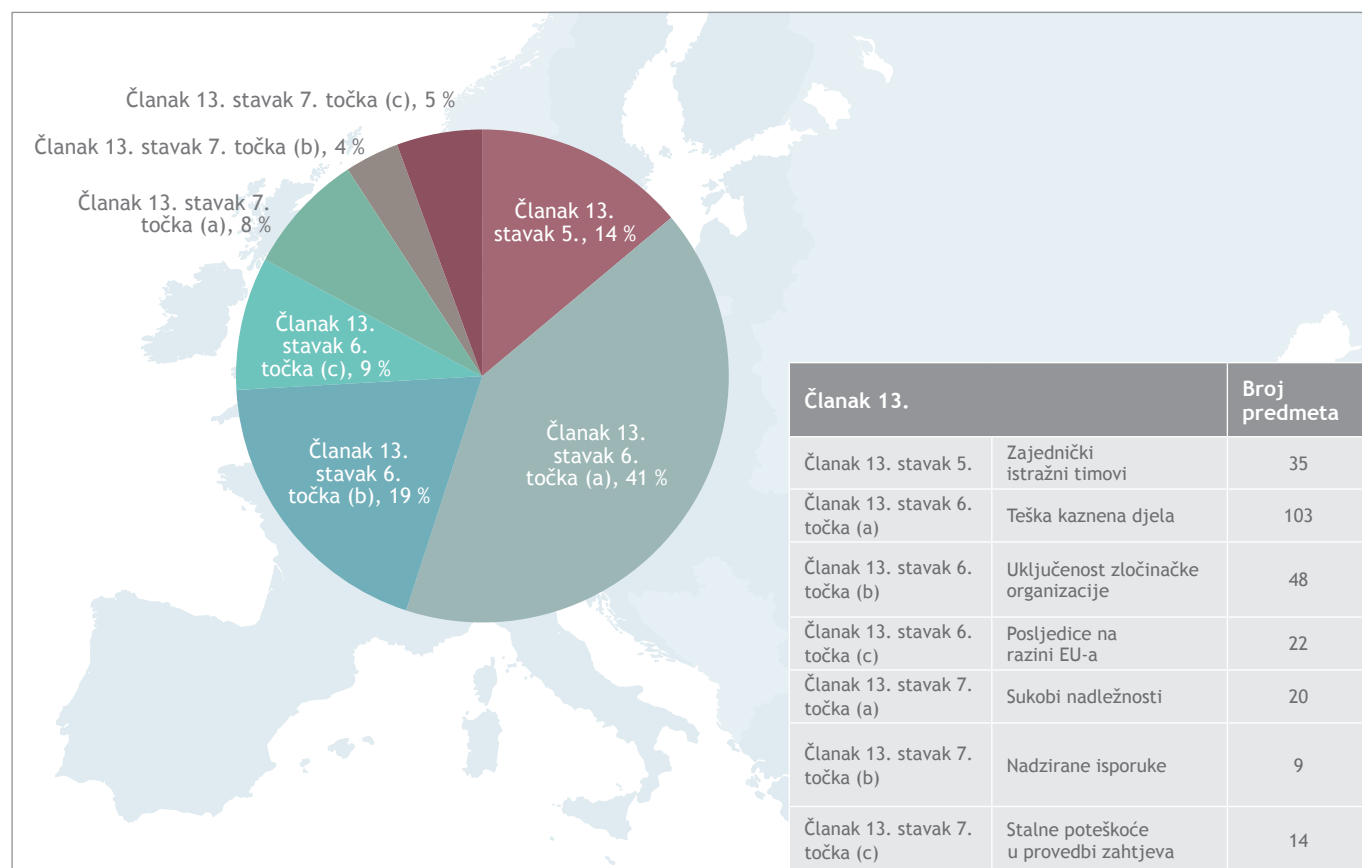
Slika 13. - Koordinacijski centri



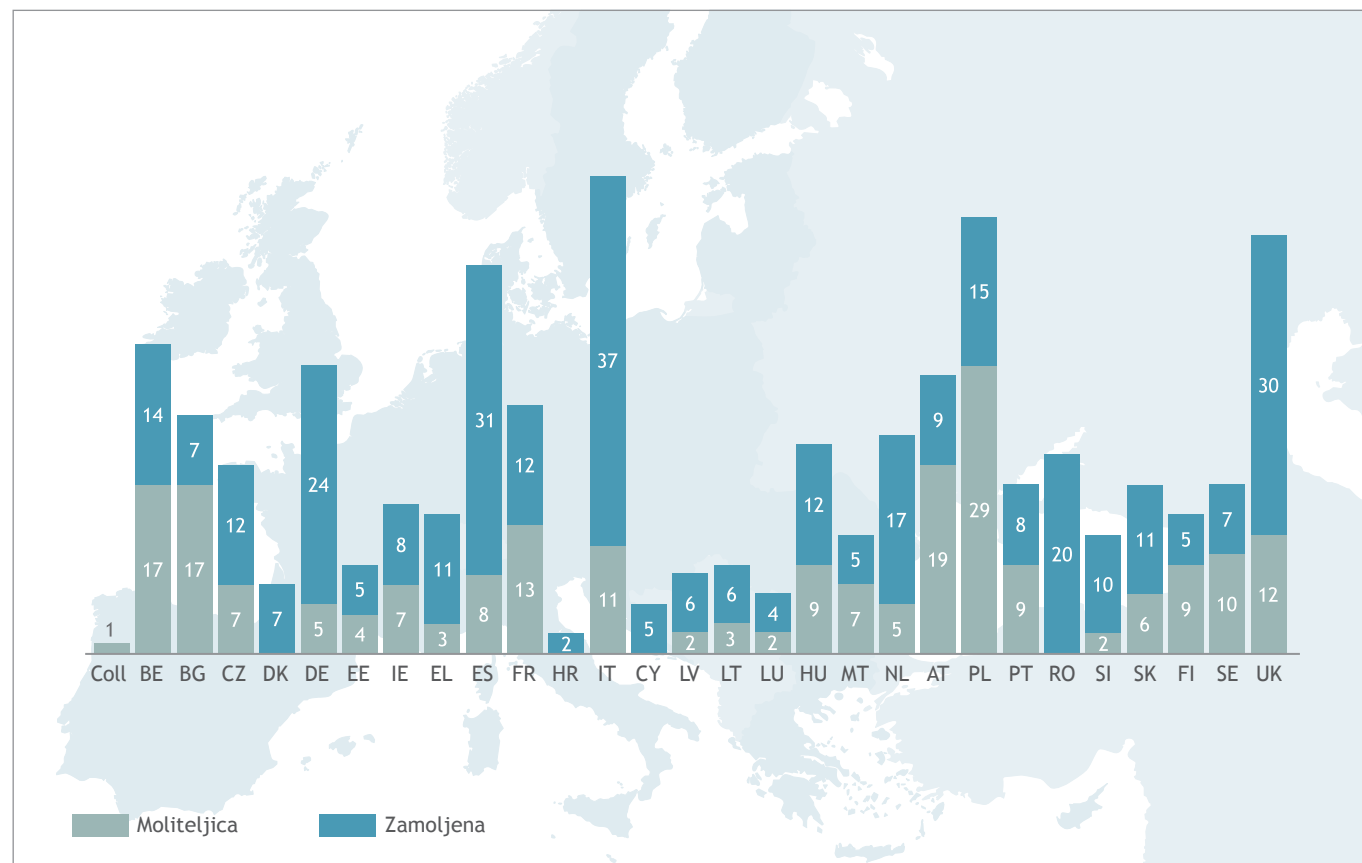
Slika 14. - Eurojust i zajednički istražni timovi



Slika 15. - Broj predmeta na temelju članka 13.



Slika 16. - Provedba europskih uhidbenih naloga: Država članica moliteljica/zamoljena država članica





© Eurojust, 2014.

*Sva prava pridržana. Bez dozvole Eurojusta nijedan dio ovog dokumenta ne smije se umnožavati ili koristiti u bilo kojem obliku ili na bilo koji način, grafički, elektronički ili mehanički, uključujući fotokopiranje, snimanje ili sustave za pohranu i dohvat podataka.*

Zahvaljujemo svim jedinicama na njihovu doprinosu.

Fotografije: Jakov Minić, Michel Mees, Leen De Zutter





**EUROJUST**

Maanweg 174, 2516 AB Den Haag, Nizozemska

Telefon: +31 70 412 5000 - E-pošta: [info@eurojust.europa.eu](mailto:info@eurojust.europa.eu) - Internetska stranica: [www.eurojust.europa.eu](http://www.eurojust.europa.eu)